

Kommunförbundet
Kalmar län

Ungas livsvillkor i Emmaboda

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken 2018 i Kalmar län och
Eksjö kommun

ENKÄTFABRIKEN

BoU Barn- och
ungdomsnätverket
Kalmar län

Sammanställd av Enkätfabriken
Maj 2019

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Bakgrund och syfte.....	6
A. Bakgrundsfrågor.....	8
B. Fritid.....	11
C. Skola.....	20
D. Delaktighet och inflytande.....	33
E. Trygghet.....	42
F. Hälsa.....	51
G. Arbete.....	63
H. Framtid.....	67
Referenser.....	76

**Rapporten är
färgkoordinerad!**

Hitta den del du vill
läsa genom att titta
på färgen i
avsnittens kant.

Sammanfattning

Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning i regionernas och kommunernas arbete i alla förvaltningar. Både barnkonventionen och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som tas, som på något sätt rör barn och unga, alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv. Genom att göra en Lupp-undersökning får regioner och kommuner en bättre bild av ungdomarnas livsvillkor.

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av resultatet för Emmaboda kommun. Speciellt fokus läggs vid skillnader till tidigare Lupp-resultat och resultat som sticker ut bland vissa grupper (exempelvis utifrån kön eller ålder). För att få en mer heltäckande bild av ungas livsvillkor i kommunen rekommenderar vi dock att läsa hela rapporten.

Fritid

Inom området fritid kan vi se att 8 av 10 ungdomar i Emmaboda svarar att de är nöjda med fritiden totalt sett. Totalt svarar 57 % att de tycker det finns mycket eller ganska mycket att göra på fritiden. Det framgår vidare att gymnasietjejerna i lägst utsträckning tycker att det finns saker att göra. Vad gäller frågan om nöjdhet med fritiden samt gällande hur mycket det finns att göra i kommunen har en negativ utveckling skett över tid. Ungdomarna i Emmaboda är även mindre nöjda med fritiden jämfört med regionsnitt och rikssnitt.¹

Det som ungdomarna framförallt saknar på fritiden är olika sporter (exempelvis nämns basket, boxning, handboll, tennis, och rugby), kreativa aktiviteter som musik och dans samt någon mötesplats där ungdomar kan umgås.

Skola

I skolavsnittet ser vi att en andel om totalt 71 % generellt sett är nöjda med skolan. Detta är en lägre andel än i regionsnitt och rikssnitt. Det framgår också att en hög andel, omkring 80 % totalt, är nöjda med elevhälsan, tillgången till datorer och lärarna på skolan. Ungdomarna är däremot mindre nöjda med skolmaten.

I avsnittet om skolan framgår det också att 43 % av killarna i årskurs 8 och 24 % av killarna i årskurs 2 svarar att våld förekommer i skolan. Mer än en fjärdedel av högsta- och ungdomarna uppger att rasism förekommer. Vid en jämförelse till rikssnitt och region framgår att unga i Emmaboda i högre grad svarar att mobbning, våld och rasism förekommer.

Delaktighet och inflytande

Inom området delaktighet och inflytande framgår det att intresset för politik, samhällsfrågor och vad som händer i andra ländertydligt ökat bland unga i Emmaboda. Det framgår också att 43 % stöttat varar att de vill vara med och påverka om olika frågor som rör kommunen. Det är en lägre andel jämfört med regionsnitt och rikssnitt som ligger på 52-53 %.

En andel mellan 14-38 % av ungdomarna svarar att de har mycket eller ganska stora möjligheter att påverka. Sedan år 2009 har andelen som ser sig ha möjligheter ökat,

¹ Rikssnittet är resultatet för alla kommuner som gjort Luppundersökningen år 2018. Regionsnittet är resultatet för Kalmar län samt Eksjö kommun 2018

men jämfört med 2015 års resultat är andelen på en liknande nivå. Vid en jämförelse med rikssnittet ser sig dock ungdomarna i Emmaboda i högre grad ha möjlighet att påverka. Vidare så framgår det att internet och/eller sociala medier är den vanligaste arenan för politiskt engagemang bland de unga i Emmaboda.

Trygghet

En majoritet av unga i Emmaboda känner sig trygga på de flesta efterfrågade platser i kommunen och på internet. Mellan 90-96 % känner sig alltid eller oftast trygga i hemmet, i skolan, i bostadsområdet, på träningen eller på väg till eller från skolan. Minst trygga känner sig ungdomarna på stan eller i centrum och på ungdomens hus/fritidsgård. Resultatet avseende upplevd trygghet är på en liknande nivå som år 2015. Tjejerna känner sig dock i år något tryggare på flertalet platser.

I avsnittet om trygghet framgår det också att andelen killar som svarar att de utsatts för misshandel och sexuellt våld/utnyttjande ökat jämfört med 2015. Andelen tjejer som utsatts för hot har också ökat. Ungdomarna i Emmaboda svarar att de har utsatts för hot i något högre grad än resultatet för rikssnitt och regionsnitt.

Utsatthet för mobbning är även något som ökat bland killarna jämfört med år 2015, från 19 % till 24 %. Bland tjejerna har andelen minskat från 48 % till 37 % men andelen utsatta är fortsatt hög.

Hälsa

De flesta ungdomar i Emmaboda mår bra, men däremot ser vi att andelen som svarar att de mår bra minskat över tid. Andelen killar som mår mycket eller ganska bra har gått från 87 % år 2015 till 76 % i årets resultat. Bland tjejerna har andelen gått från 62 % till 54 %. Ungdomarna i Emmaboda bedömer dessutom sin hälsa som mycket eller ganska bra i lägre grad än resultatet för rikssnitt och regionsnitt.

Även avseende psykosomatiska besvär kan vi se att andelen som svarar att de har regelbundna besvär som stress och huvudvärk ökat, i synnerhet bland tjejer. Avseende regelbunden träning och motion är resultatet däremot på en liknande nivå som år 2015. Totalt svarar 81 % av ungdomarna i Emmaboda att de tränar minst en gång i veckan.

Arbete och Framtid

Totalt svarar 11 % i årskurs 8 och 15 % i årskurs 2 att de har ett extrajobb. Sedan 2015 har andelen gymnasieungdomar med extrajobb minskat medan andelen högstadieungdomar med extrajobb ökat. Andelen ungdomar med extrajobb i Emmaboda är lägre än i regionsnitt och rikssnitt. Totalt svarar 12 % av högstadieungdomarna och 71 % av gymnasieungdomarna att de hade ett sommarjobb i somras.

Det framgår också att en andel om 71 % totalt av högstadieungdomarna i Emmaboda att de kommer läsa vidare efter grundskolan. På gymnasiet svarar 73 % av tjejerna och 45 % av killarna att de tror att de kommer studera vidare efter gymnasiet. Det finns alltså en tydlig könsskillnad i frågan.

Det framgår också att en andel om 84 % av ungdomarna i Emmaboda har en positiv framtidssyn.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning har år 2018 genomförts i Kalmar län samt Eksjö kommun. Undersökningen genomfördes under hösten 2018 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunerna med hjälp av MUCF och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Kommunförbundet Kalmar län.

Lupp står för lokal uppföljning av ungdomspolitiken och startades av MUCF år 2001. Lupp är en enkät som ska ge kommuner, stadsdelar eller regioner kunskap om ungas situation. MUCF erbjuder enkäten för att stötta kommuner i utvecklingen av ungdomspolitiken. Meningen är att beslut som berör unga i kommuner ska bygga på aktuell kunskap om ungas situation, erfarenheter och åsikter. Lupp-enkäten erbjuds inom tre åldersgrupper: högstadiet 13-16 år, gymnasiet 16-19 år och unga vuxna 19-25 år.

Urval och svarsfrekvens

I denna rapport redovisas resultatet för Emmaboda kommun. Alla ungdomar i årskurs 8 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet ingår i urvalet för Lupp-undersökningen. Observera att gymnasieungdomar som går gymnasiet i en annan kommun än de bor i har sorterats till att tillhöra sin boendekommun i databasen. Totalt har 4045 elever i regionen svarat på undersökningen. I Emmaboda kommun har totalt 143 svar inkommit. I årskurs 8 har 87 av 97 elever svarat, vilket ger en svarsfrekvens om 90 %.

Eftersom ingen aktuell information finns om urvalsstorlek för eleverna på gymnasiet kan inte svarsfrekvensen redovisas för den åldersgruppen. Detta eftersom eleverna sorterats utifrån boendekommun och inte utifrån skola.

Fördelning av antal elever* och antal svar per kommun totalt och per årskurs

	Antal elever: Åk 8	Antal svar: Åk 8	Svarsfrekvens: Åk 8	Antal svar** Åk 2	Antal svar: Totalt
Borgholm	99	91	92%	52	143
Eksjö	185	159	86%	160	319
Emmaboda	97	87	90%	56	143
Hultsfred	158	121	77%	90	211
Högsby	61	56	92%	45	101
Kalmar	766	658	86%	361	1019
Mönsterås	142	77	54%	86	163
Mörbylånga	149	144	97%	78	222
Nybro	219	146	67%	100	246
Oskarshamn	280	254	91%	259	513
Torsås	90	68	76%	30	98
Vimmerby	182	177	97%	148	325
Västervik	363	331	91 %	211	542
Regionen	2791	2369	85 %	1676	4045

*Information om antal elever i årskurs 8 är hämtat från Skolverkets databas och baseras på 2018 års siffror

** Uppgifter om antal i urval för årskurs 2 saknas och därav redovisas inte svarsfrekvensen

I den här typen av skolundersökningar beror bortfallet på att hela klasser inte har haft möjlighet att delta i enkäten eller att elever varit sjuka.

För vissa frågor finns det internt bortfall, det vill säga att ungdomar på grund av olika anledningar valt att inte besvara en viss fråga i enkäten. Det rör sig oftast om några få procent, men varierar något mellan frågorna. Det kan exempelvis bero på att elever bedömt en fråga som irrelevant eller att det rört sig om känsliga frågor. Detta är dock vanligt förekommande i undersökningar likt denna.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på ålder (högstadiet årskurs 8 och gymnasiet årskurs 2) och kön. Denna typ av jämförelser möjliggör en större förståelse för huruvida alla ungdomar har lika villkor och möjligheter i samhället. Denna kunskap är viktig för att kunna arbeta vidare med förändring och för att anpassa insatserna.

Observera att svaren i alla avsnitt, inklusive avsnittet om skolan, inte redovisas utifrån vilken kommun ungdomarna går i skolan utan utifrån var de bor.

Jämförelser över tid

För att kunna mäta utvecklingen över tid görs jämförelser med Lupp-resultaten från tidigare år. Emmaboda kommun har tidigare gjort Lupp-enkäten år 2015, 2012 och 2009. Utvalda frågor analyseras över tid i rapporten.

Avseende jämförelser till tidigare år bör noteras att en omfattande omarbetning av Lupp-enkäten gjordes av MUCF under 2015, vilket innebär att jämförelser till resultat år 2014 eller tidigare inte är möjligt på relativt många ställen. Exempelvis har nästan alla instämmerkalor i enkäten justerats från en femgradig till en fyragradig skala, vilket gör att resultatet inte är jämförbart. I andra fall har frågan eller svarsalternativen omformulerats eller justerats. Därav finns det på flera ställen endast jämförelser till år 2015.

Jämförelser med rikssnittet för Lupp 2018

I den löpande texten berörs även på olika ställen jämförelser med rikssnittet för Lupp (de kommuner som genomfört Lupp år 2018). Rikssnittet är dock inget nationellt snitt för alla kommuner, utan innefattar endast de kommuner som deltog i Lupp år 2018. Trots att en sådan jämförelse har vissa brister kan det vara fördelaktigt att kunna se länets och kommunernas resultat i förhållande till en större kontext.

Det som i rapporten benämns som regionsnitt är resultatet för Kalmar läns region samt Eksjö kommun totalt.

Läsanvisningar

För att göra materialet mer överskådligt tas de mest relevanta jämförelserna och nedbrytningarna fram. Vad som även kan vara viktigt att uppmärksamma är att en del svarsalternativ uteslutits i redovisningen. Detta har gjorts för att göra resultatet mer överskådligt. För fullständig redovisning av alla frågor och svarsalternativ hänvisar vi till MUCF:s Lupp-portal. Observera också att vissa diagram redovisar resultatet totalt eller totalt per kön. Notera även att maskinella avrundningar kan förekomma i rapporten. Det handlar då om enstaka procent.

Bakgrundsfrågor

Frågor om bakgrund och familj

I den första delen ställdes några frågor om ungdomarna och deras familj. Som det framgår av bilden nedan är könsfördelningen relativt jämn bland de som svarat på Lupp-enkäten. Då få angett "annan könsidentitet" kommer denna grupp inte redovisas nedbrutet i rapporten.

En andel om totalt 73 % svarar att de är födda i Sverige medan 5 % är födda i Europa och 21 % utanför Europa.

I diagram A4 på följande sida framgår att en andel om mellan 13-19 % av ungdomarna som deltagit i undersökningen har en nedsatt funktion eller långvarig sjukdom.

A2. Var är du och dina föräldrar födda?

	Sverige	Norden	Europa	Utanför Europa
Du själv	73%	1%	5%	21%
Förälder a	64%	2%	10%	24%
Förälder b	64%	1%	9%	26%

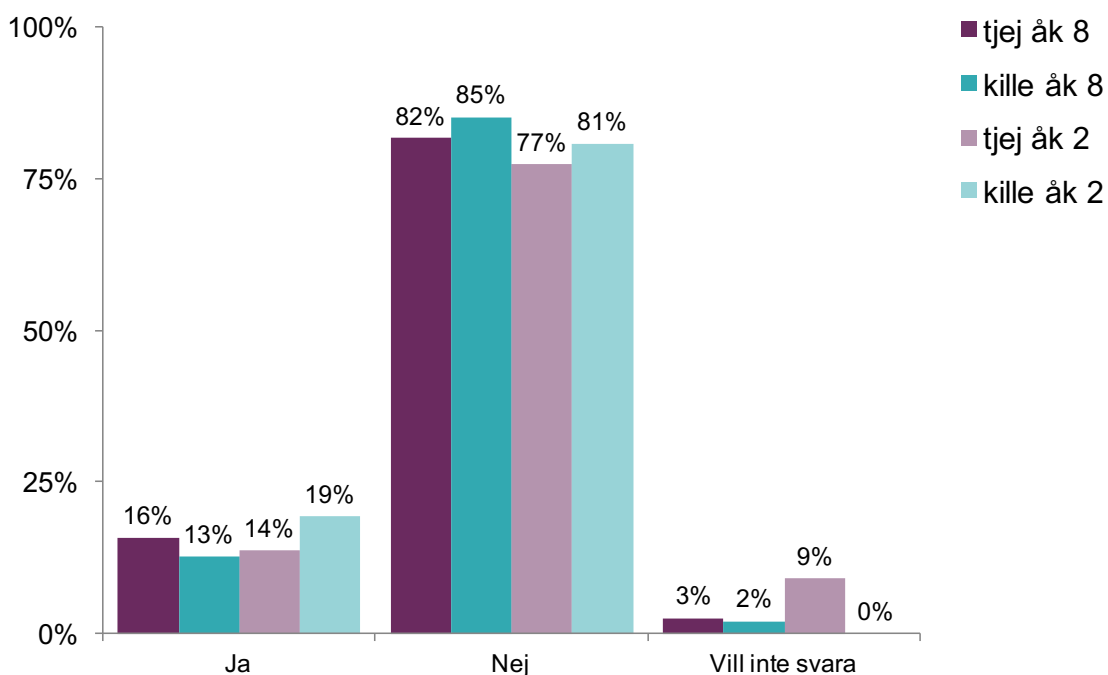
A2a. Om du inte är född i Sverige, hur länge har du bott här?

10 år eller längre	18%
4-9 år	21%
0-3 år	61%

A3. Vad gör din/dina föräldrar huvudsakligen?

	Förälder a	Förälder b
Arbetar	79%	79%
Studerar	11%	6%
Föräldraledig	1%	2%
Arbetslös	3%	2%
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	1%	2%
Ålderspensionär	1%	0%
Annat	1%	6%
Vet inte	2%	4%

A4 Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

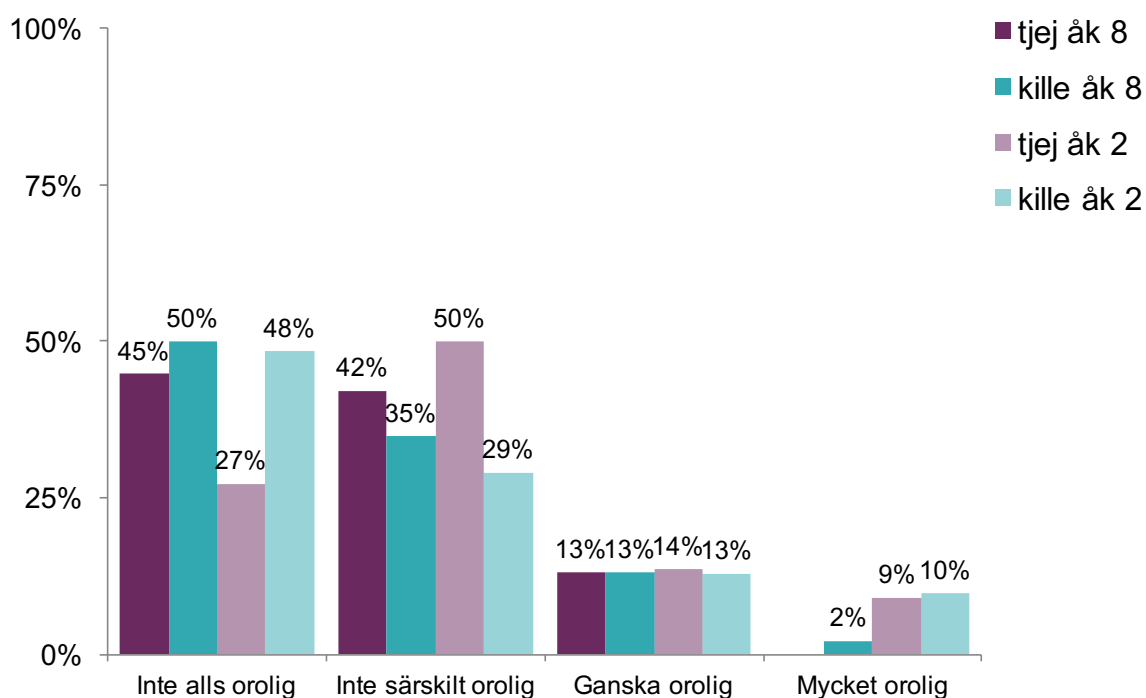

Frågor om ekonomi

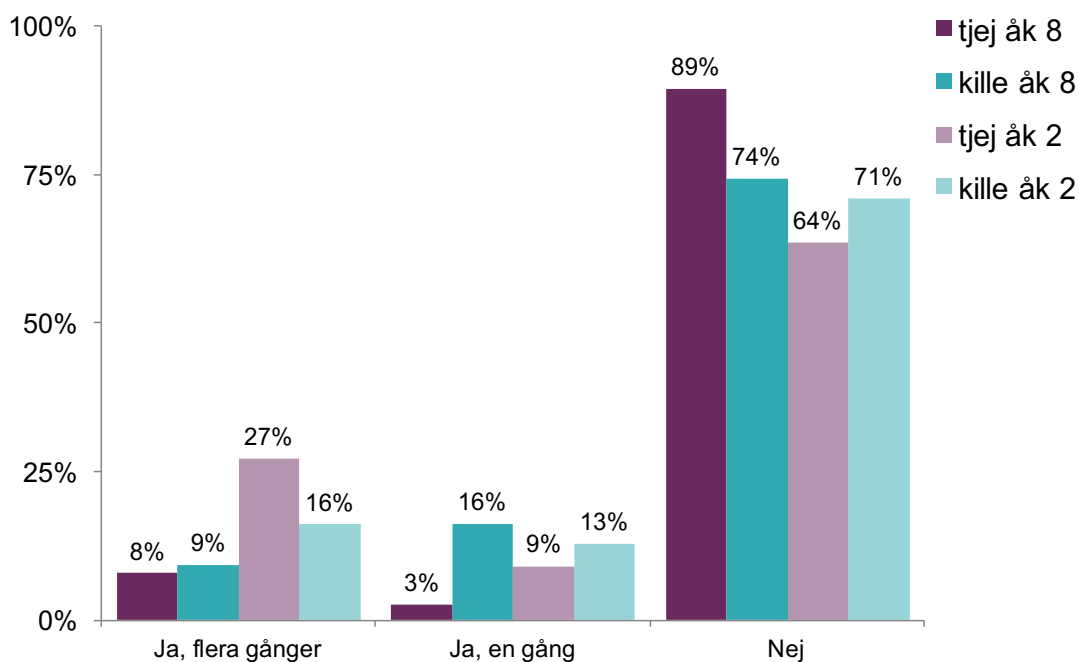
En klar majoritet av ungdomarna svarar att de inte är oroliga för sina föräldrars ekonomi, se diagram A5. Killar svarar i högre grad än tjejer att de inte alls oroar sig.

I diagrammet längst ner på sidan framgår att drygt en fjärdedel av ungdomarna totalt svarar att det en eller flera gånger hänt att de inte kunnat göra eller köpa något på grund av att familjen inte haft råd. Tjejer i årskurs 2 svarar i högst grad att det hänt.

A5. I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

A6. Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte haft råd?

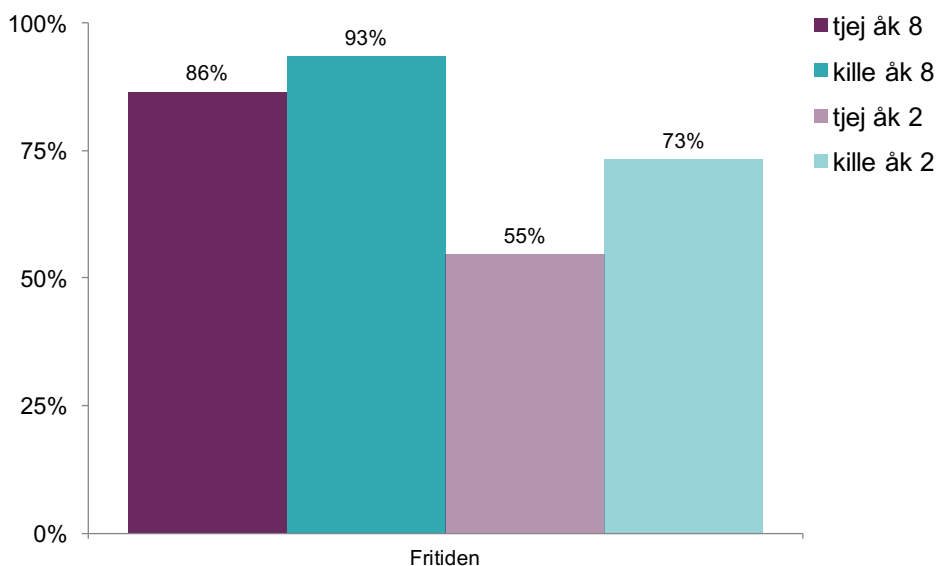

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

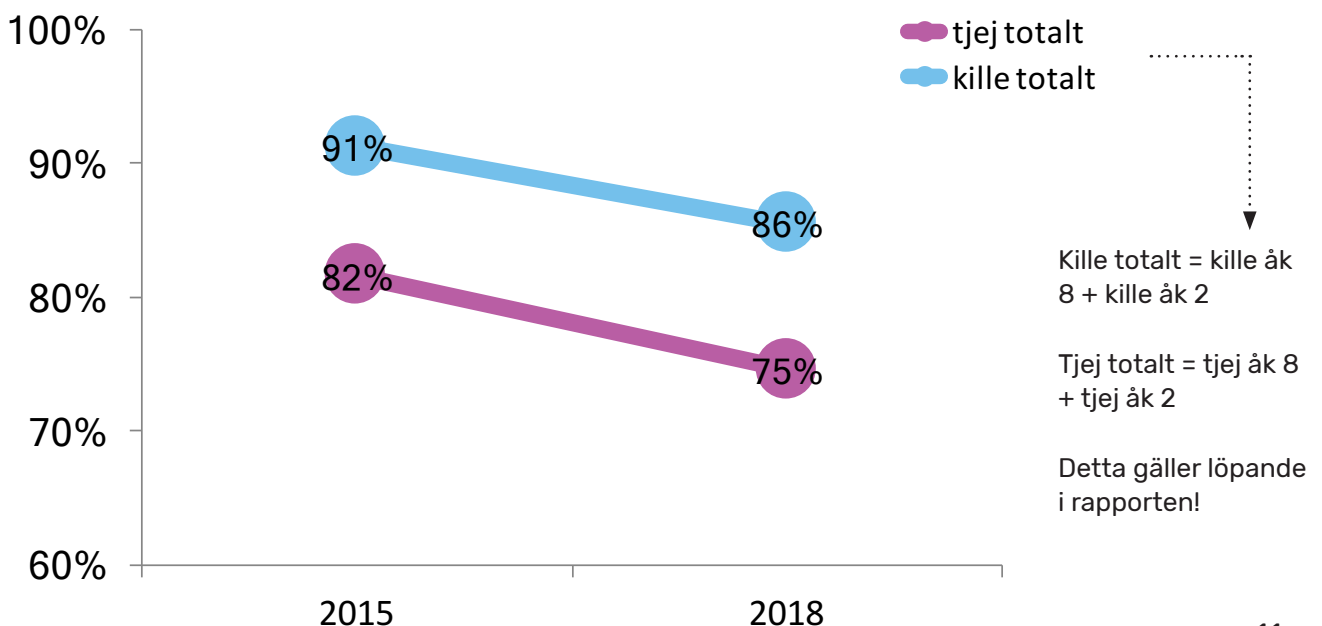
En andel om 80 % av ungdomarna i Emmaboda svarar att de är nöjda med fritiden totalt sett. Andelen unga som är nöjda med sin fritid har minskat sedan 2015. På nästa sida framgår även att unga i Emmaboda är mindre nöjda med sin fritid jämfört med regionsnitt och rikssnitt.

B0. Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid?

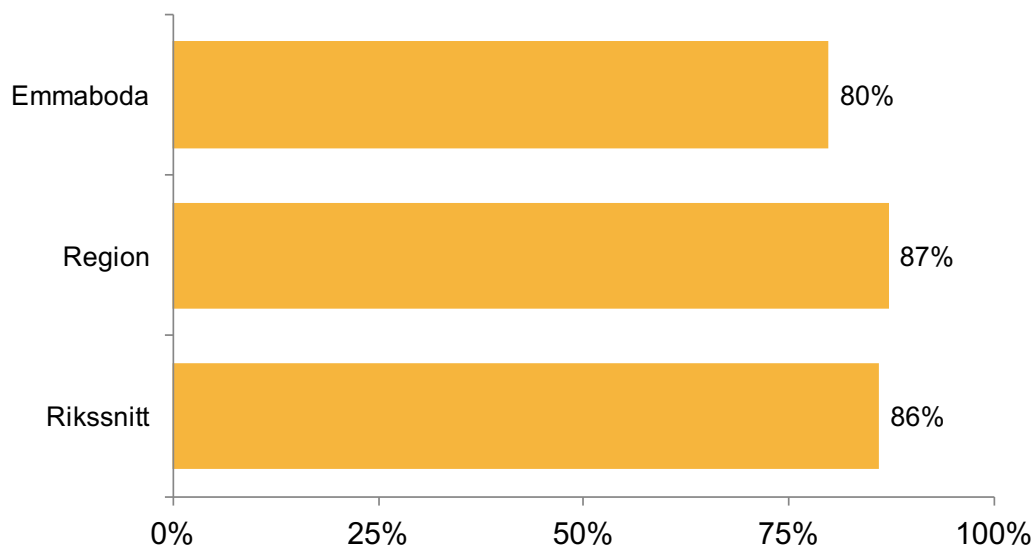
Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

B0a. Andel nöjda med sin fritid: Utveckling över tid

B0b. Andel nöjda med sin fritid: Jämförelser

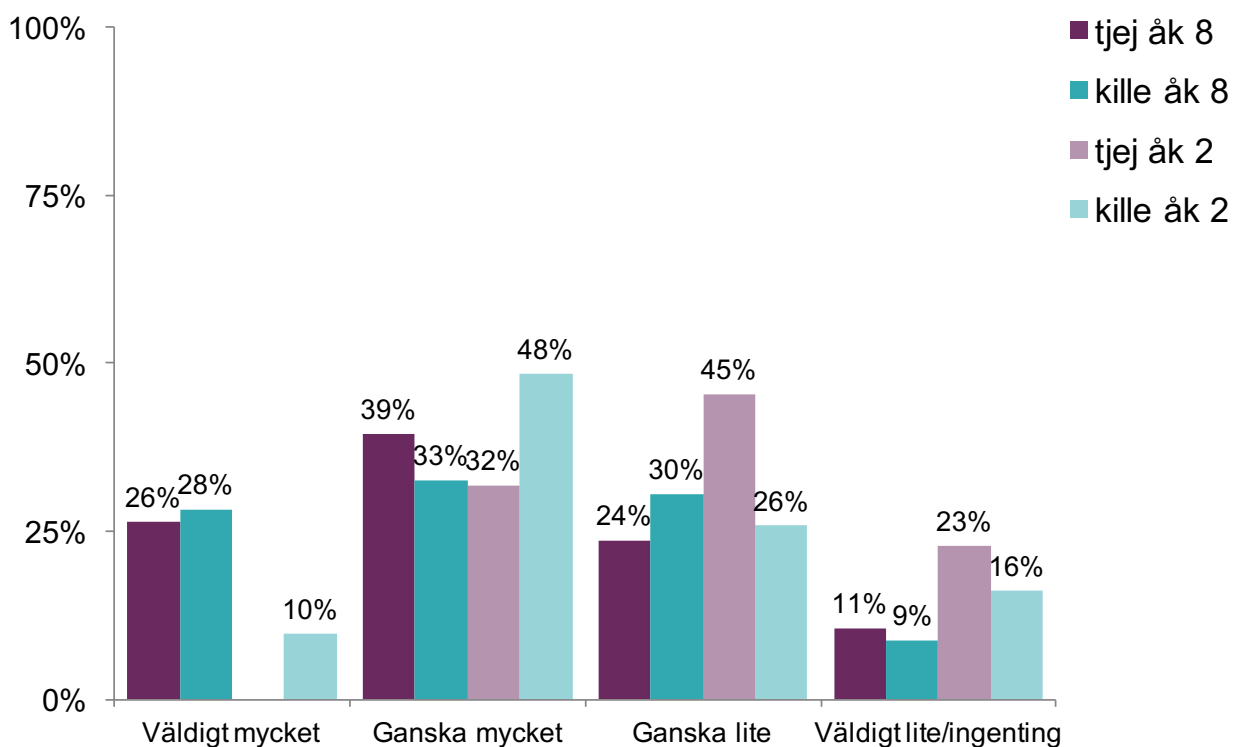

Hur mycket det finns att göra

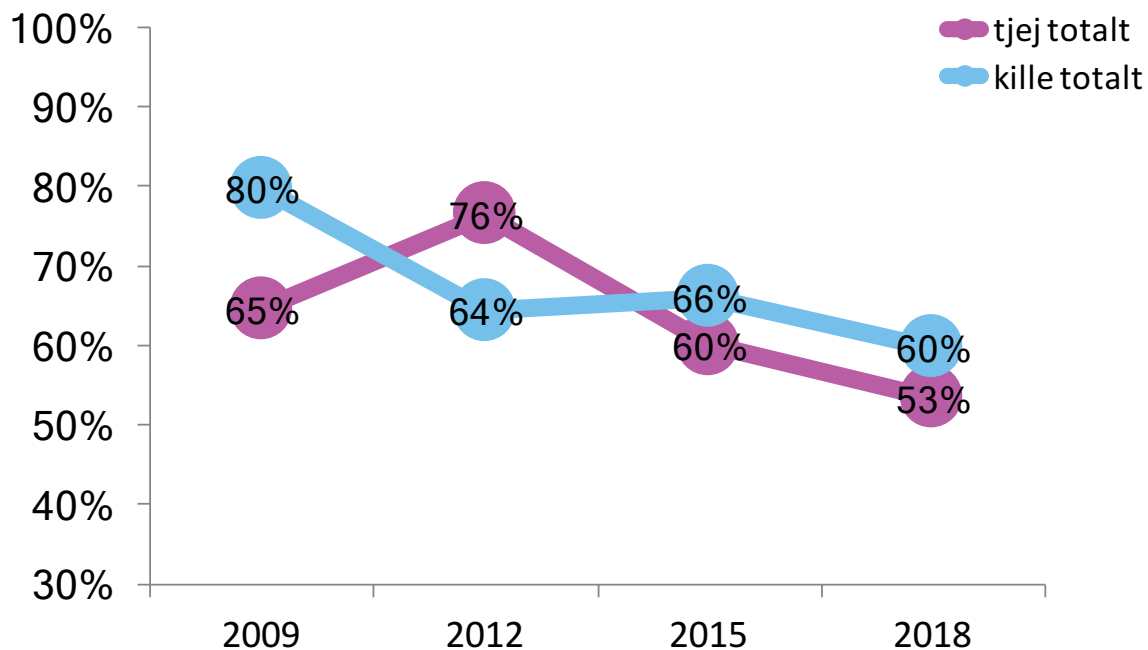
I diagram B1 nedan ser vi att andelen som svarar att det finns ganska eller mycket saker att göra på fritiden är lägst bland gymnasietjejerna. 68 % totalt svarar att det finns ganska eller väldigt lite/ingenting att göra. Gymnasietjejerna är gruppen som är minst nöjda med utbudet av aktiviteter.

I diagram B1a på nästa sida syns att det skett en negativ utveckling över tid både bland killar och tjejer.

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

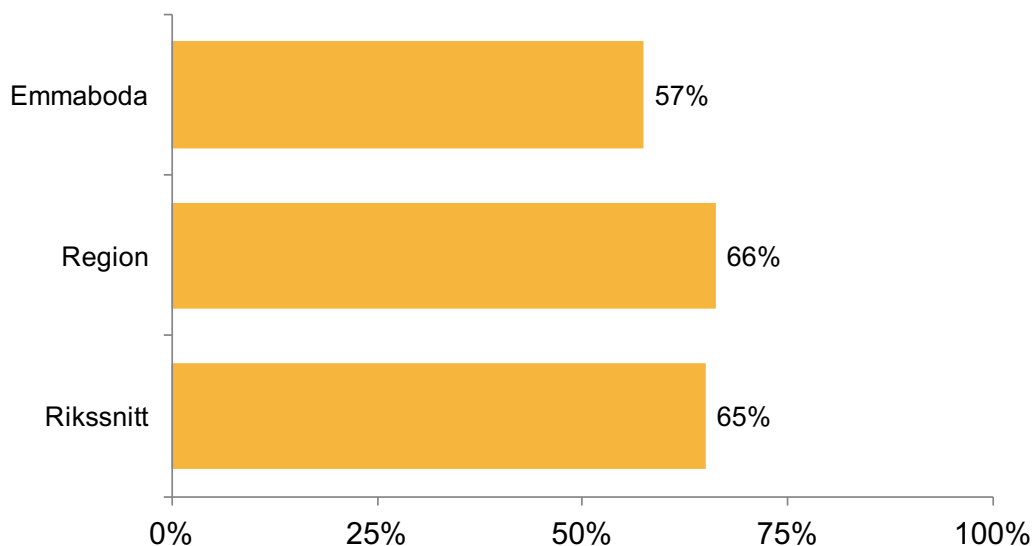

B1a. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden:
Utveckling över tid

Vid en jämförelse med regionsnitt och rikssnitt framgår det att unga i Emmaboda i lägre grad tycker att det finns saker att göra på fritiden, se diagram B1b nedan.

B1b. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden:
Jämförelser

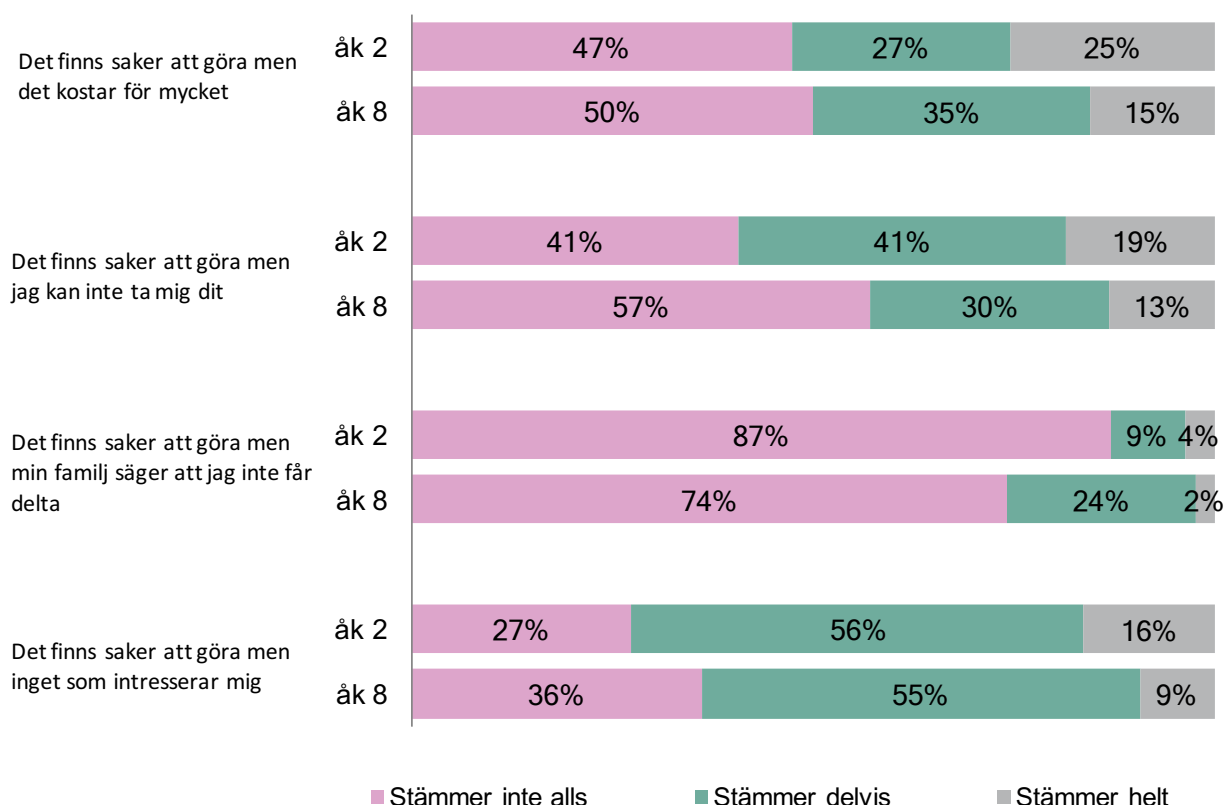

Orsaker att avstå från fritidsaktiviteter

Ungdomarna fick ta ställning till några påståenden om fritidsutbudet. Resultaten av dessa frågor kan hjälpa att avgöra huruvida det finns några hinder som begränsar ungdomarnas fritid.

Som det framgår i diagram B2 nedan svarar en andel om 70 % av gymnasieungdomarna och 64 % av högstadieungdomarna att det finns saker att göra men inget som intresserar dem. Omkring hälften av gymnasieungdomarna och drygt 40 % av högstadieungdomarna svarar att det finns saker att göra men att de inte kan ta sig dit.

B2. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

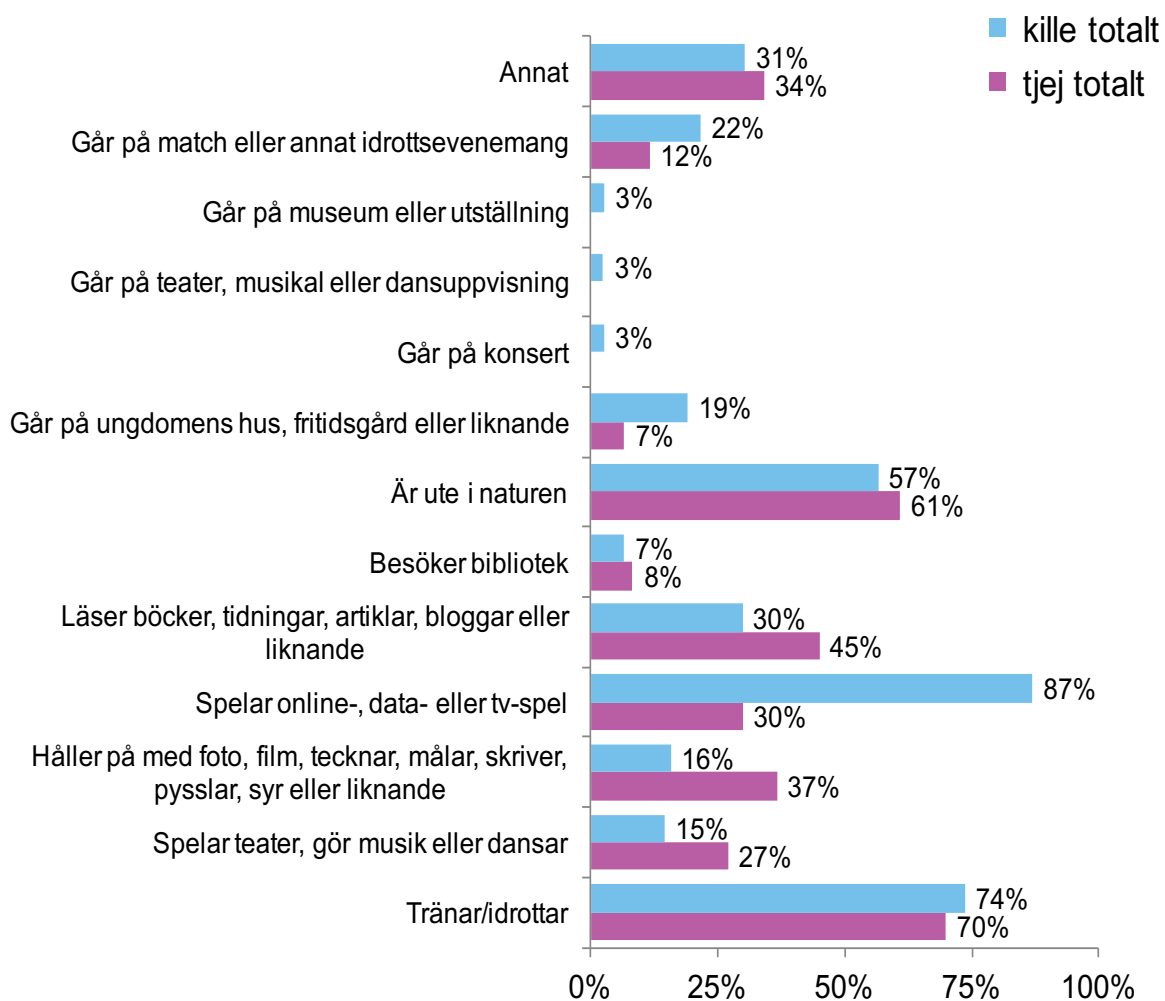

Vad ungdomarna gör och hur ofta

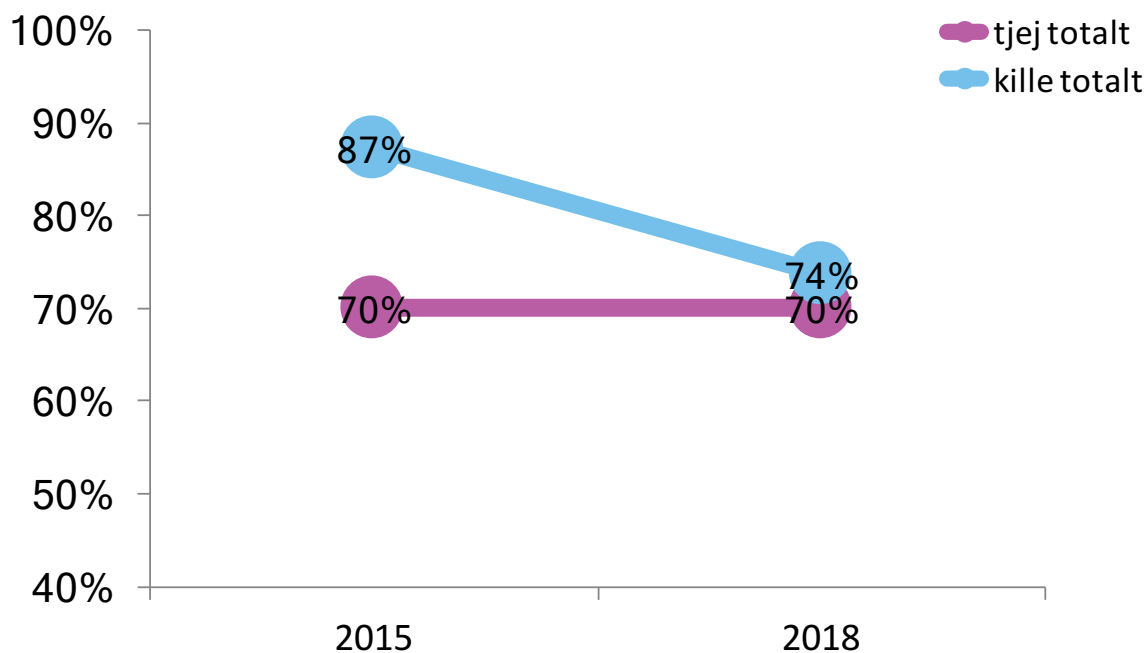
I diagram B3 på följande sida redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet, minst en gång i veckan, sysselsätter sig med. Det framgår att en hög andel, omkring 72 % totalt, tränar eller idrottar minst en gång i veckan. Omkring 60 % av både tjejer och killar svarar också att de är ute i naturen minst en gång i veckan.

Tydligt fler killar än tjejer svarar att de spelar online-, data- eller tv-spel minst en gång i veckan. 87 % av killarna och 30% av tjejerna spelar minst en gång i veckan. Tjejer svarar däremot i högre grad än killar att de minst en gång i veckan håller på med foto, film, m.m., spelar teater, gör musik eller dansar och/eller läser böcker eller liknande. I diagram B3a framgår att andelen killar som tränar/idrottar minst en gång per vecka minskat sedan 2015. Även andelen killar som spelar teater, gör musik eller dansar eller håller på med foto m.m. har minskat över tid, se diagram B3b på sida 16.

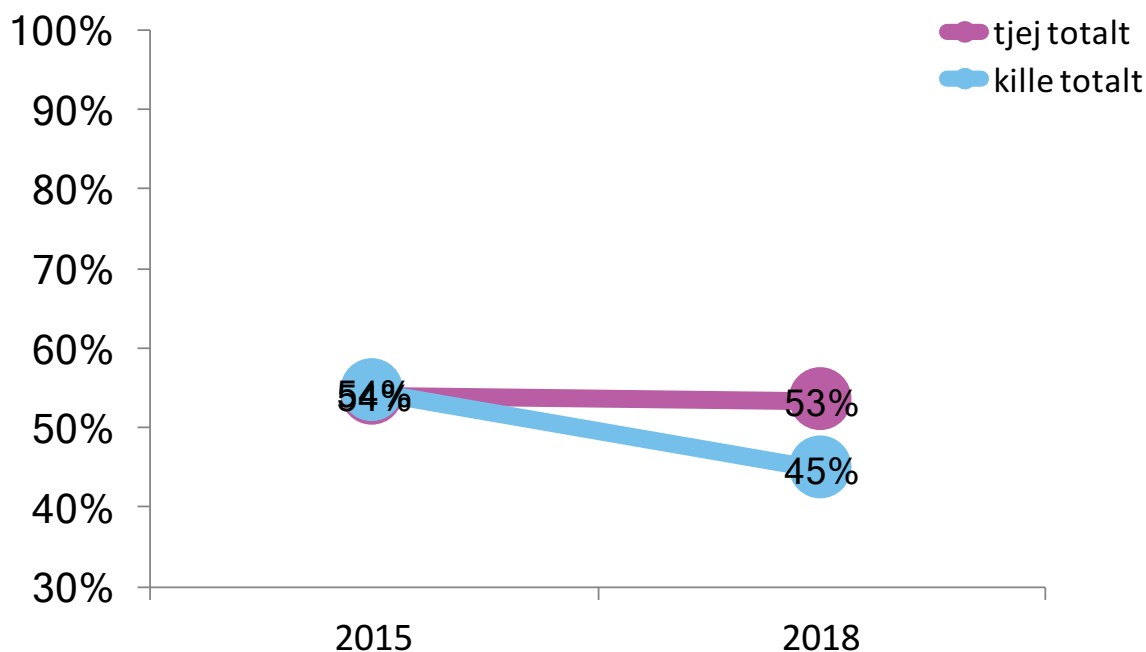
B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

B3a. Tränar/idrottar minst en gång i veckan: Utveckling över tid

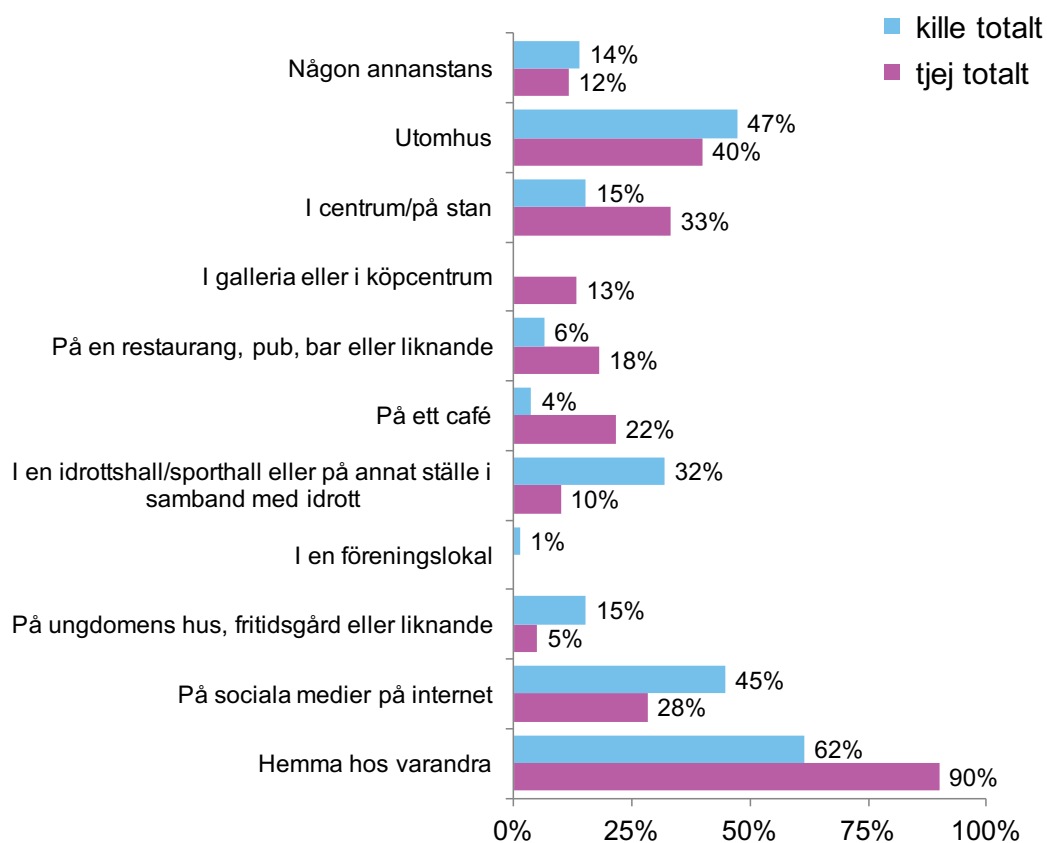
B3b. Andel som svarar att de minst en gång i veckan spelar teater/gör musik/dansar eller håller på med foto/film/tecknar/målar /skriver/pysslar/syr: Utveckling över tid

Var ungdomarna träffas

Majoriteten av ungdomarna i Emmaboda svarar att de träffar sina kompisar hemma hos varandra. 90 % av tjejerna och 62 % av killarna svarar detta. Killar svarar i högre grad än tjejer att de träffar sina kompisar på sociala medier på internet eller i en idrottshall eller liknande i samband med idrott. Tjejer svarar i större utsträckning än killar att de brukar träffas på en restaurang/pub, i centrum/på stan och på köpcentrum.

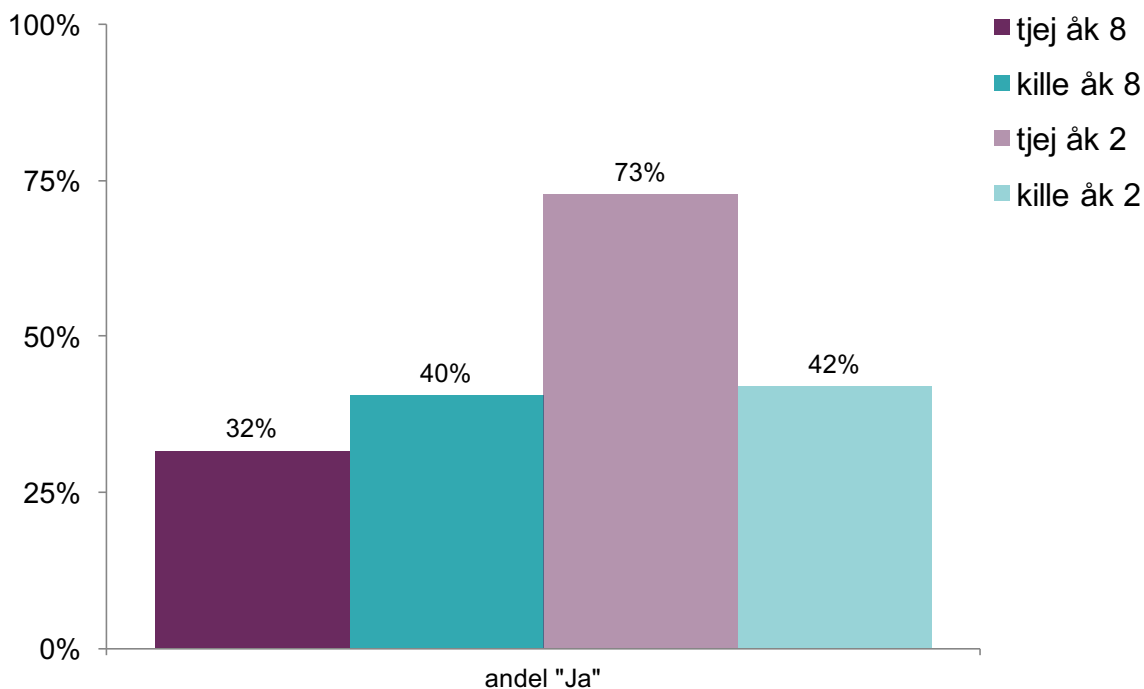
B4. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

Saknas fritidsaktiviteter?

Som det framgår i diagram B5 på nedan svarar nästan hälften av ungdomarna i Emmaboda att de tycker att det saknas fritidsaktiviteter där de bor. Tjejer i årskurs 2 tycker att det saknas fritidsaktiviteter i klart större utsträckning än resterande grupper och tjejer i årskurs 8 tycker i lägst grad att det saknas fritidsaktiviteter.

B5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

Vilka aktiviteter som saknas

B5b. Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

Ungdomarna kunde även i fritext skriva vad för fritidsaktiviteter de saknar. Flera ungdomar nämner olika sporter, så som basket, boxning, handboll, tennis, rugby, fotboll, ishockey, innebandy och E-sport. Några nämner även kampsporter som boxning, MMA och muay thai. Andra aktiviteter som nämns är dans, fotoredigeringskurser, paintball och äventyrsbad. Någon nämner även influencer marketing-kurser och motivation speaker-föreläsning.

Många av ungdomarna nämner även att de saknar ställen att vara på, som till exempel caféer, restauranger eller fritidsgård, där flera specifikt nämner fritidsgård för äldre åldrar. En ytterligare sak som nämns är någonstans att spela musik. Några utvalda citat redovisas på nästa sida.

”Det mesta, vi har inga aktiviteter alls där vi bor. Om man ska göra något måste man ta bil.”

”vi har bara ett gym där jag bor men det är långt bort. biblioteket stänger när vi är lediga från skolan. finns inga roliga platser för ungdomar man kan gå till när man ha fritid.”

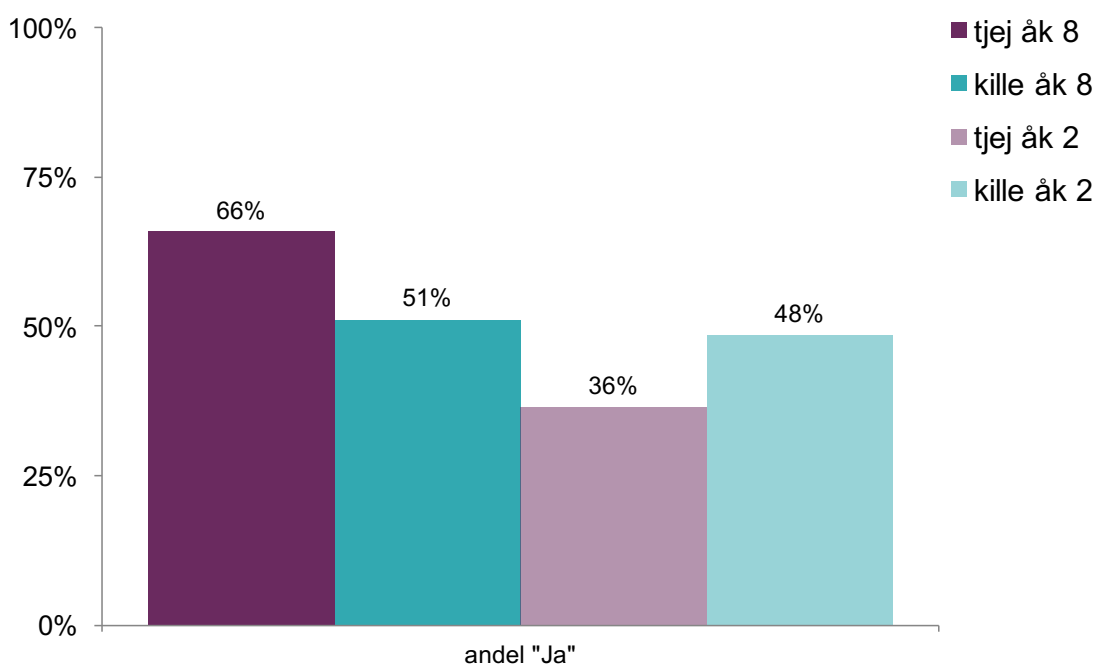
”Nästan allt. Jag tror inte att det finns aktiviteter man kan göra i Emmaboda, samtidigt är jag utländsk och jag känner mig ovälkommen i flera ställen och tills och med i sport hallen som tillhör skolan.”

Medlemskap i föreningar

I Sverige har andelen unga som är medlemmar i en förening eller anger att de har ett intresse för ett föreningsmedlemskap minskat de senaste åren. Föreningslivet i Sverige når inte en lika stor andel unga som det tidigare gjort och unga är även i lägre utsträckning med i flera föreningar. Ju äldre undersökningsgruppen är bland 10–19 åringar, i desto högre grad gäller detta¹.

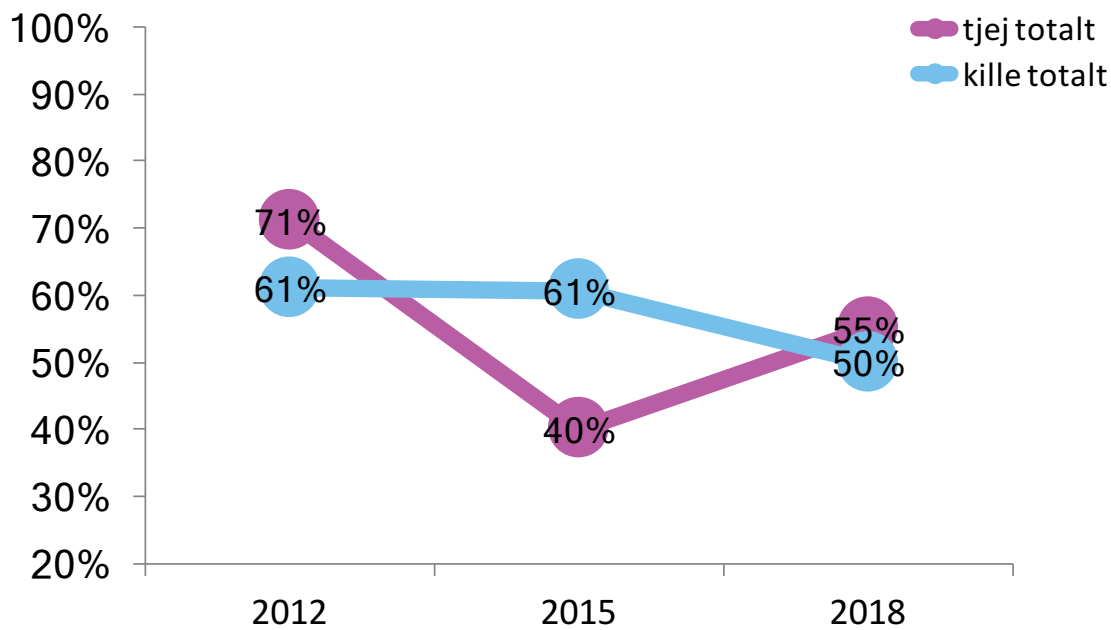
I Emmaboda ser vi att andelen föreningsmedlemmar är högre på högstadiet jämfört med på gymnasiet. Tjejer i årskurs 2 är föreningsmedlemmar i lägst grad. I diagram B6a på nästa sida framgår att andelen tjejer som är föreningsmedlemmar ökat sedan 2015. Vad gäller killar är det omvänt och andelen föreningsmedlemmar har alltså minskat.

B6. Är du medlem i någon förening?

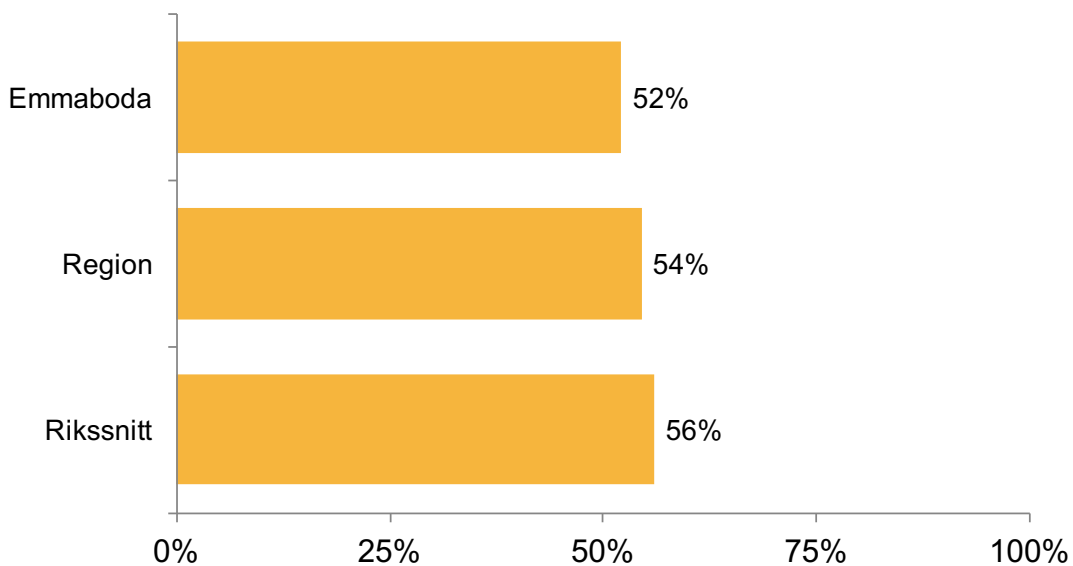
¹ MUCF 2014: Fokus 14: Ungas fritid och organisering

B6a. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Utveckling över tid

I diagrammet nedan framgår att unga i Emmaboda är föreningsmedlemmar i ungefär lika stor grad som i regionsnitt och rikssnitt.

B6b. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Jämförelser

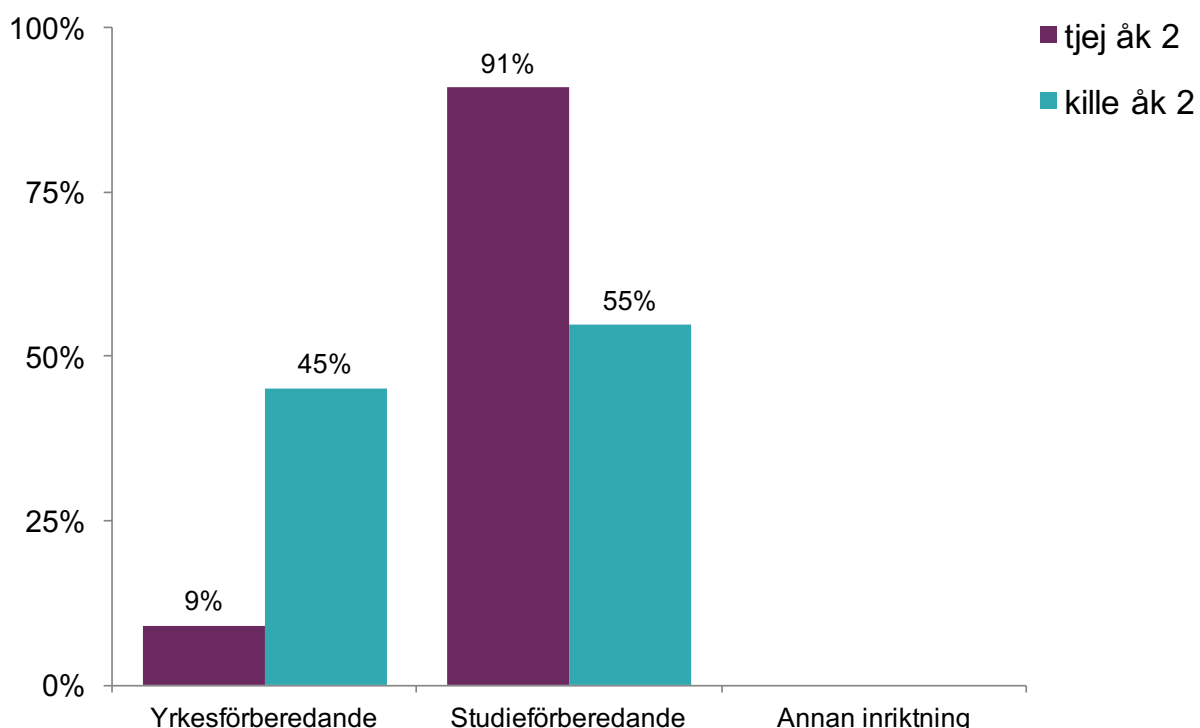
Utbildning

I Lupp-enkäten ställs en rad frågor om hur ungdomarna ser på sin skola – hur de trivs, hur de ser på undervisningen och skolmiljön samt övriga aspekter. Enligt en forskningssammanställning av Skolinspektionen bygger framgångar i skolan och undervisningen bland annat på ett tydligt pedagogiskt ledarskap från lärarens sida, goda relationer mellan lärare och elever, samt att själva lärandemiljön i skolan är trygg och stödjande för eleverna¹. Det tas också upp att det behöver finnas tilltro till varje elevs förmåga samt att skolan måste anpassa undervisningen efter varje elev.

Programinriktning gymnasiet

I diagrammet nedan redovisas gymnasieelevernas programinriktning. 91 % av tjejerna och 55 % av killarna går på ett studieförberedande program och resterande på ett yrkesförberedande program.

C1. Vilken inriktning har ditt gymnasieprogram?

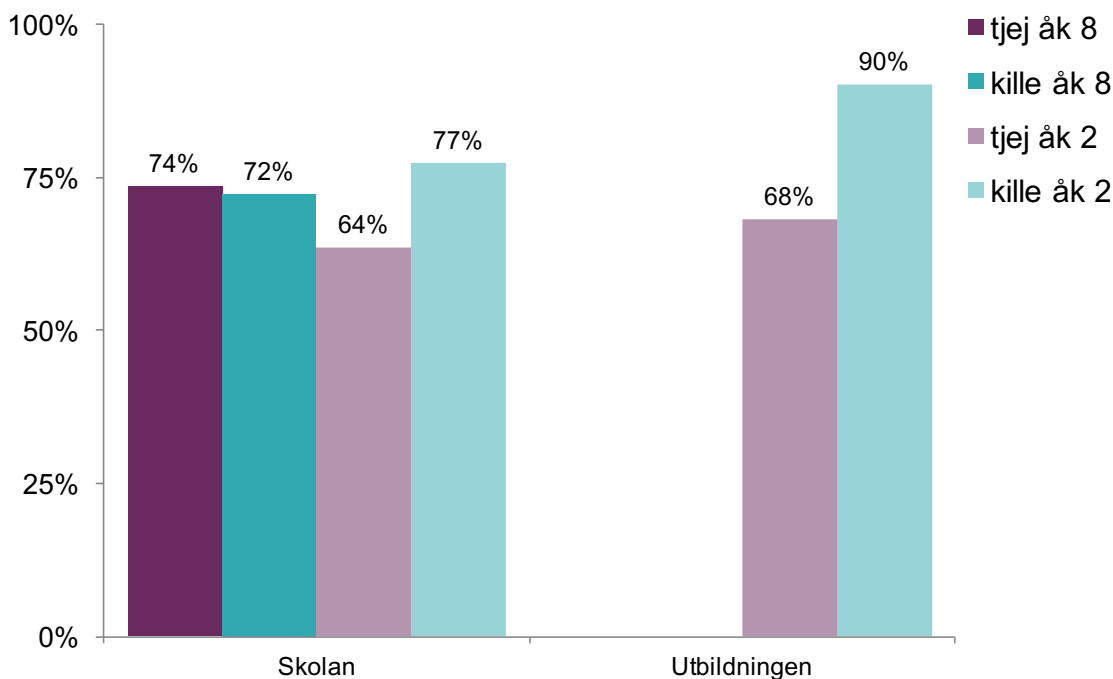

¹ Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen

I Lupp-enkäten ställdes frågan om hur nöjd man är totalt sett med skolan i båda årskurser. En andel om totalt 71 % svarar att de är mycket eller ganska nöjda med skolan. Minst nöjda är tjejer i årskurs 2. Frågan om nöjdhet avseende utbildningen ställdes endast till gymnasieeleverna. Vad gäller utbildningen svarar 90 % av killarna och 68 % av killarna i Emmaboda att de är nöjda. Killar är alltså tydligt mer nöjda med utbildningen.

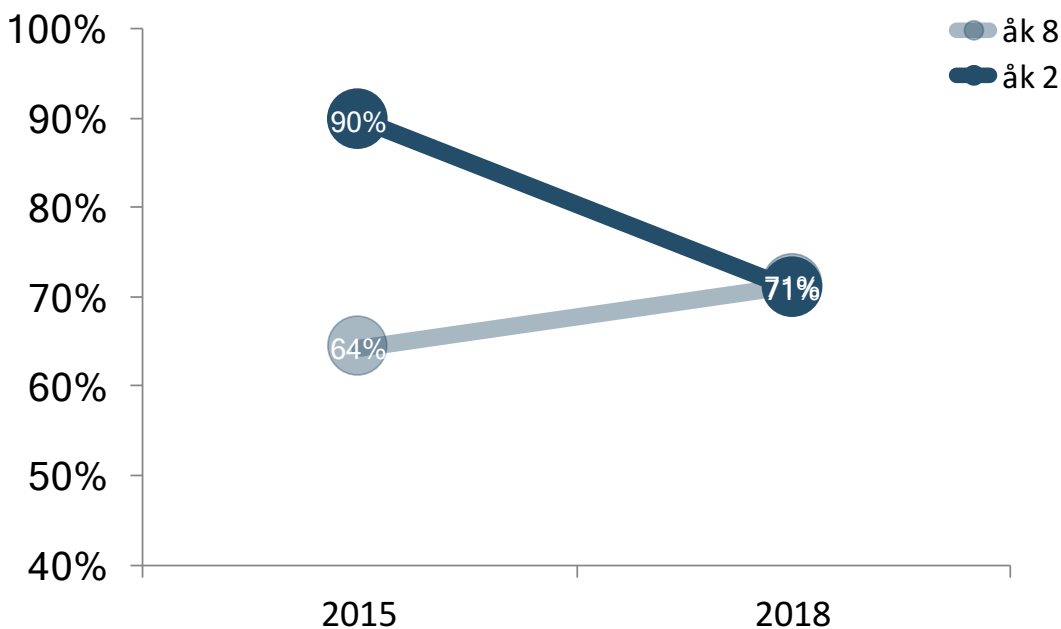
C2. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?

Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

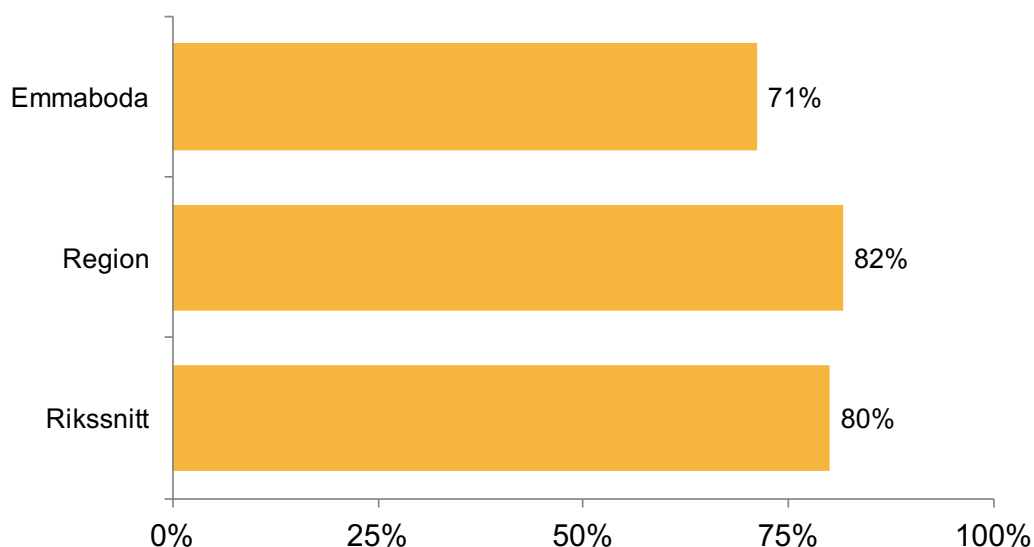

Över tid har det skett en negativ utveckling i årskurs 2, från 90 % nöjda år 2015 till 71 % i år. I årskurs 8 har däremot en viss positiv utveckling skett, se diagram C2a nedan. På nästa sida framgår i diagram C2b att ungdomarna i Emmaboda i lägre grad är nöjda med skolan än i regionsnittet och rikssnittet.

C2a. Andel nöjda med skolan: Utveckling över tid

C2b. Andel nöjda med skolan: Jämförelser

Trivsel och stämning

Hur elever trivs i skolan har ett nära samband med hur de upplever skolmiljön, men det har också ett samband med deras allmänna välbefinnande samt psykosomatiska hälsa¹.

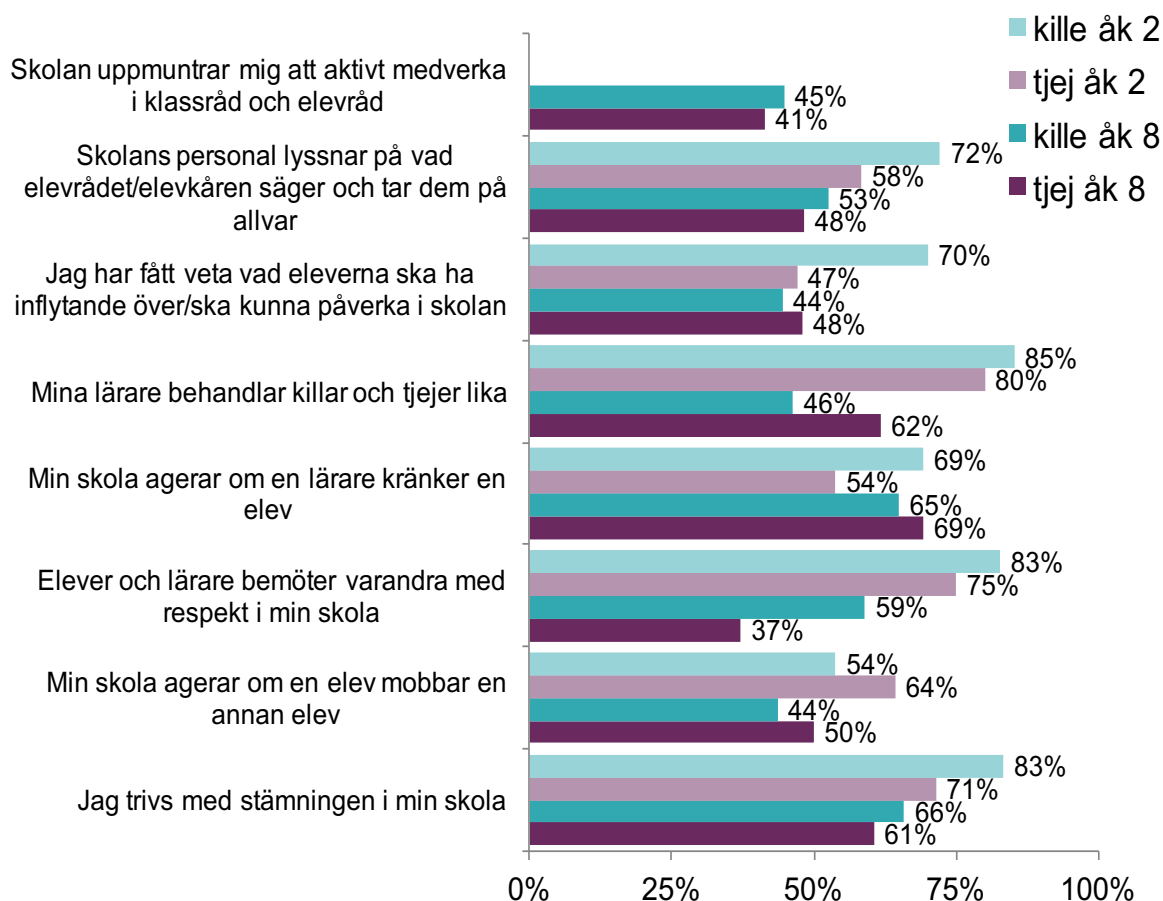
I Lupp-enkäten ställs en rad frågor som rör trivsel, likabehandling och stämningen på skolan, se diagram C3 på följande sida. En andel om 68 % totalt i Emmaboda kommun instämmer i att de trivs med stämningen på sin skola. Lägst andel i Emmaboda instämmer i att skolan uppmuntrar till att aktivt medverka i klassråd och elevråd, vilket bara fick besvaras av högstadieeleverna.

En generell slutsats utifrån diagram C3 är att killar i årskurs 2 är gruppen som är nöjdast med de flesta aspekterna i skolan och att högstadieeleverna är mindre nöjda än gymnasieeleverna.

Över tid har en negativ utveckling skett i majoriteten av frågorna vad gäller årskurs 2, se diagram C3a . I årskurs 8 har däremot andelen nöjda ökat i flera frågor, se diagram C3b på sida 24.

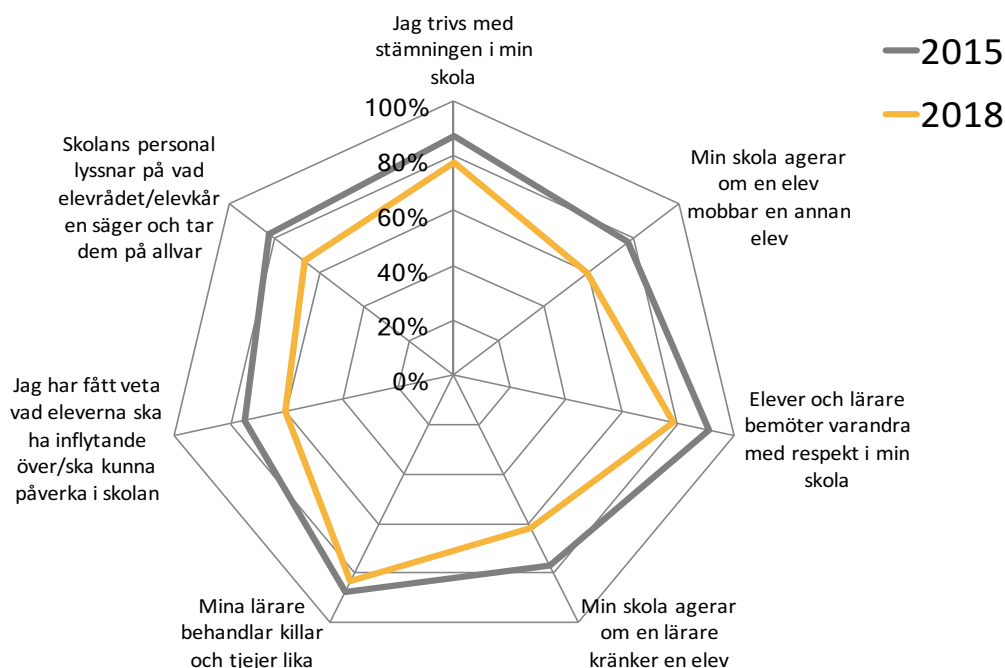
¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2013-2014

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? *
 Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

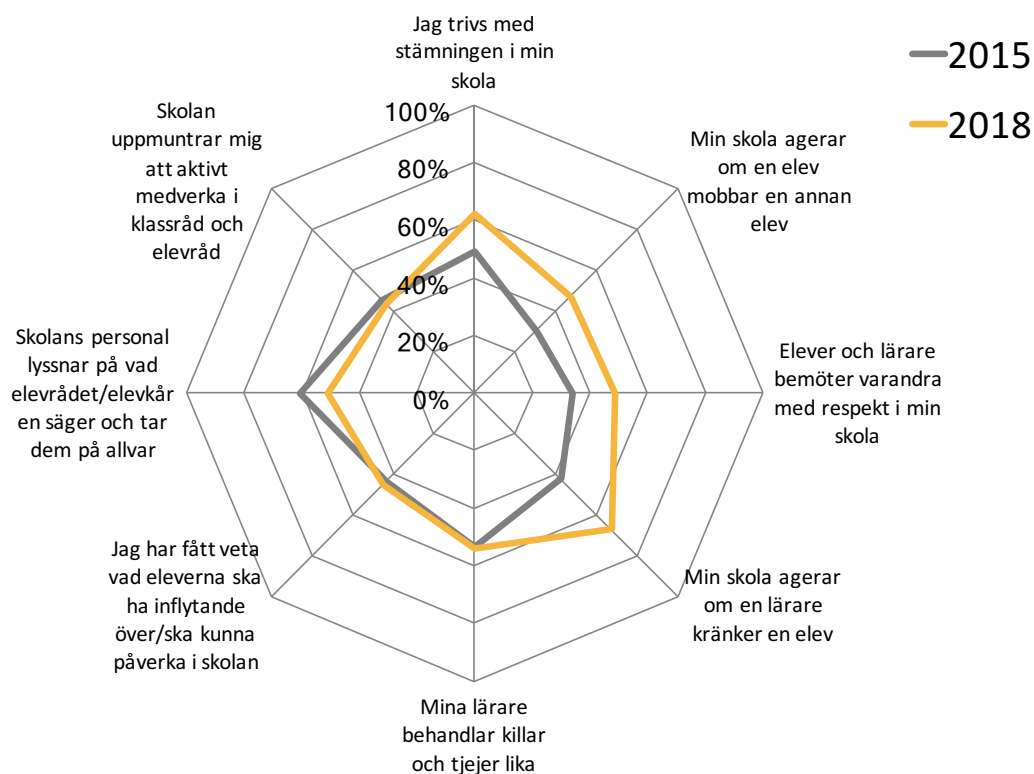

*Observera att "vet ej" är borträknat ur diagrammet C3a. Detta för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej är i de flesta frågorna ovan mellan 5-35 %. Notera även att endast högstadiееlever fick svara på frågan "Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd"

C3a. Årskurs 2: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

C3b. Årkurs 8: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

C3c. Andel som instämmer: Jämförelser

	Jag trivs med stämningen	Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev	Elever och lärare bemöter varandra med respekt	Min skola agerar om en lärare kränker en elev	Mina lärare behandlar killar och tjejer lika	Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över	Skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger	Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd
Emmaboda	68%	51%	61%	66%	65%	51%	56%	43%
Region	77%	62%	72%	64%	69%	64%	62%	54%
Rikssnitt	76%	62%	71%	66%	70%	61%	62%	51%

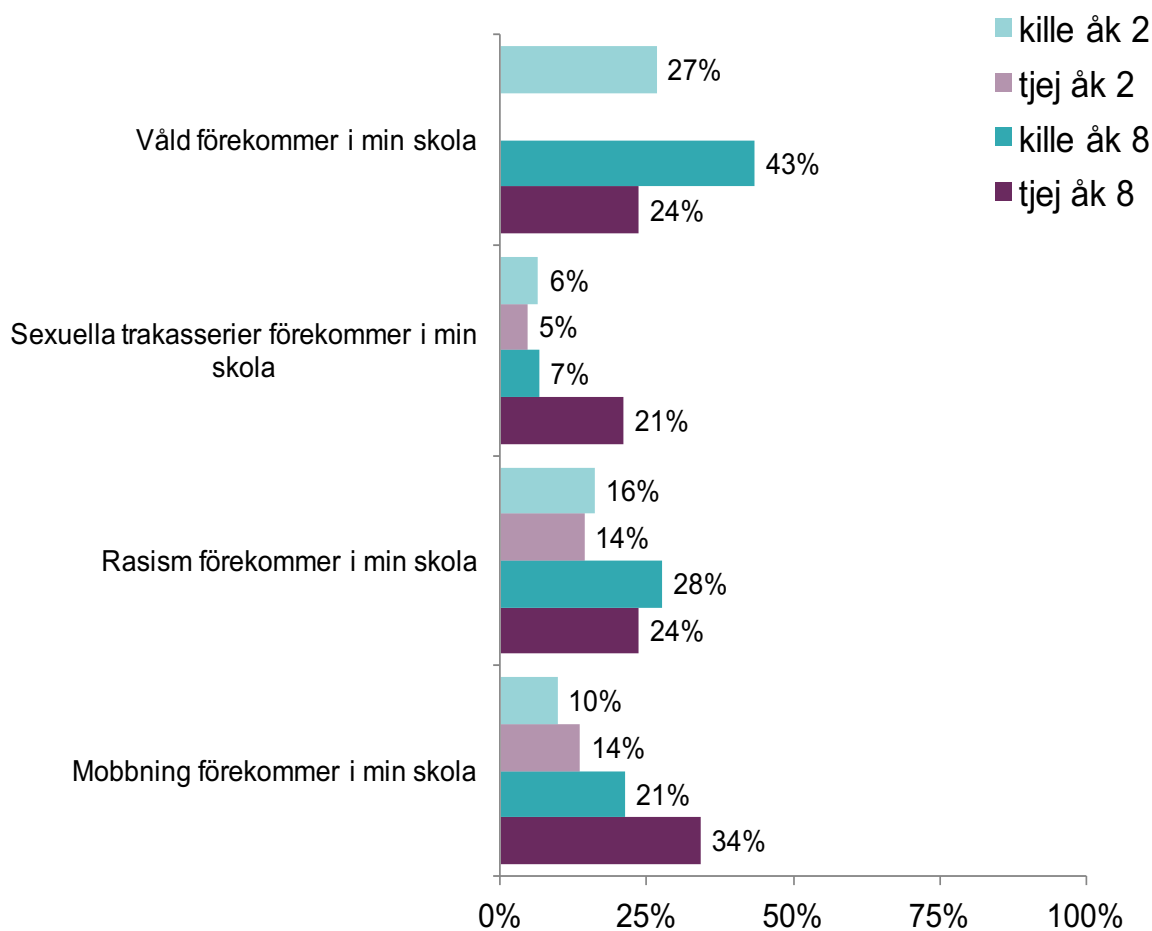
Problem i skolan

Ungdomarna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan. Vad som framgår är att över en tredjedel av killarna svarar att våld förekommer på skolan. Andelen tjejer som svarar detsamma är lägre, 24 % av högstadietjejerna och inga gymnasietjejer svarar att våld förekommer. Mer än en fjärdedel av högstadieeleverna uppger att rasism förekommer i skolan. I gymnasiet är motsvarande andel 14-16 %.

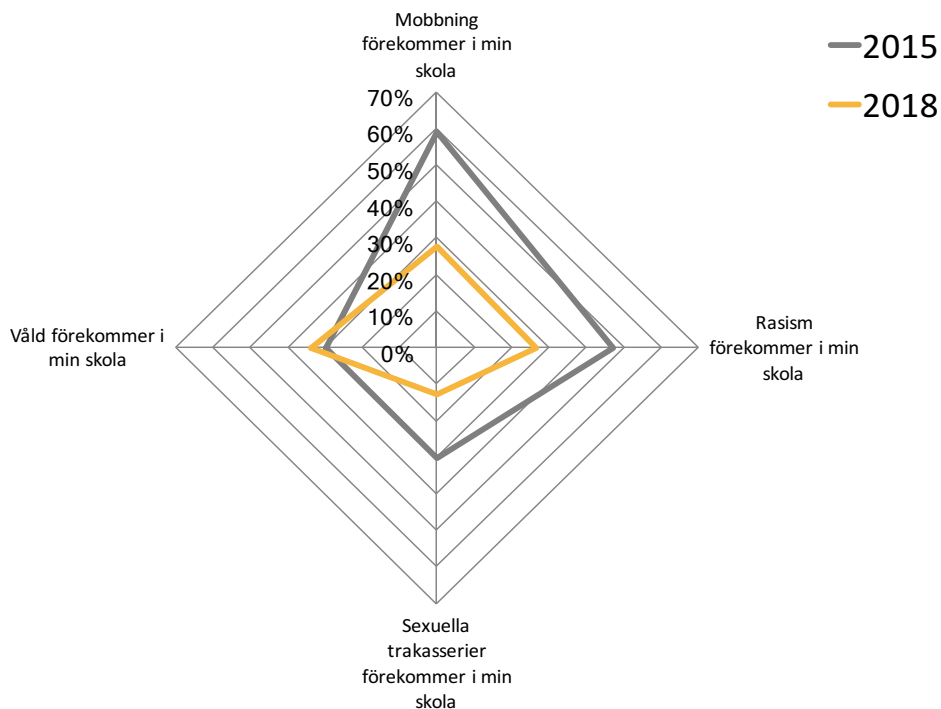
Vad gäller förekomsten av sexuella trakasserier ser vi att andelen tjejer som svarar att det förekommer är högre än andelen killar. Gymnasietjejerna svarar i högst grad att sexuella trakasserier förekommer.

Vad gäller utvecklingen över tid har andelen som instämmer i att problemen förekommer minskat i högstadiet gällande flertalet aspekter. Vad gäller årskurs 2 har andelen som instämmer i att våld och mobbning förekommer ökat något, skillnaderna är dock små, se diagram C3e och C3f på följande sida.

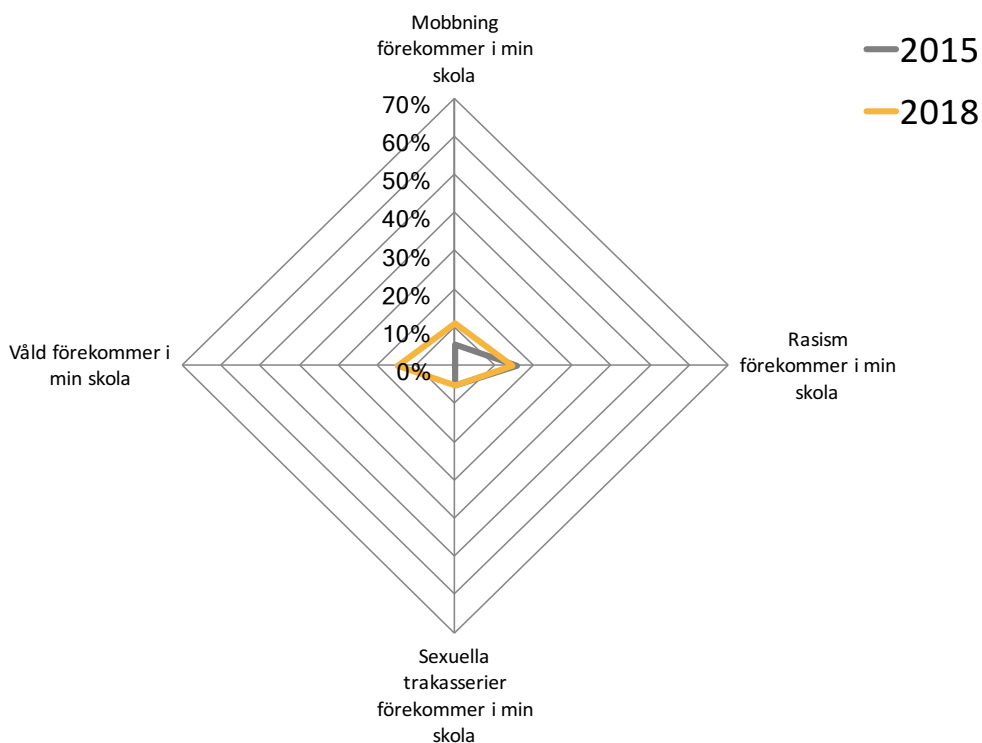
C3d. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

C3e. Andel som instämmer i att problem förekommer: Utveckling över tid
Årskurs 8

C3f. Andel som instämmer i att problem förekommer: Utveckling över tid
Årskurs 2

Vid en jämförelse mellan Emmaboda och regionsnitt och rikssnittets resultat framgår det unga i Emmaboda i högre grad svarar att mobbning, våld och rasism förekommer, se tabell C3g på nästa sida.

C3g. Andel som instämmer i att problem förekommer: Jämförelser

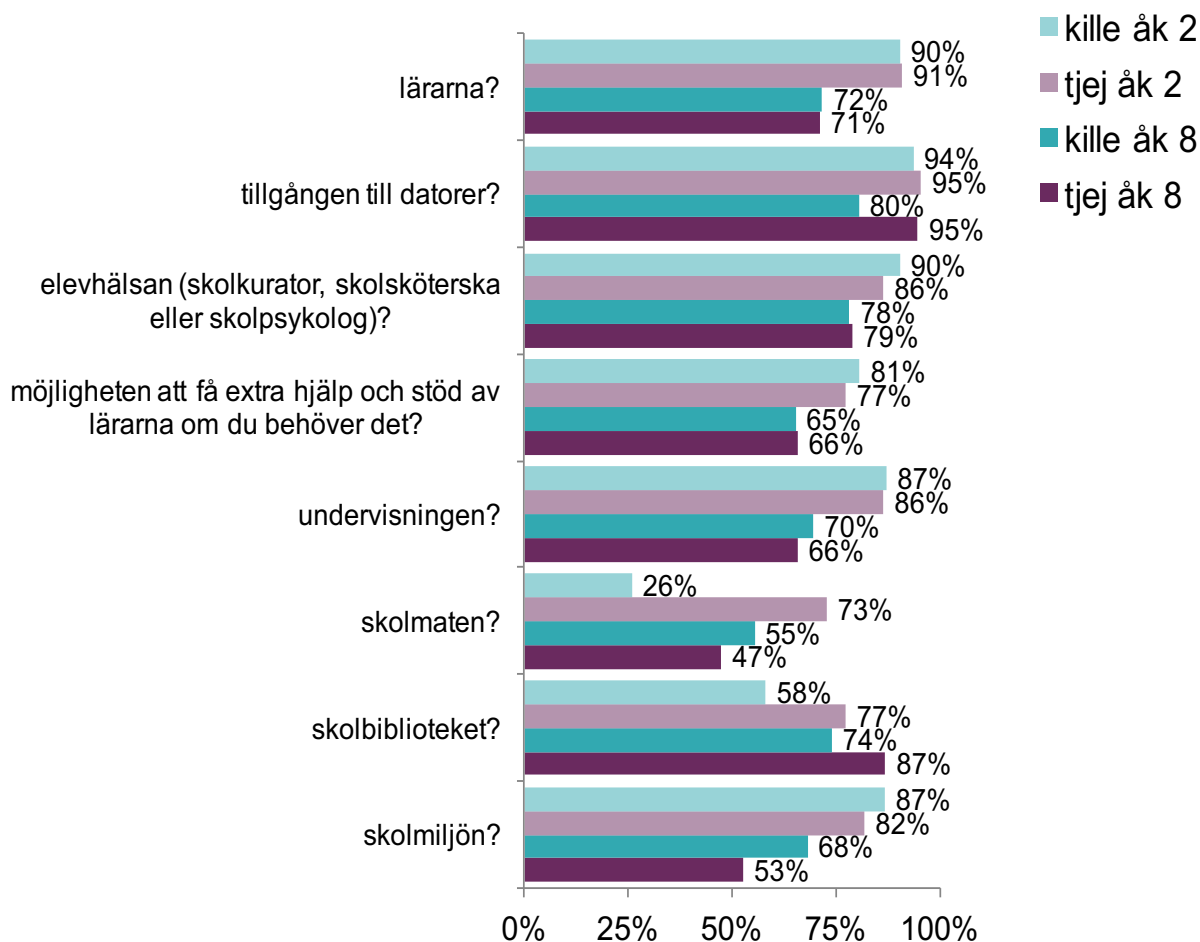
	Mobbning förekommer i min skola	Rasism förekommer i min skola	Sexuella trakasserier förekommer i min skola	Våld förekommer i min skola
Emmaboda	21%	22%	10%	26%
Region	16%	17%	10%	21%
Rikssnitt	14%	17%	9%	17%

Omdöme skola

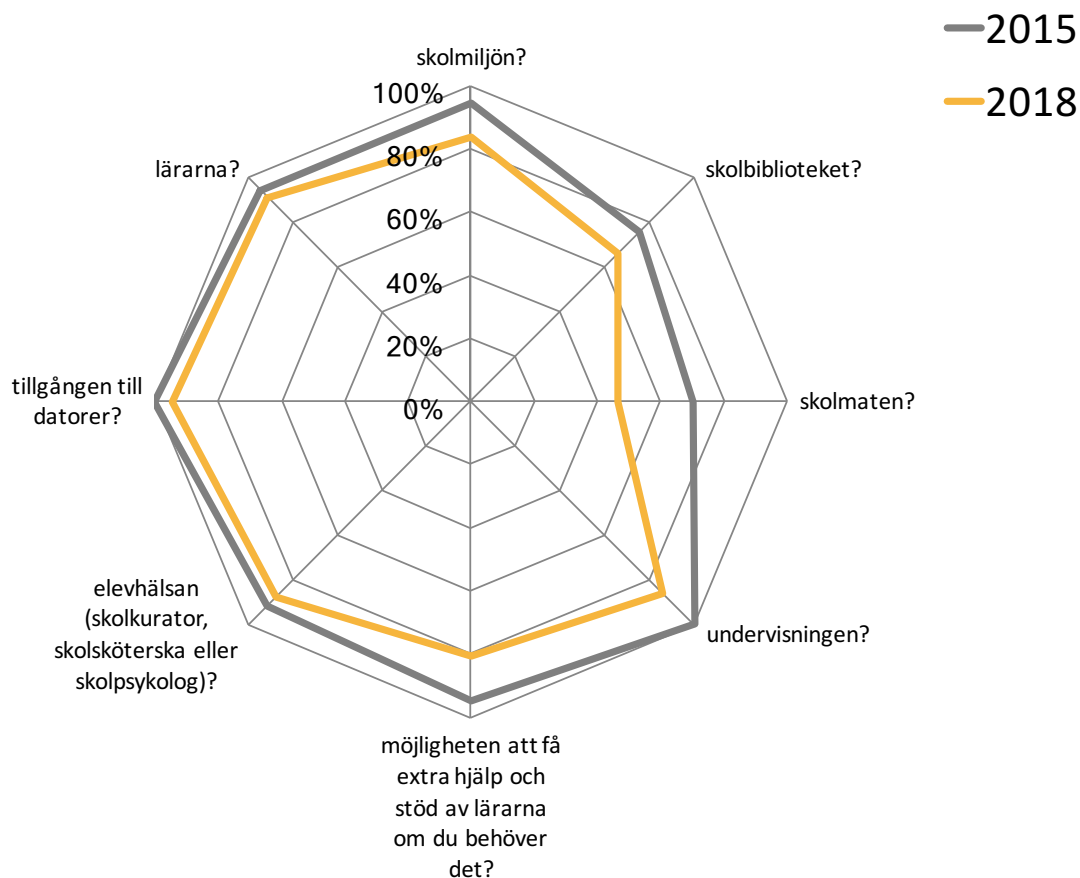
Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, så som skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsovården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd. Vad som framgår i diagram C4 är att en hög andel, över 80 % totalt, är nöjda med elevhälsan och tillgången till datorer. 79 % är nöjda med lärarna. Minst nöjda är ungdomarna med maten, speciellt killarna i årskurs 2.

I diagram C4a och C4b på nästa sida redovisas frågorna över tid. Vad som framgår är att det skett en tydlig positiv förändring avseende lärarna och skolmaten i årskurs 8. I årskurs 2 har det skett en viss negativ utveckling vad gäller samtliga aspekter. Ungdomarna i Emmaboda är även mindre nöjda avseende flertalet aspekter jämfört med regionsnitt och rikssnitt.

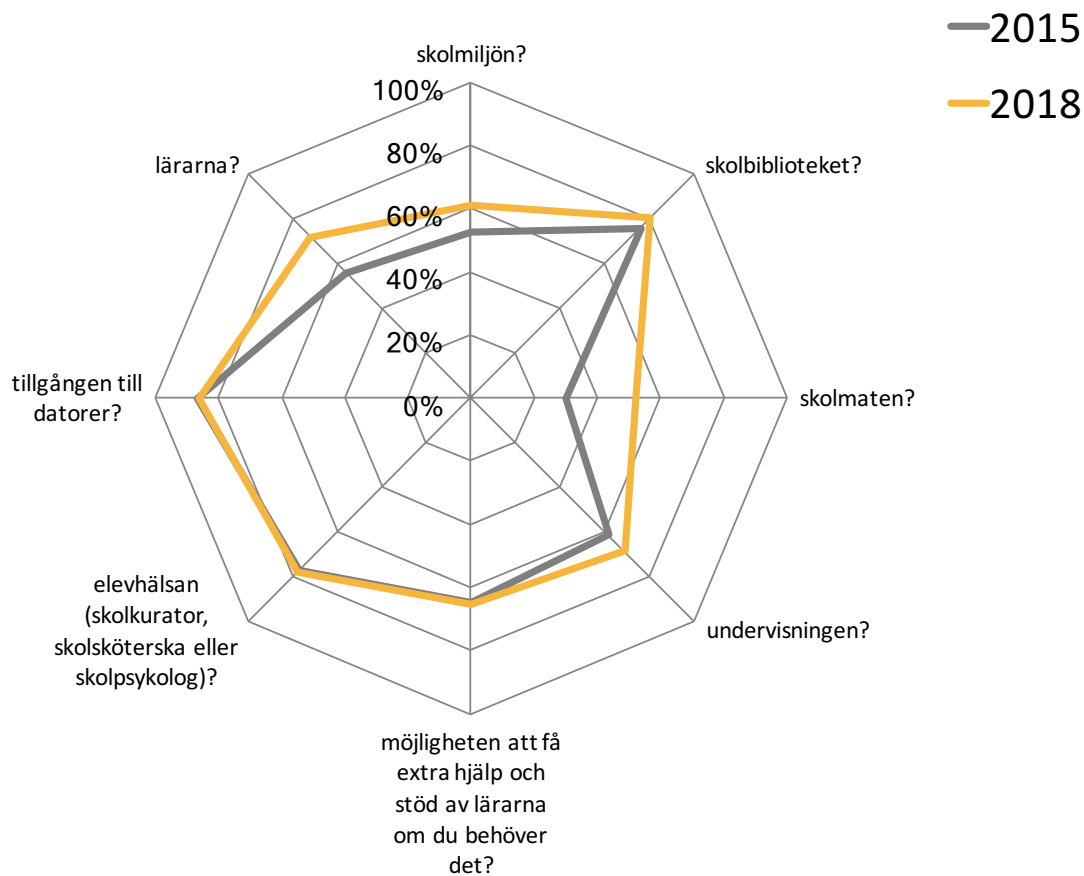
C4. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
 Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid
 Årskurs 2

C4b. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
 Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid
 Årskurs 8

C4c. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Jämförelser

	skolmiljön?	skolbiblioteket?	skolmaten?	undervisningen?	möjligheten att få extra hjälp och stöd?	elevhälsan?	tillgången till datorer?	lärarna?
Emmaboda	70%	75%	50%	75%	71%	82%	89%	79%
Region	80%	76%	51%	86%	82%	80%	89%	85%
Rikssnitt	77%	75%	44%	86%	81%	81%	86%	85%

Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma om i skolan samt hur mycket de anser att de får bestämma i dagsläget. Skolverket påpekar att det finns ett tydligt samband mellan elevers möjlighet till delaktighet och inflytande samt kunskapsresultat och välmående i skolan. I en av statens offentliga utredningar från 2009¹ tar man även upp att ju mer inflytande en elev upplever att den har om en aspekt, desto mer positivt ser eleven på den aspekten i skolan. Med andra ord korrelerar möjligheter till inflytande med nöjdhet.

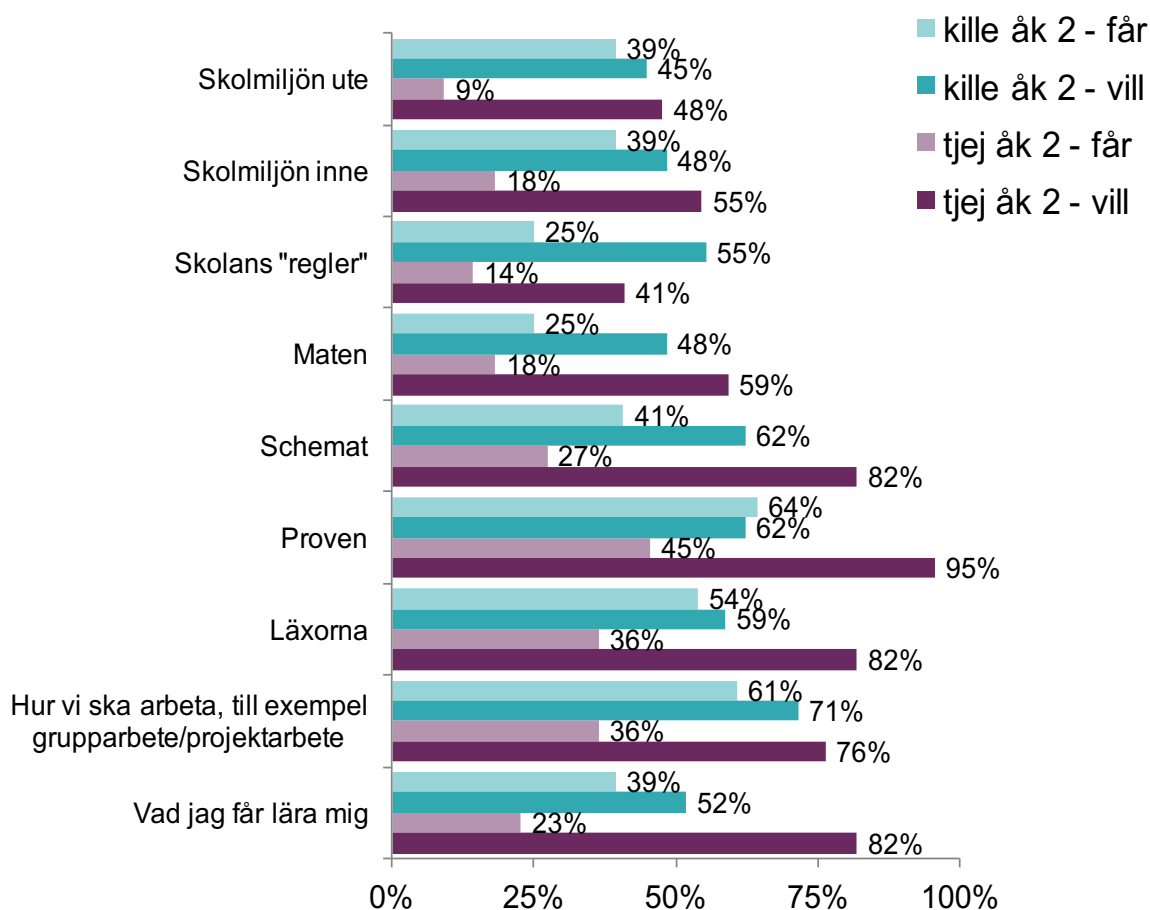
I diagram C5a på nästa sida ser vi att andelen gymnasieungdomar som vill vara med och påverka är klart större än andelen som upplever att de får vara med och påverka.

När det kommer till viljan att vara med och påverka svarar tjejer i högre grad än killar att de vill vara med och bestämma. När det handlar om upplevelsen av att få vara med och påverka svarar killar i högre grad än tjejer att de får vara med och bestämma.

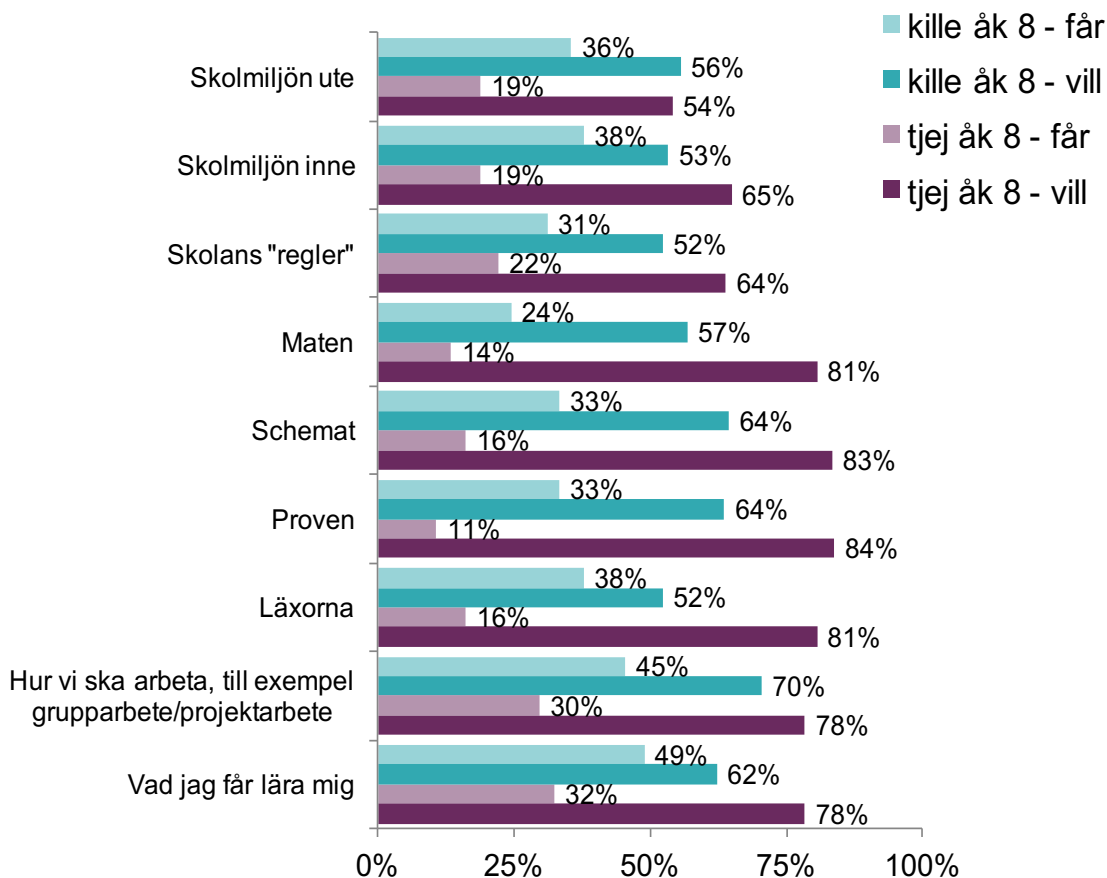
I diagram C5b på följande sida redovisas resultat för högstadiet. Även i högstadiet vill tjejer vara med och bestämma i högre grad än killar samtidigt som killar i högre grad upplever att de får vara med och bestämma. Differensen mellan önskat och upplevt inflytande är i högstadiet störst vad gäller proven, schemat och maten.

1 SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?

C5a. Årskurs 2: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "väldigt mycket" eller "ganska mycket"

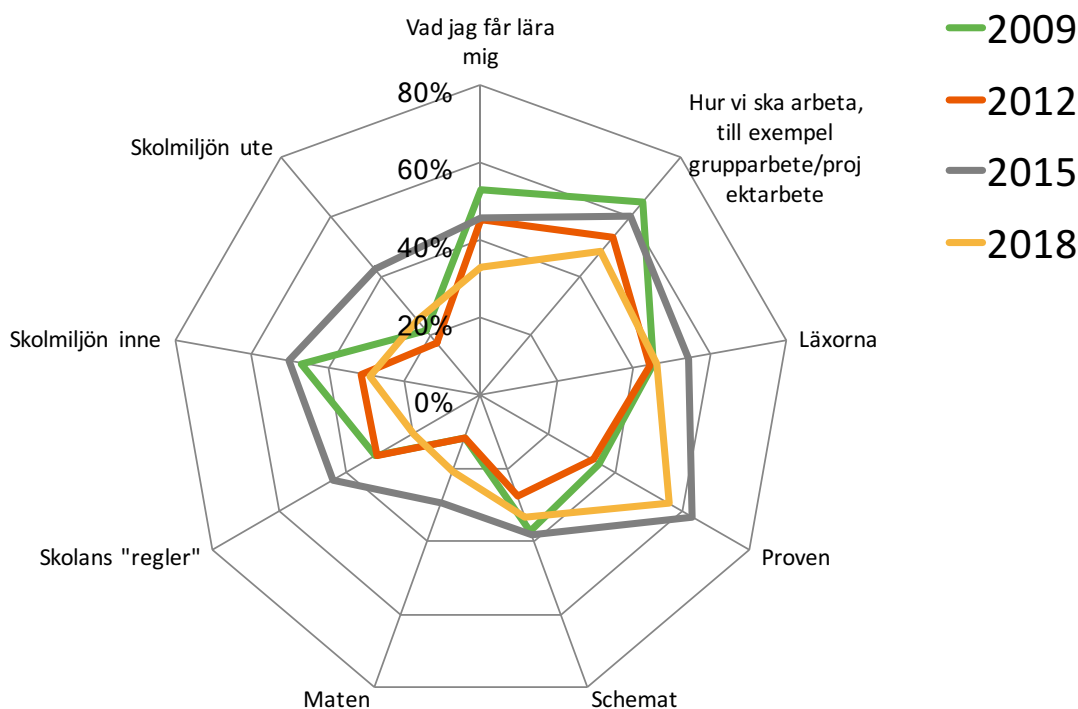
C5b. Årskurs 8: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "väldigt mycket" eller "ganska mycket"

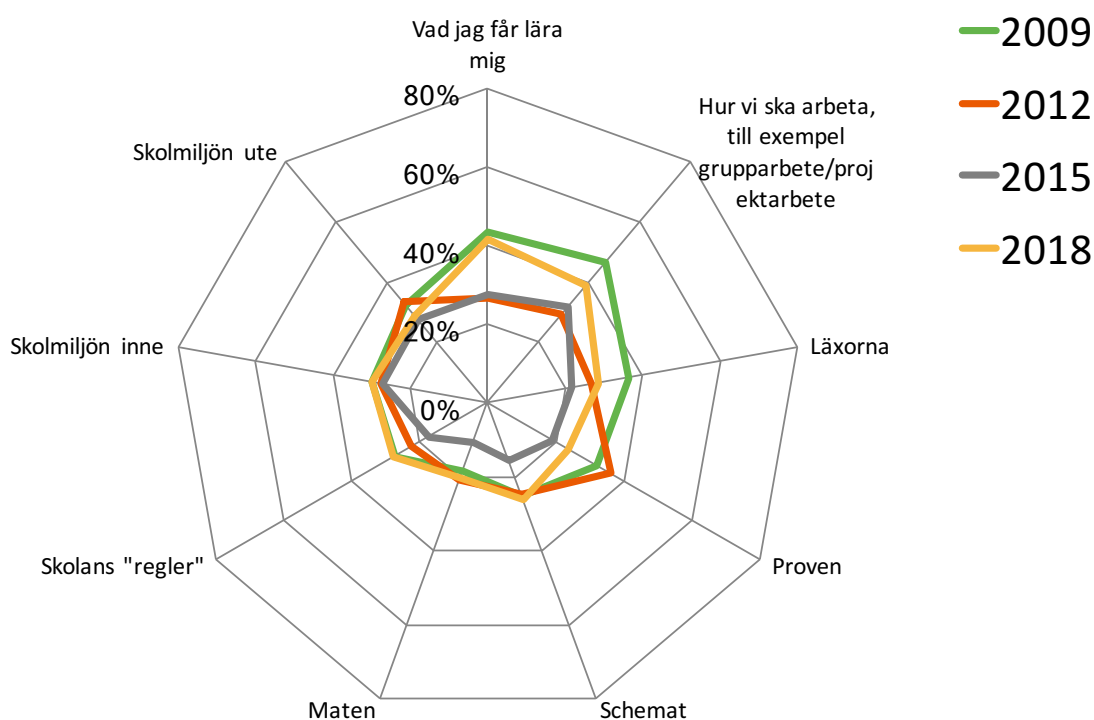
Upplevt inflytande över tid

I spindeldiagrammen nedan redovisas andelen som svarat att de får vara med och bestämma om de olika sakerna i skolan över tid. Av dessa framgår att det skett en negativ utveckling över tid i gymnasiet vad gäller skolmiljön inne och ute, hur man arbetar och vad man får lära sig. I årskurs 8 har det upplevda inflytandet ökat sedan år 2015 i flera frågor.

C6a. Andelen i årskurs 2 som upplever att de får bestämma om saker i skolan: Utveckling över tid

C6b. Andelen i årskurs 8 som upplever att de får bestämma om saker i skolan: Utveckling över tid

C6c. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan: Jämförelser

	Vad jag får lära mig	Hur vi ska arbeta	Läxorna	Proven	Schemat	Maten	Skolans "regler"	Skolmiljön inne	Skolmiljön ute
Emmaboda	38%	42%	35%	36%	29%	21%	25%	29%	27%
Region	32%	43%	28%	31%	18%	19%	25%	30%	27%
Rikssnitt	31%	41%	26%	29%	19%	17%	25%	29%	26%

Delaktighet och inflytande

Ungdomars inflytande är ett av de tre prioriterade områdena i Sveriges ungdomspolitiska handlingsprogram. I utredningen "Låt fler forma samhället"¹ nämns att flera forskare har varnat för att stödet för demokratin och det politiska engagemanget bland unga i Sverige har sjunkit. Enligt vissa forskare har unga också lägre politisk kunskap, lägre politiskt intresse och mindre förtroende för de politiska institutionerna än tidigare generationer. I utredningen kommer man dock fram till att intresset och engagemanget hos unga har varit relativt stabilt över tid, liksom förtroendet för de politiska institutionerna och stödet för demokratis värdegrund.

Forskning visar också att ungdomar är lika samhällsintresserade som vuxna. Däremot är förutsättningarna för unga att delta och påverka ofta sämre på grund av bland annat ålder, utbildning och erfarenhet. Trösklarna för deltagande kan vara högre då unga ofta har ett svagare politiskt kapital jämfört med vuxna².

Intresse för olika frågor

Ungdomarna svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagram D1 på följande sida.

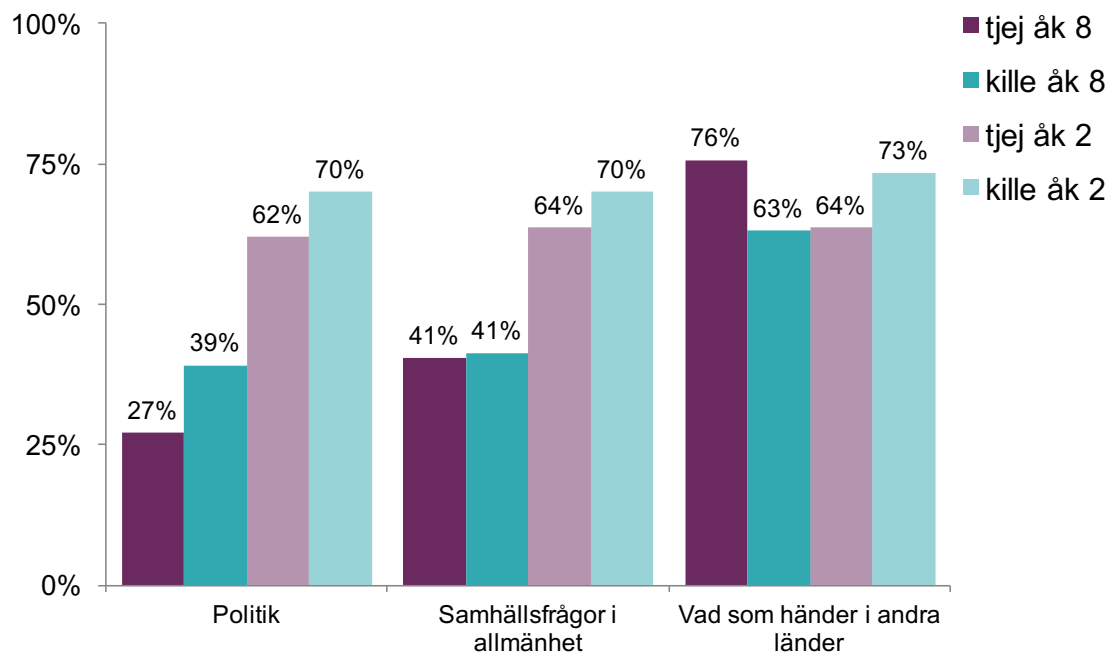
Det som flest unga i Emmaboda, 69 %, är intresserade av är vad som händer i andra länder. Drygt hälften svarar att de intresserade av samhällsfrågor i allmänhet och av politik. Vid en jämförelse över tid har intresset bland unga ökat i samtliga frågor, se diagram D1a på nästa sida.

1 SOU 2016:5 "Låt fler forma framtiden" del A

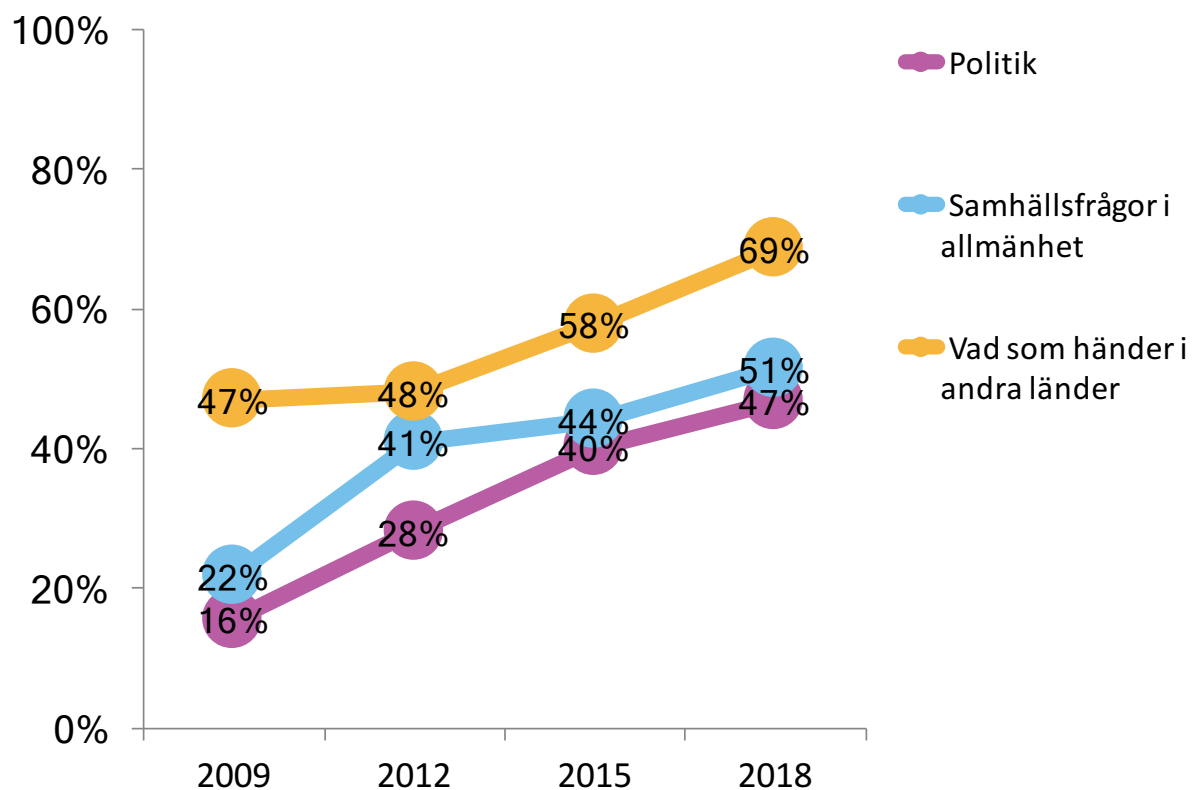
2 SKL 2014: Ungas inflytande och delaktighet

D1. Hur intresserad är du av följande?

Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade: Totalnivå: Utveckling över tid

D1b. Andel mycket eller ganska intresserade: Jämförelser

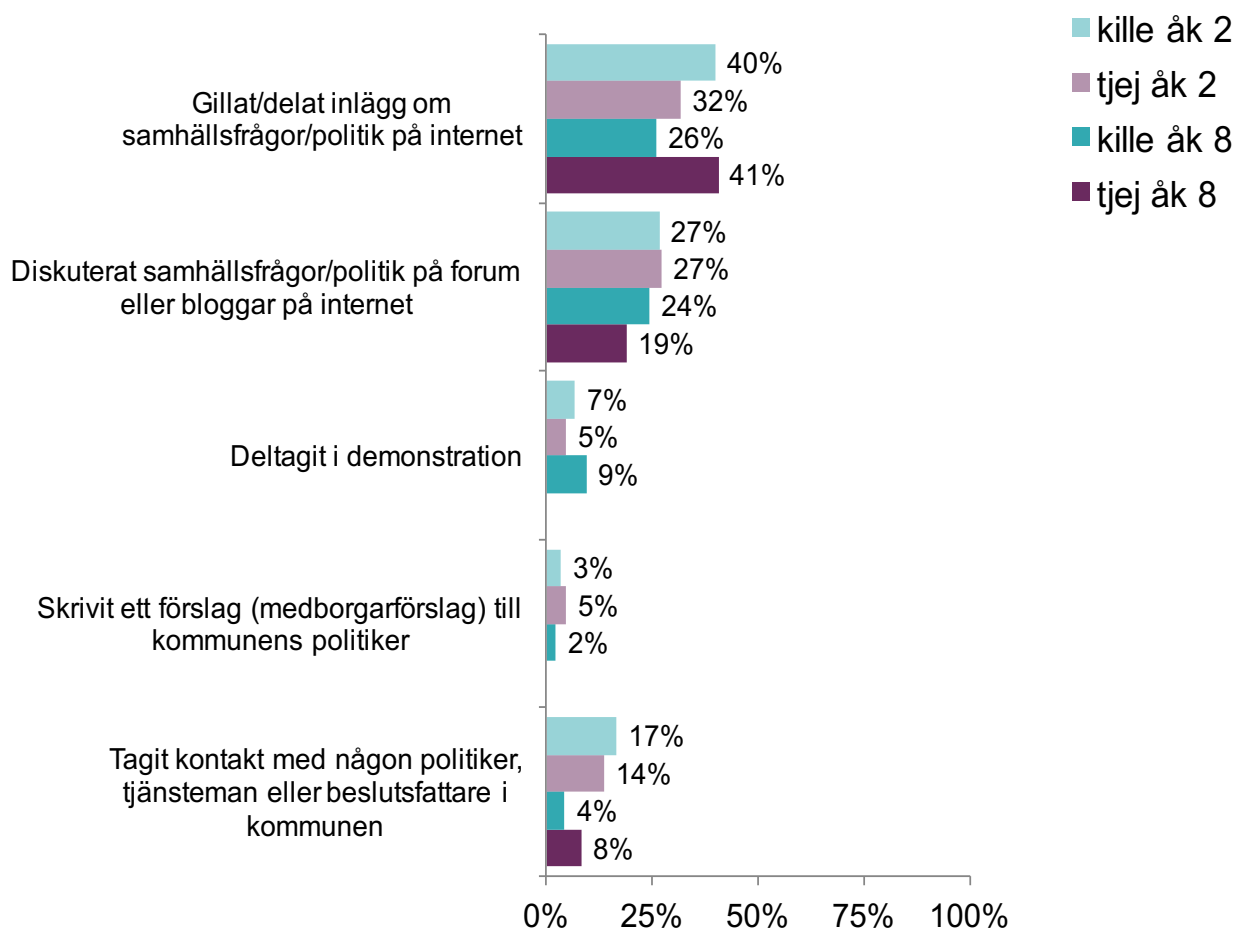
	Politik	Samhällsfrågor i allmänhet	Vad som händer i andra länder
Emmaboda	47%	51%	69%
Region	41%	48%	58%
Rikssnitt	40%	46%	57%

Aktivt samhällsengagemang

Formerna för det politiska engagemanget bland unga har som tidigare nämnts förändrats under senare år. Antalet unga som väljer att bli medlemmar i politiska partier och som är engagerade i de traditionella folkrörelseorganisationerna har minskat. Tidigare nämndes även att det inte nödvändigtvis behöver vara något negativt, men denna utveckling leder samtidigt till att färre unga får erfarenheter av den representativa demokratis beslutsprocesser, som exempelvis gemensamt beslutsfattande. Dessa erfarenheter är viktiga och ses som bidragande till känslan av delaktighet, tillhörighet och ansvarstagande¹.

I Lupp-enkäten ställs inte någon fråga om politiskt engagemang i partier, men däremot finns en fråga om ungdomarna gjort någon aktiv politisk handling eller någon form av engagemang under det senaste året. Vad som framgår i diagram D2 är att flest ungdomar i Emmaboda, oavsett kön eller ålder, har gillat eller delat inlägg om politik eller samhällsfrågor på internet. Mellan 26 - 41 % av ungdomarna anger att de gjort detta det senaste året. Näst vanligast är det att ha diskuterat samhällsfrågor eller politik på internet, som mellan 19-27 % svarar att de gjort det senaste året. Cirka 15 % av gymnasieungdomarna har tagit kontakt med någon politiker, tjänsteman eller beslutsfattare i kommunen.

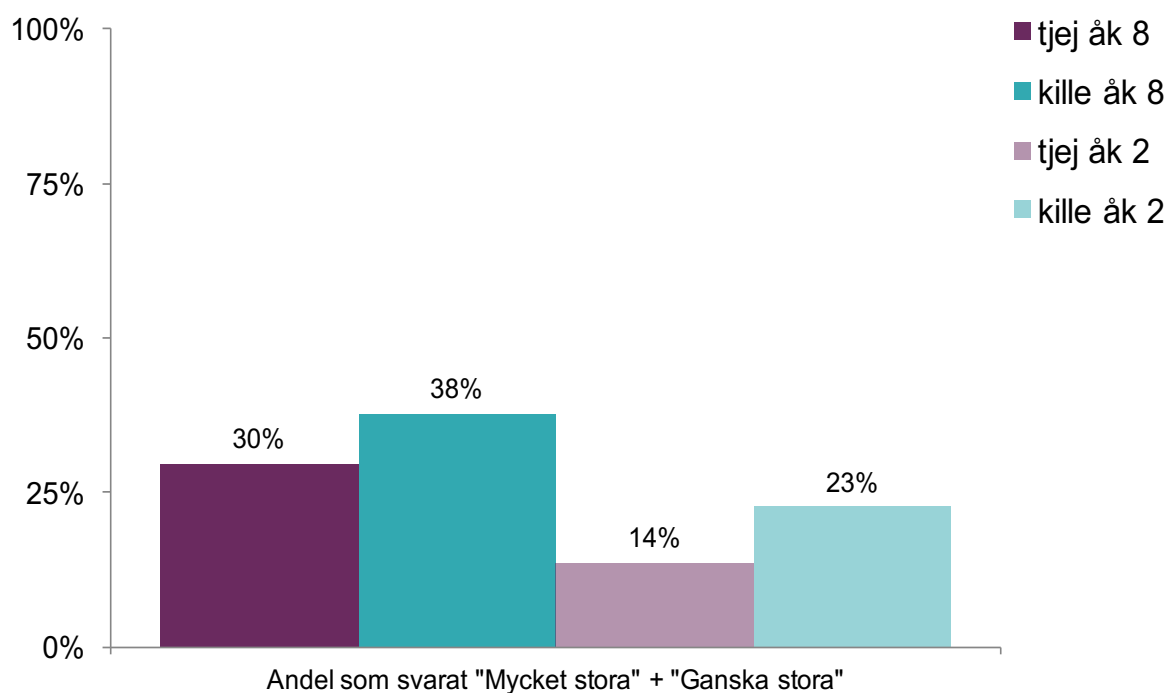
D2. Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande?
Andel som svarat "ja"

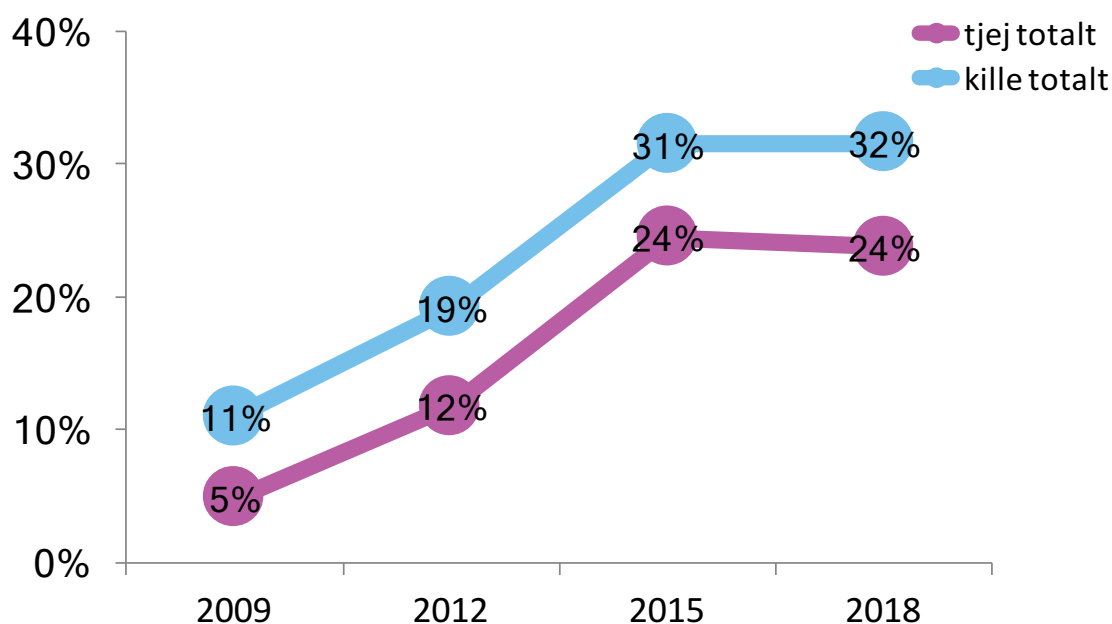
Möjligheter att påverka

En viktig faktor för att kunna öka ungas delaktighet i kommunen och samhället är att unga faktiskt ser att de har möjligheter att få sin röst hörd. En andel om mellan 14-38 % av ungdomarna i Emmaboda svarar att de har mycket eller ganska stora möjligheter att påverka. Killar i årskurs 8 anser sig ha störst möjligheter att påverka medan tjejer i årskurs 2 minst anser sig ha möjligheter. Över tid ser vi en tydlig positiv förändring från år 2009, men ingen direkt förändring sedan 2015, se diagram D3a. I diagram D3b på nästa sida framgår även att ungdomarna i Emmaboda anser sig ha större möjligheter att påverka framförallt jämfört med rikssnittet.

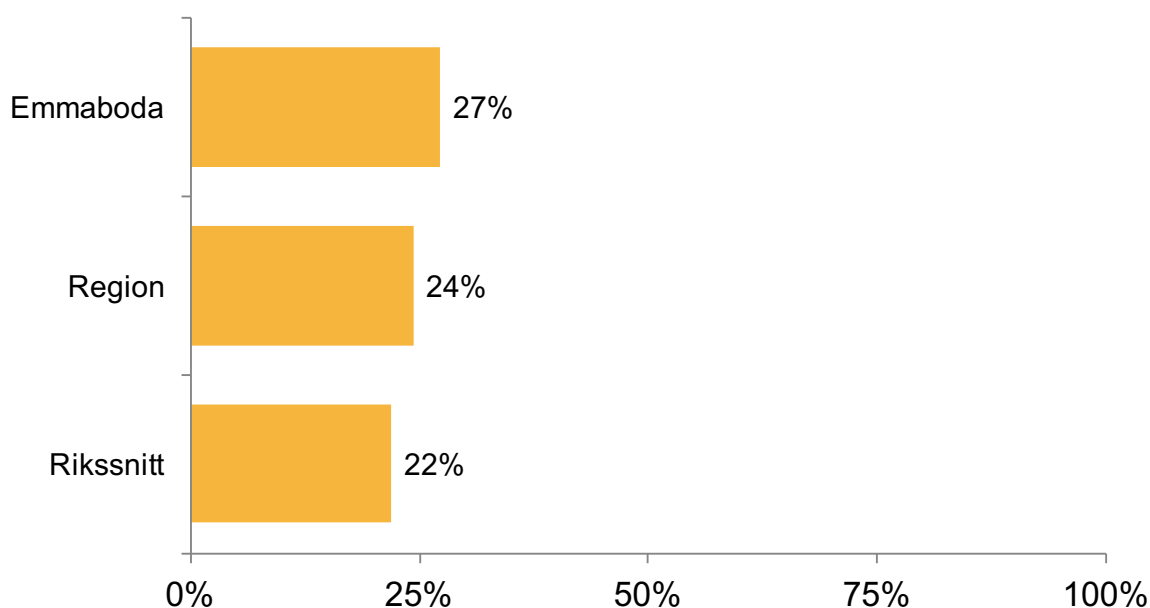
D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

D3a. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Utveckling över tid

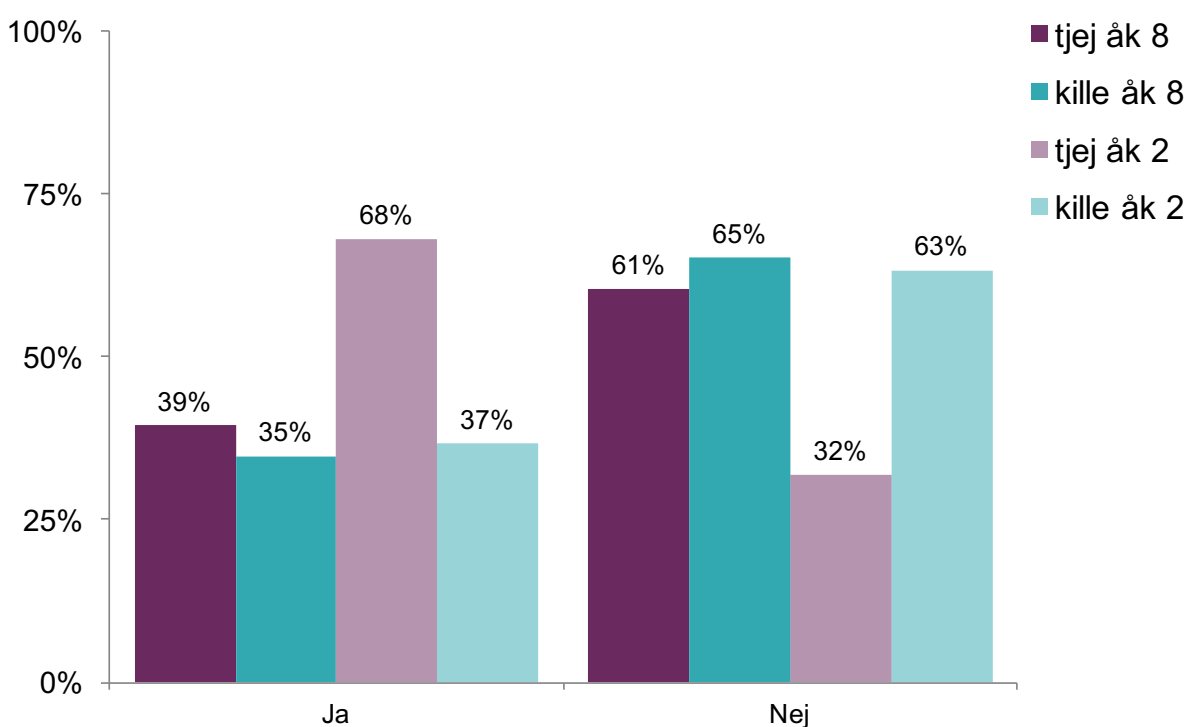
D3b. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Jämförelser

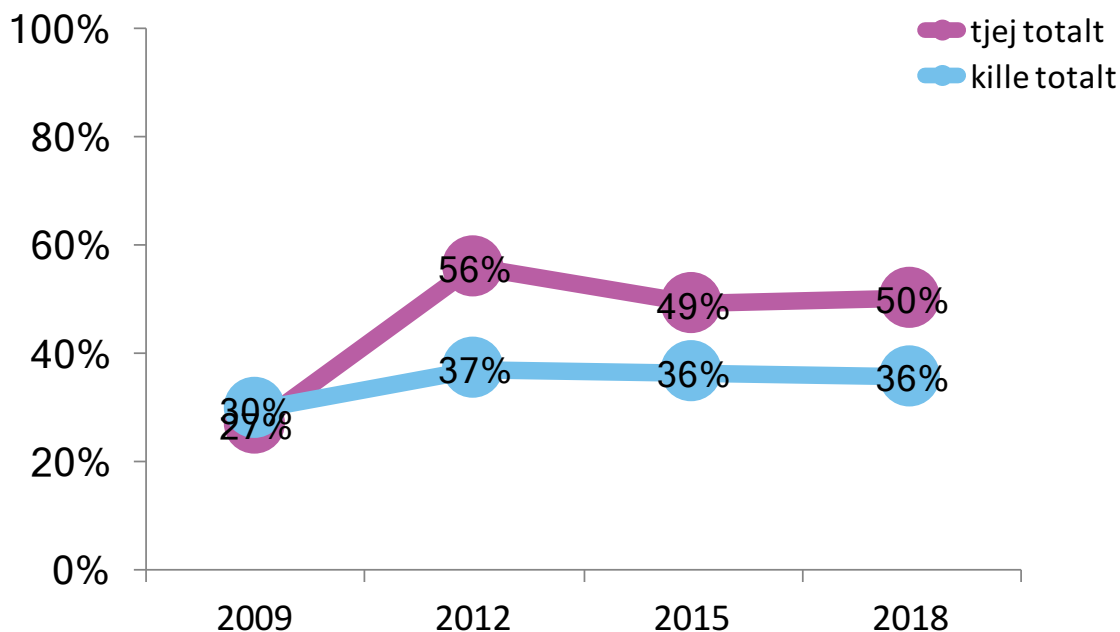
Vill vara med och påverka

Ungdomarna svarade på en fråga om de vill vara med och påverka i frågor som rör sin kommun. Drygt 37 % av högstadieungdomarna och 53 % av gymnasieungdomarna svarar att de vill påverka. Tjejer är i högre grad än killar intresserade, speciellt gymnasietjejerna. Vid en jämförelse över tid kan vi se att andelen som vill påverka är på en liknande nivå som år 2015, se diagram D4a.

D4. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

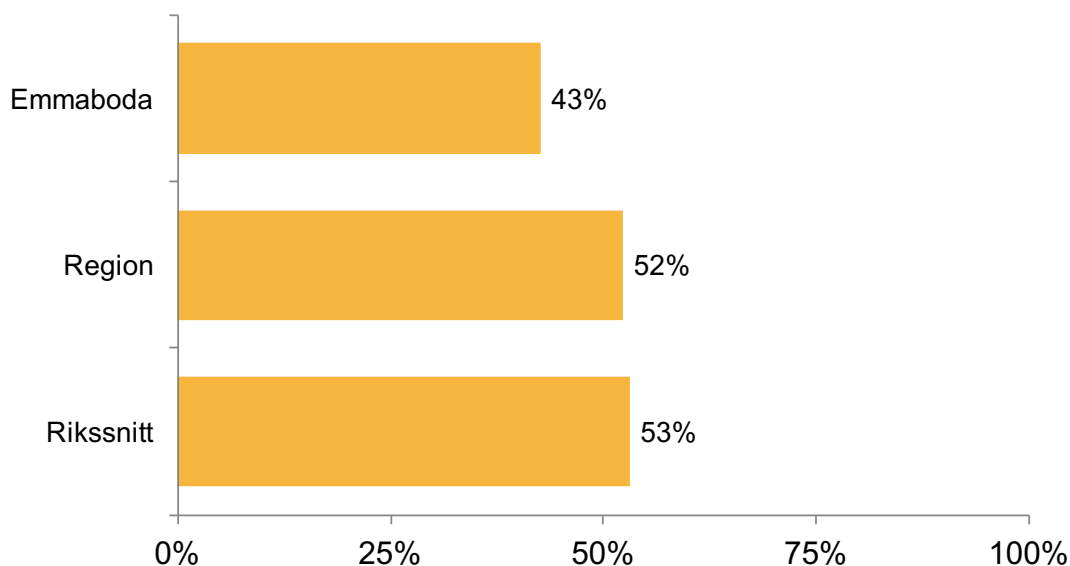

D4a. Andel som vill påverka i kommunen: Utveckling över tid

Gällande frågan huruvida man vill vara med och påverka i kommunen skiljer sig resultatet för Emmaboda kommun från regionsnitt och rikssnitt. Ungdomarna i Emmaboda svarar i lägre grad vara med och påverka i kommunen.

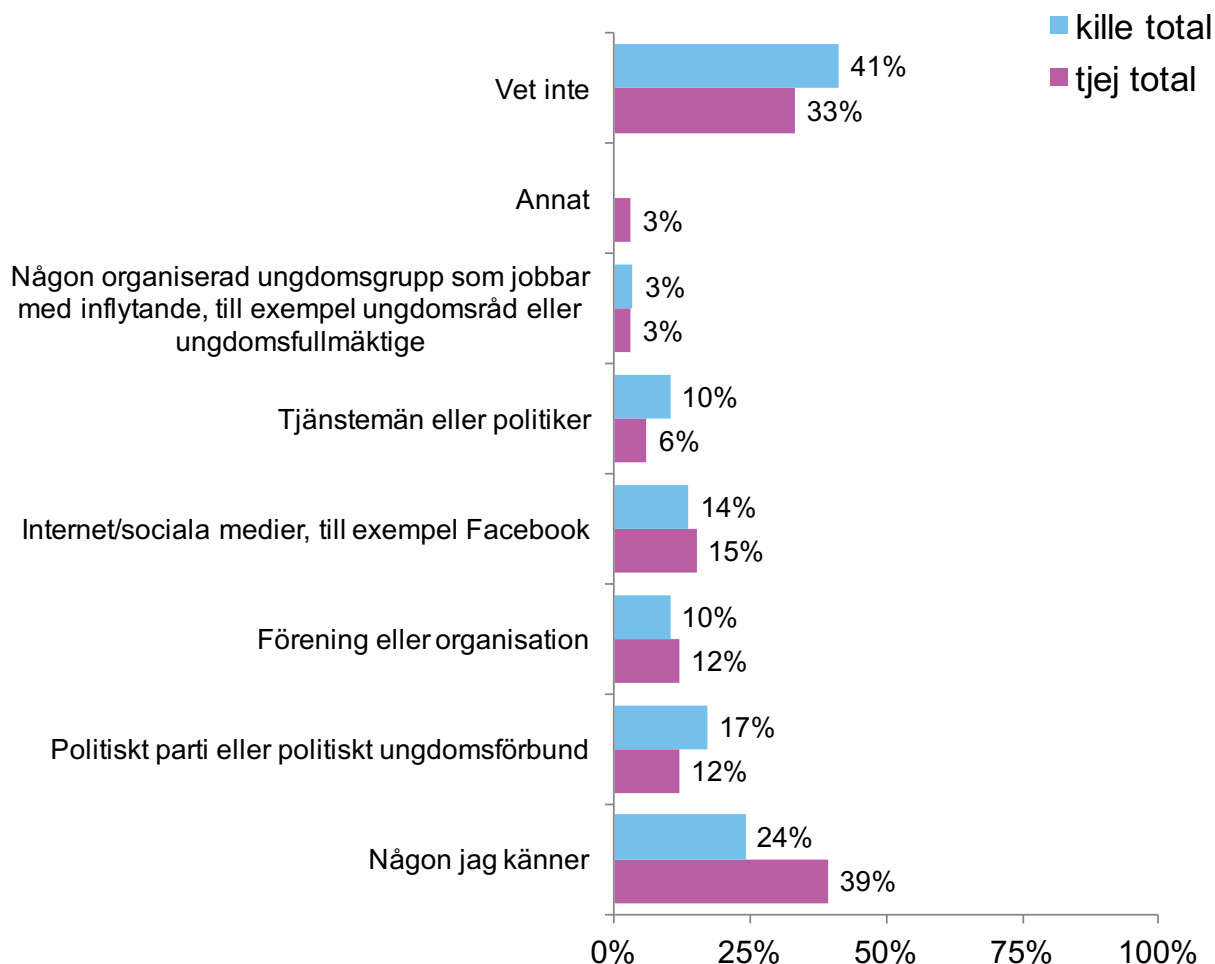
D4b. Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelser

De som svarade att de vill påverka i kommunen fick en följdfråga gällande vem de skulle vända sig till om de vill påverka något. En andel om totalt runt 37 % svarar att de inte vet vart de skulle vända sig. Drygt en tredjedel svarar att de skulle vända sig till någon de känner och cirka 15 % att de skulle vända sig till ett politiskt parti eller ungdomsförbund och/eller internet/sociala medier.

D4c. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka

D4c. Vad vill du påverka?

Ungdomarna som svarade att de ville påverka kunde även i fritext ta upp vad för typ av frågor de skulle vilja påverka. Många ungdomar har kommenterat att de vill påverka i frågor som rör skolan. Saker som nämns är trygghet, arbetsro, idrottshallen, skolmaten, skolmiljön, läxor och prov samt skolans budget.

Ytterligare saker som ungdomarna vill påverka är bland annat integration, invandring och arbetsmarknaden. Några vill även påverka saker som rör ungdomars fritid, så som idrott och tillgången till platser där ungdomar kan vistas. Några nämner att de vill påverka i frågor som handlar om jämställdhet och jämlikhet, till exempel gällande rasism och sexuella trakasserier.

Några utvalda citat redovisas på följande sida.

”Skolan i Emmaboda är väldigt dåligt och det vill jag ändra på och få staten att vara hårdare med kommunen, eftersom det är inte bara skolan, även socialtjänsten och deras bemötande med människor och lärare i SFI skolan i Emmaboda”

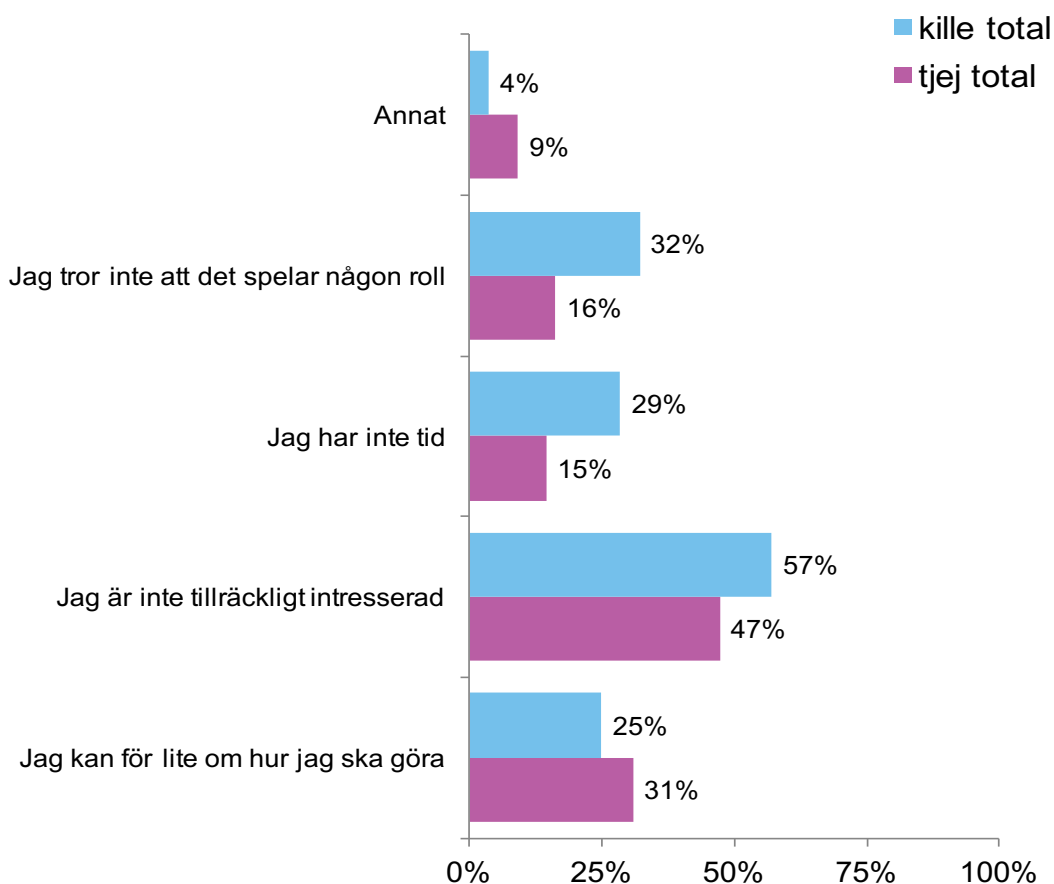
”Skolmaten, miljön utanför skolan och ungdomsställen efter kl 18.”

”Samhällsfrågor såsom skola och miljön, rasism och sexuella trakasserier”

De som inte vill påverka

De som på fråga D4 svarade att de inte vill vara med och påverka i kommunen fick svara på en fråga om varför de inte vill det, se diagram D4d nedan. Majoriteten, 57 % av killarna och 47 % av tjejerna svarar att de inte är tillräckligt intresserade. En fjärdedel av killarna och strax under en tredjedel av tjejerna svarar att de kan för lite om hur de ska göra. En liknande andel, runt en tredjedel av killarna som inte vill påverka svarar att de inte tror det spelar någon roll. 16 % av tjejerna tror inte att det spelar någon roll.

D4d. Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka?
Besvarades endast av de som svarat att de inte vill påverka

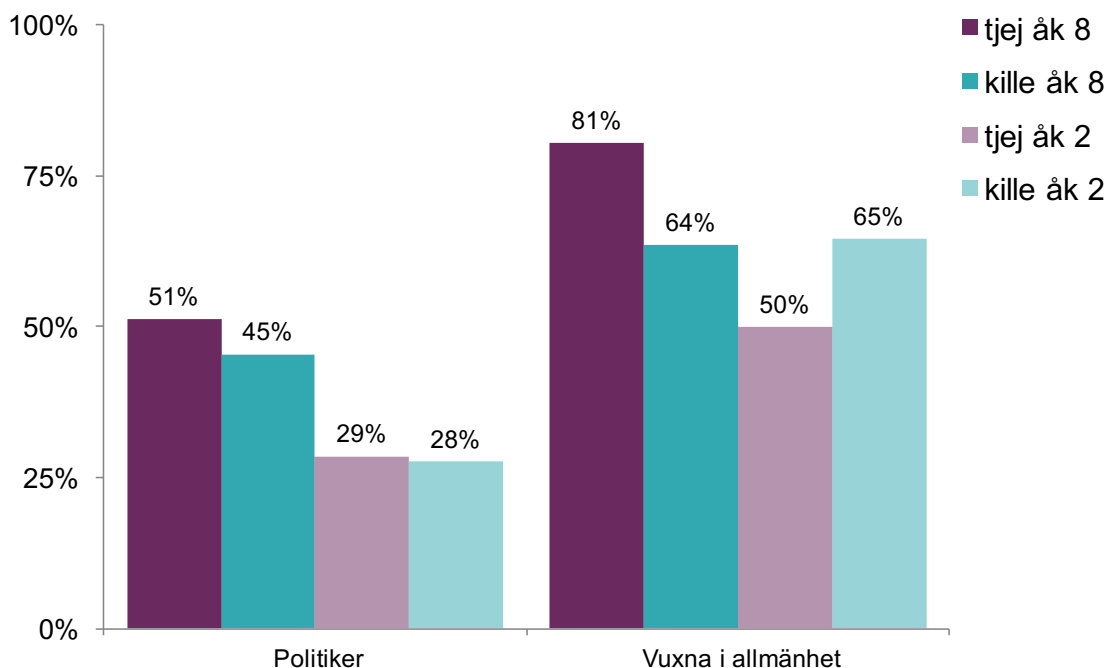

Förtroende för vuxna och politiker

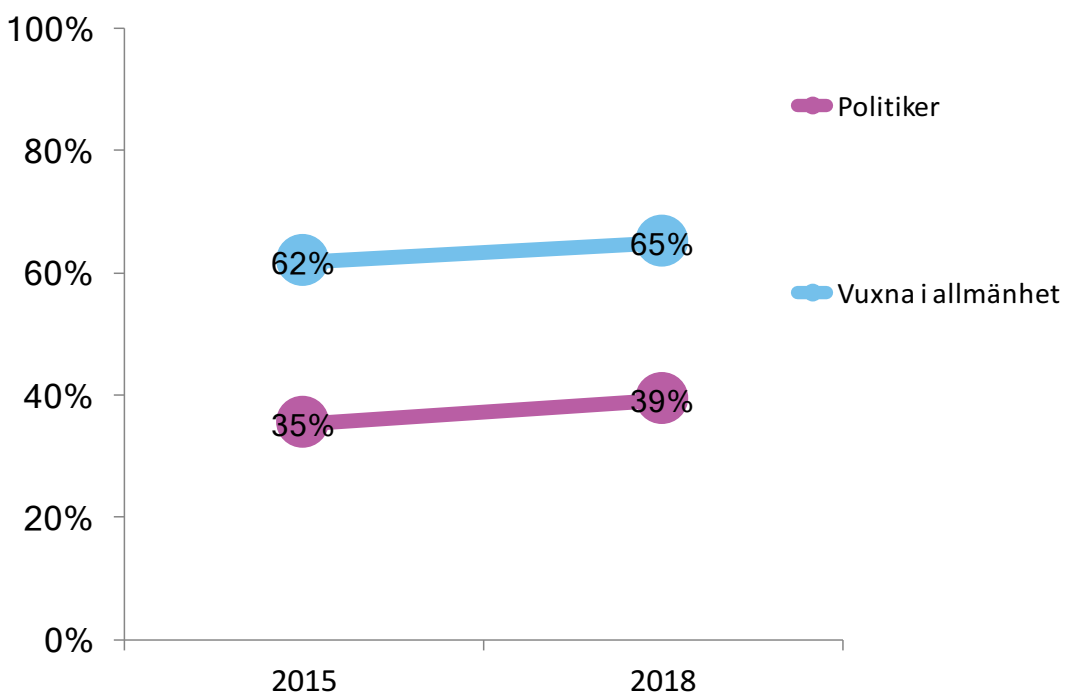
Ungdomarna svarade på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet respektive politiker. Vad som framgår är att 65 % av ungdomarna i Emmaboda svarar att de har ett mycket eller ganska stort förtroende för vuxna i allmänhet. Förtroendet för politiker är tydligt lägre, 39 %.

Över tid ser vi att andelen som svarar att de har förtroende för vuxna och politiker ökat något.

D5. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

D5a. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

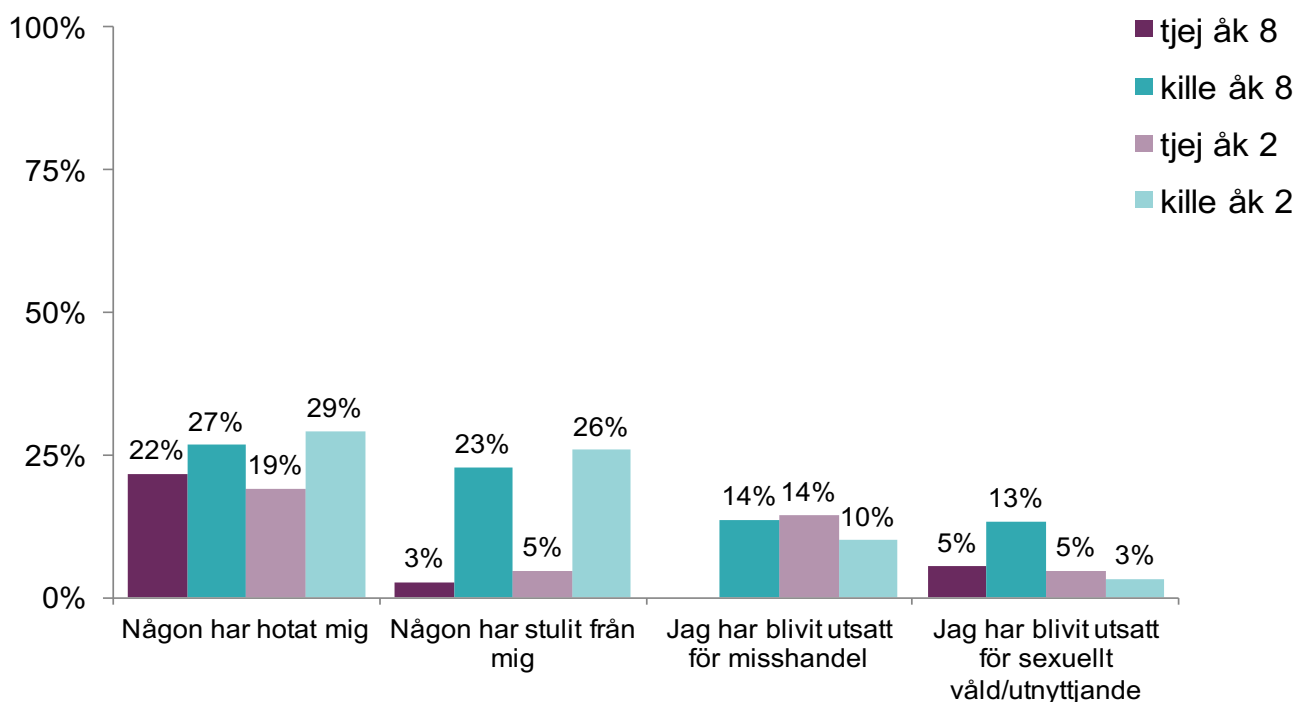
Att så många unga som möjligt får trygga uppväxtvillkor möjliggör en bra start i livet och goda möjligheter att utvecklas. Utsatthet för mobbning, kränkningar, trakasserier och våld påverkar hälsan och känslan av trygghet hos unga. MUCF konstaterar att en av de faktorer som påverkar ungas hälsa i störst utsträckning är om man under den senaste tiden har blivit utsatt för någon form av mobbning, men även andra former av utsatthet tas upp (hot, misshandel, utnyttjande)¹. Otrygghet och utsatthet kan även påverka den utsattes möjligheter till kunskapsutveckling i skolan och således potentiellt påverka möjligheterna för individen i framtiden. Att få bukt med denna typ av problem är därmed viktigt ur flera perspektiv.

Utsatthet för brott och otrygga situationer

I enkäten ställdes en fråga om man har blivit utsatt för någon otrygg situation de senaste sex månaderna. Som det framgår i diagram E1 är det totalt sett flest som svarar att de utsatts för hot. Vad som också framgår är att killar i Emmaboda är mer utsatta vad gäller samtliga otrygga situationer.

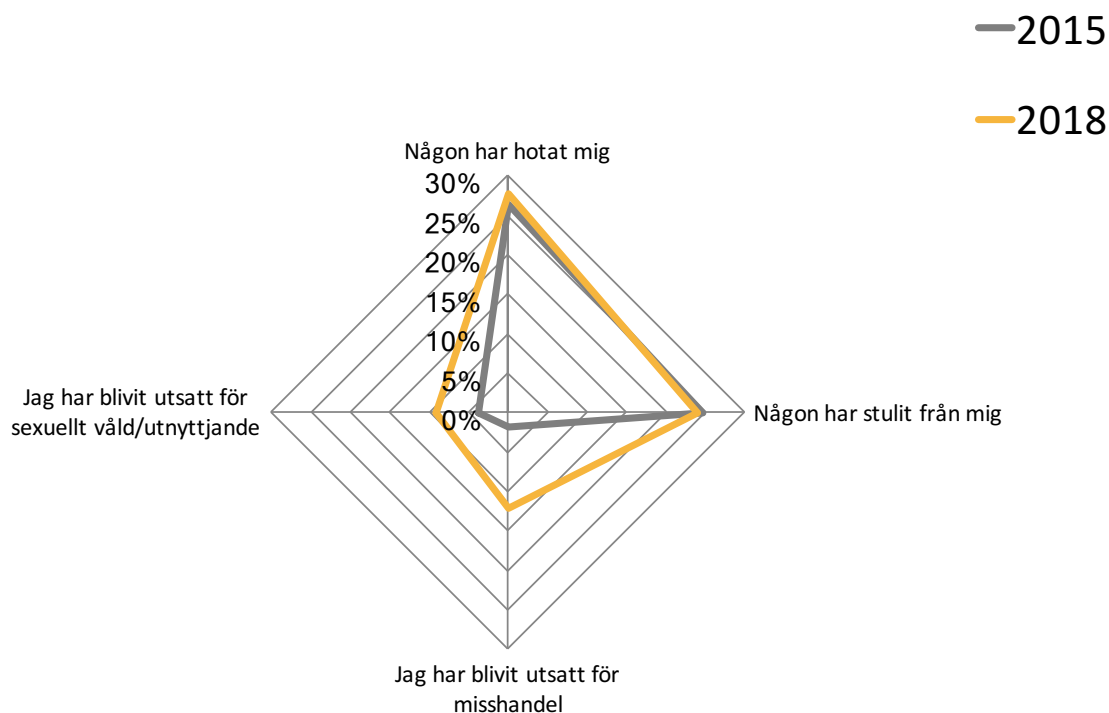
På följande sida kan vi se att andelen killar som svarar att de utsatts för misshandel och sexuellt våld/utnyttjande ökat jämfört med 2015. Andelen tjejer som utsatts för hot har också ökat.

E1. Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

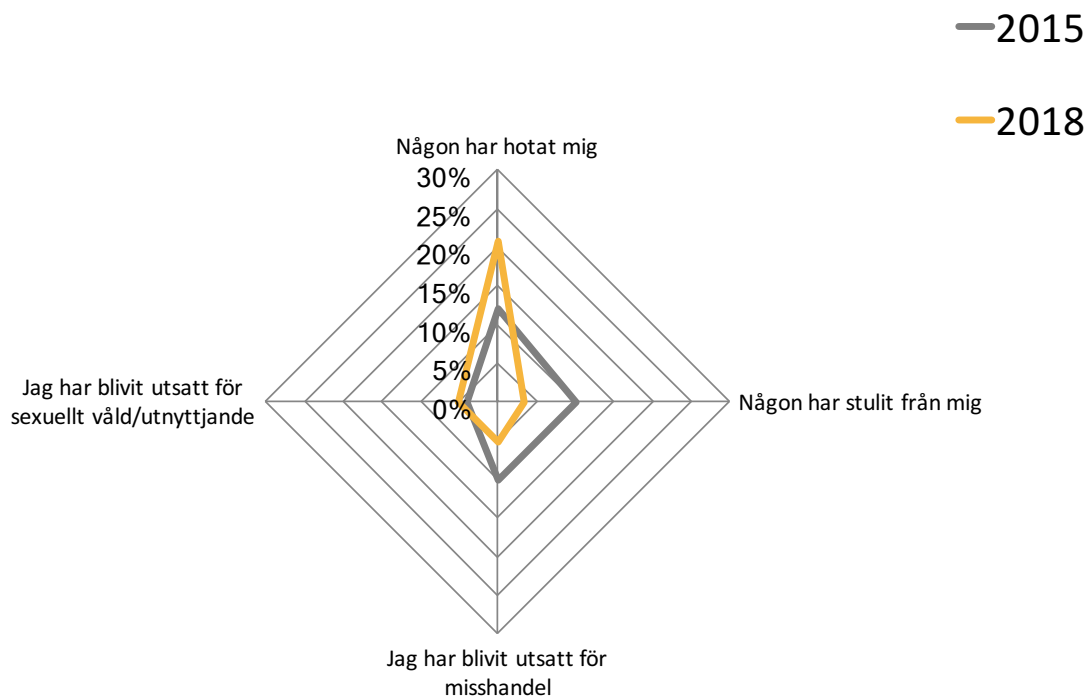

¹ MUCF 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet

E1a. Killar totalt: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

E1b. Tjejer totalt: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

Andelen som i Emmaboda utsatts för någon av de otrygga situationerna skiljer sig inte mycket från resultatet i regionsnitt och rikssnitt. Ungdomarna i Emmaboda har dock utsatts för hot i något större utsträckning, se diagram E1c på nästa sida.

E1c. Har något av detta hänt dig? Andel ja: Jämförelser

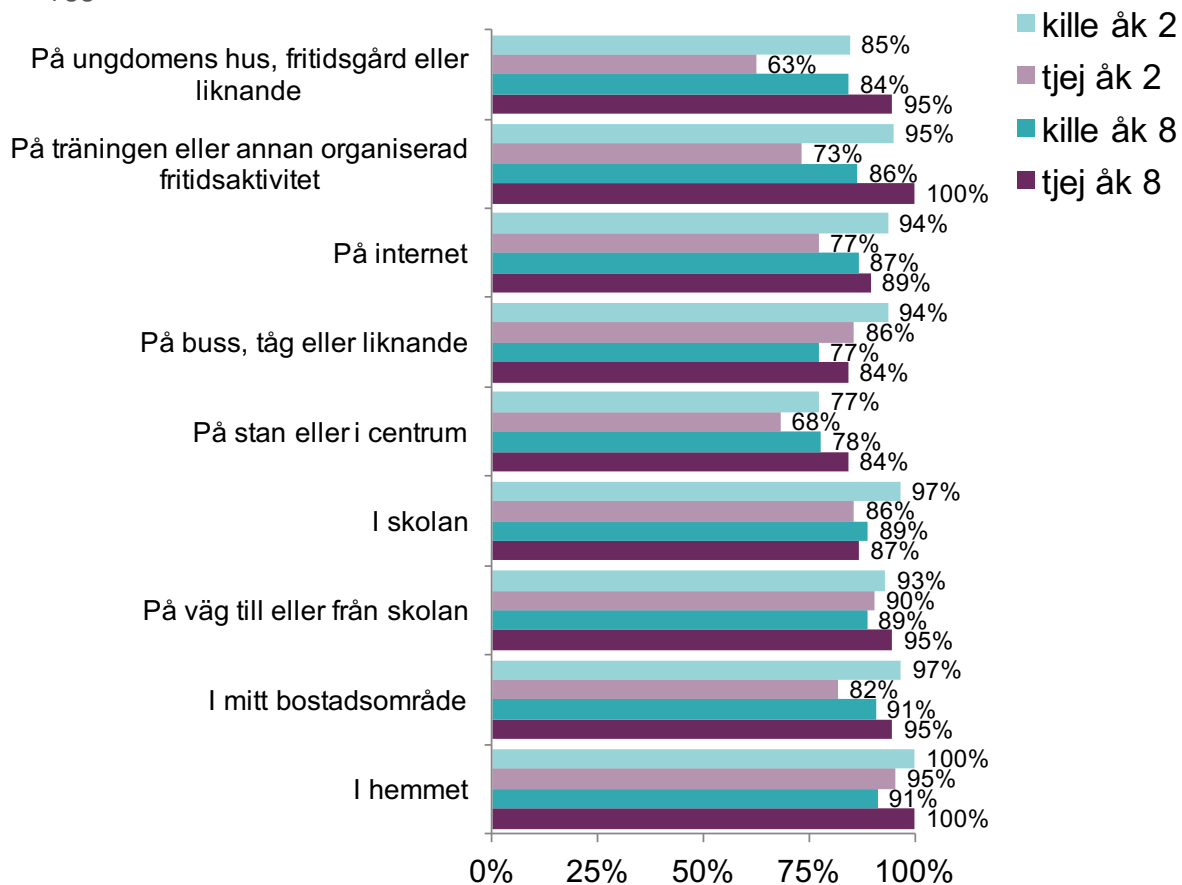
	Någon har hotat mig	Någon har stulit från mig	Jag har blivit utsatt för misshandel	Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande
Emmaboda	24%	14%	9%	7%
Region	19%	13%	6%	6%
Rikssnitt	19%	14%	5%	5%

Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen samt på internet. Som det framgår i diagram E2 är en hög andel, 90-96 %, oftast trygga i hemmet, på träningen, i bostadsområdet, på väg till eller från skolan samt i skolan. Minst trygga känner sig ungdomarna på stan eller i centrum, i synnerhet tjejer i årskurs 2. Över tid har inga större förändringar skett bland killarna, se diagram E2a. Tjejerna känner sig däremot något tryggare på flertalet platser, i synnerhet på fritidsgården.

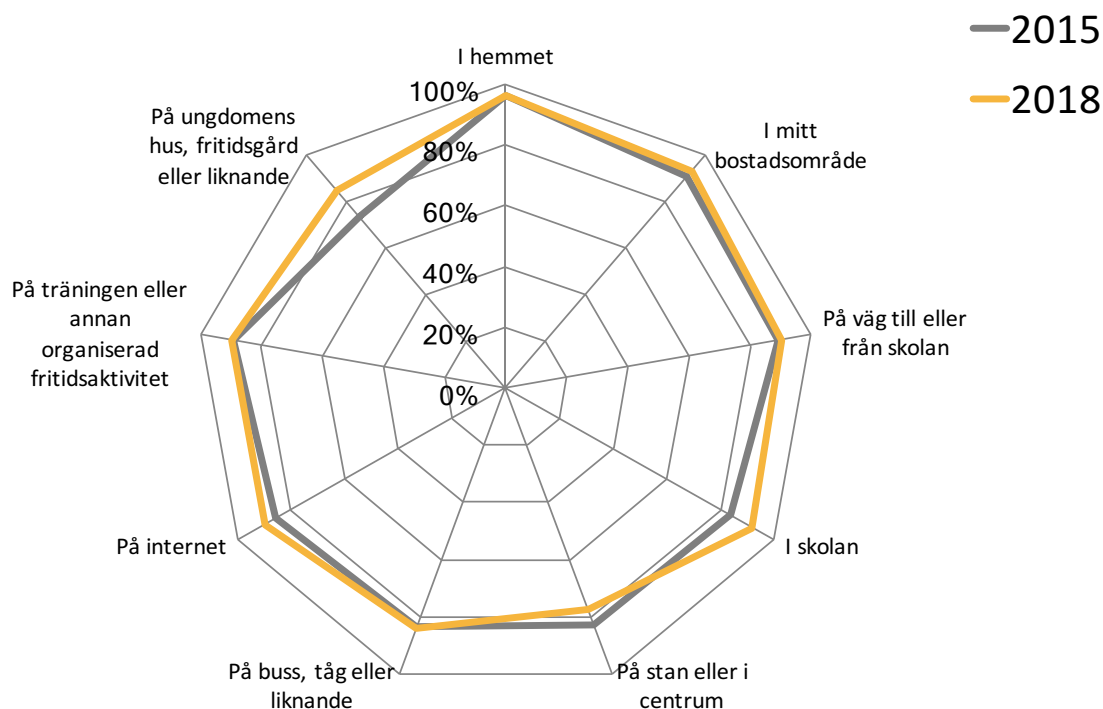
Vid en jämförelse med rikssnittet, se tabell E2c på nästkommande sida, framgår att ungdomarna i Emmaboda känner sig mer trygga på fritidsgårdar, men mindre trygga på stan eller i centrum. Jämfört med regionsnittet finns inga större skillnader.

E2. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen? * Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

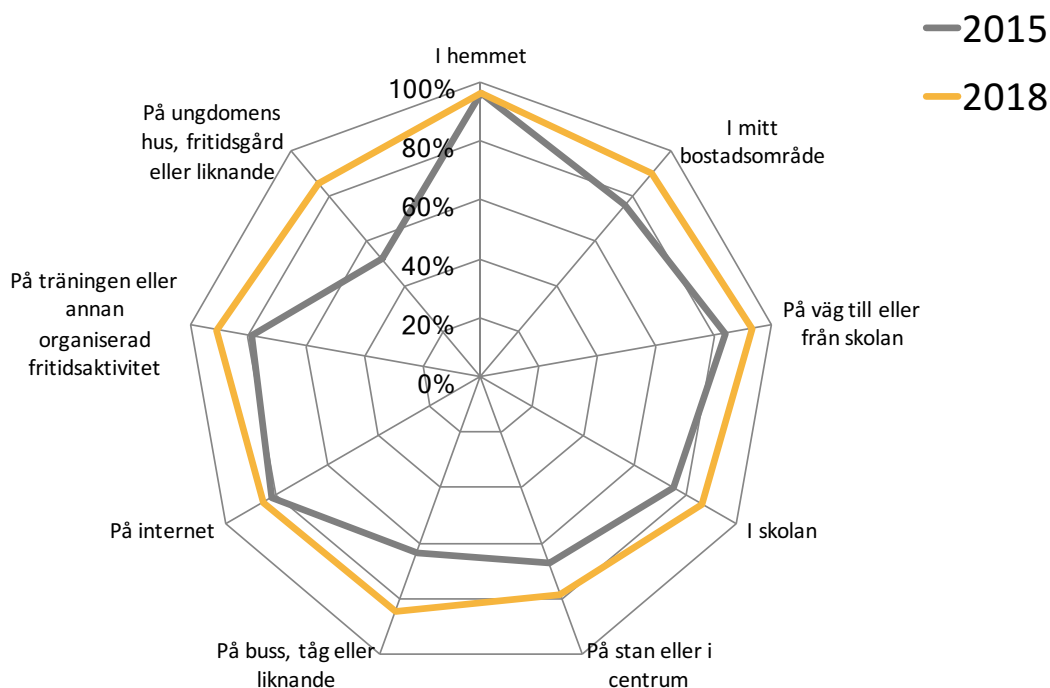

*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, dvs. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat på alternativen "på ungdomens hus, fritidsgård" samt "på träningen eller annan fritidsaktivitet" samt "i skolan" och "på väg till/från skolan". Andelen som svarat "ej aktuellt" på fritidsgårdsalternativet är 46 %. Andelen som svarat vet ej på träning/fritidsaktivitet är 25 %. Andelen som svarat ej aktuellt på övriga är omkring 1 %.

E2a. Kille totalt: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

E2b. Tjej totalt: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

E2c. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Jämförelser

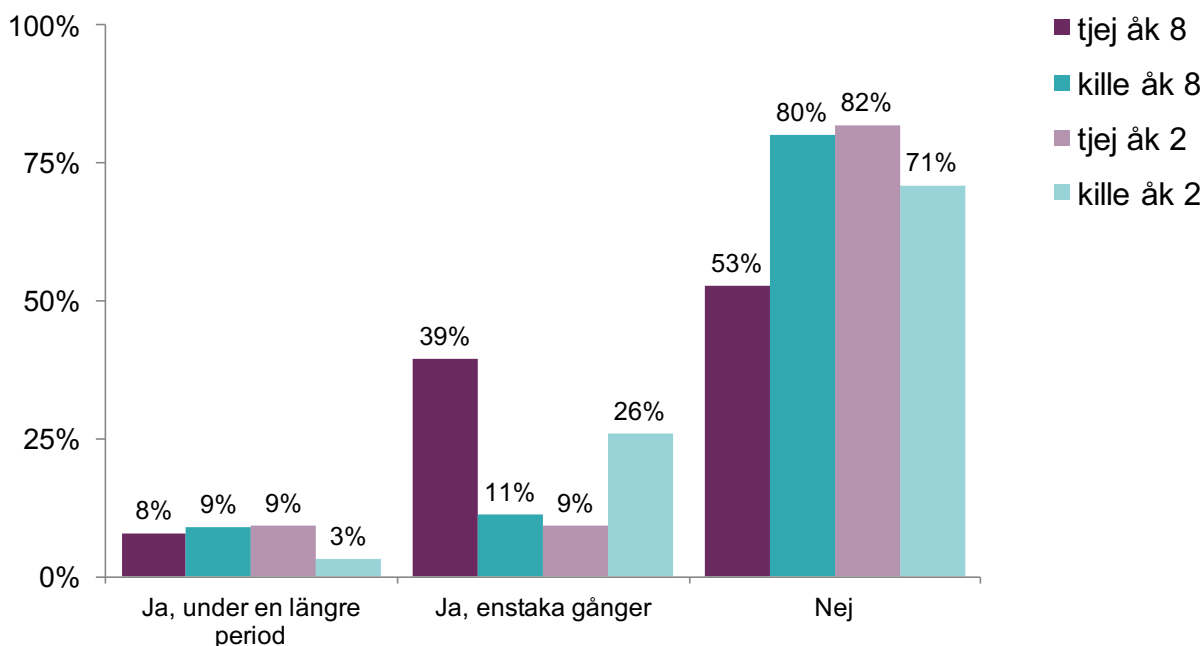
	I hemmet	I mitt bostadsområde	På väg till eller från skolan	I skolan	På stan eller i centrum	På buss, tåg eller liknande	På internet	På träningen	På fritidsgård
Emmaboda	96%	91%	91%	90%	77%	84%	87%	90%	84%
Region	97%	93%	93%	90%	81%	80%	89%	93%	81%
Rikssnitt	97%	94%	93%	91%	81%	80%	88%	92%	79%

*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, dvs. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat

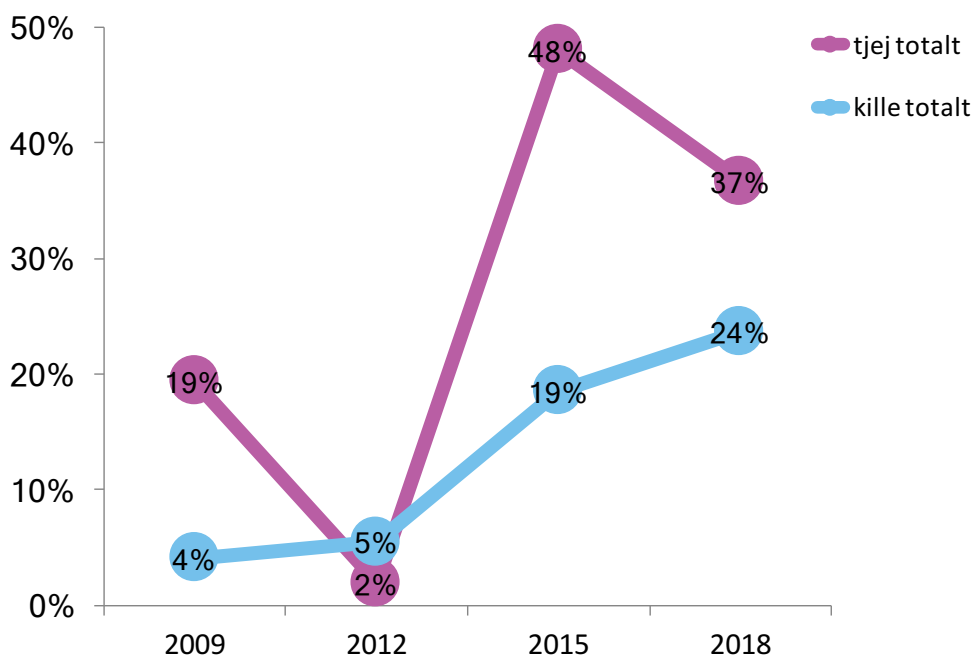
Mobbning och trakasserier

I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier. Som tidigare nämnt är utsatthet för mobbning något som tydligt påverkar hälsan. Vad som framgår är att tjejer i årskurs 8 är mer utsatta än övriga grupper. Totalt svarar 47 % av högstadietjejerna att de utsatts enstaka gånger eller en längre period. I diagram E3a redovisas frågan över tid. Från år 2015 har en ökning av andelen utsatta killar skett, men en minskning av andelen utsatta tjejer. Jämförelser till tidigare år än 2015 är något skevt på grund av andra svarsalternativ i frågan år 2012 samt 2009. Som det framgår i diagram E3b är andelen utsatta något högre i Emmaboda än i regionsnitt och rikssnitt.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfrysad?

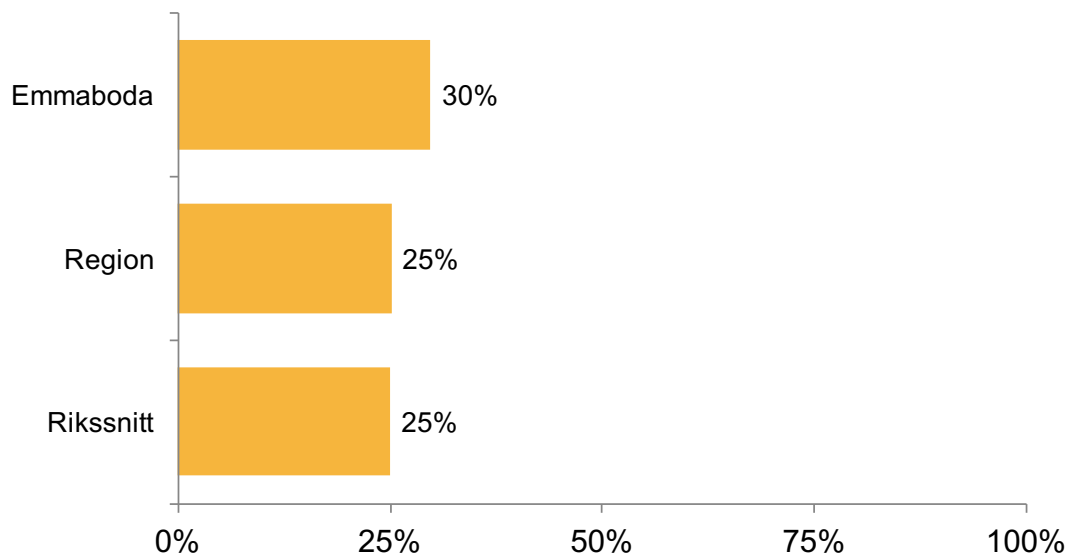

E3a. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning Utveckling över tid**

**OBS! 2012 och tidigare fanns endast alternativen "ja" och "nej". I 2015 och 2018 års enkät fanns "ja, längre period", "ja, enstaka gånger", "nej". I diagrammet ovan är dessa sammanslagna. Detta påverkar jämförbarheten till år 2012 och tidigare.

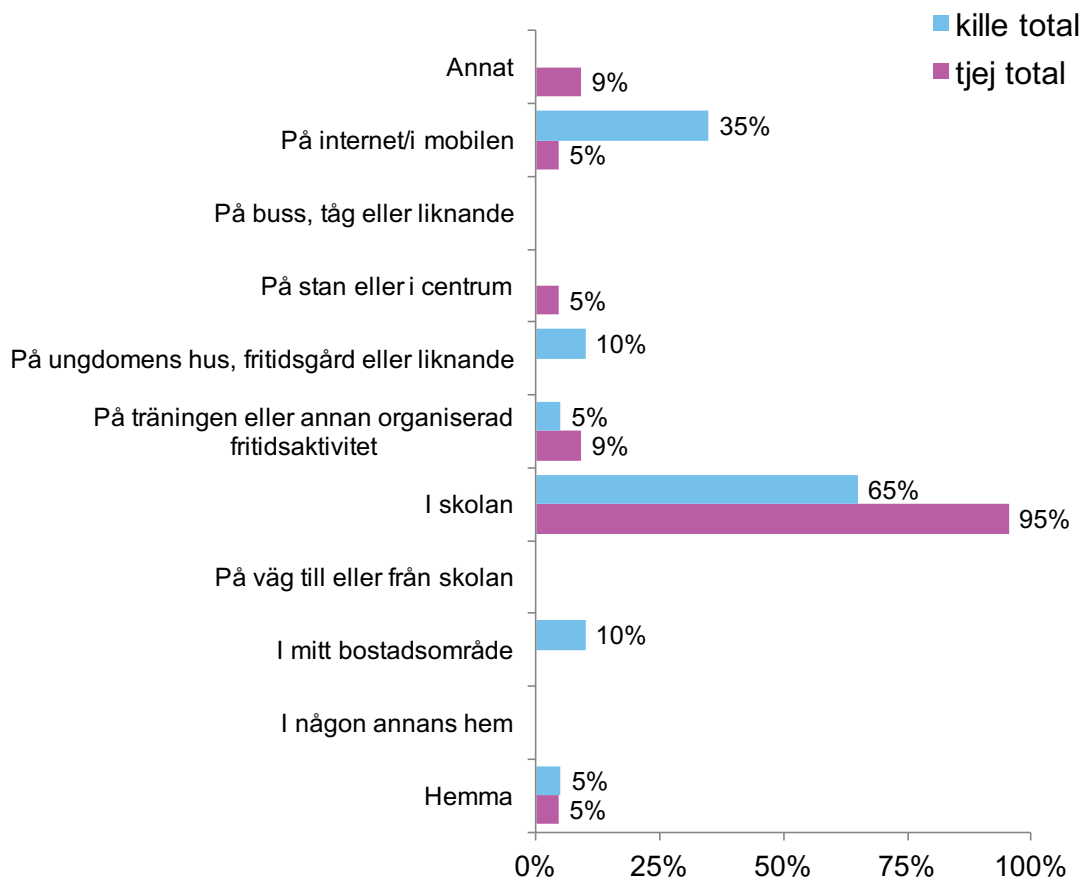
E3b. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Jämförelser

Majoriteten av de som blivit utsatta för mobbning under de senaste sex månaderna svarar att det skedde i skolan. 95 % av tjejerna och 65 % av killarna svarar detta. Utöver det svarar 35 % av killarna att de utsatts på internet/i mobilen.

E3c. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfrysst?

Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för mobbning/trakasserier/utfrysning

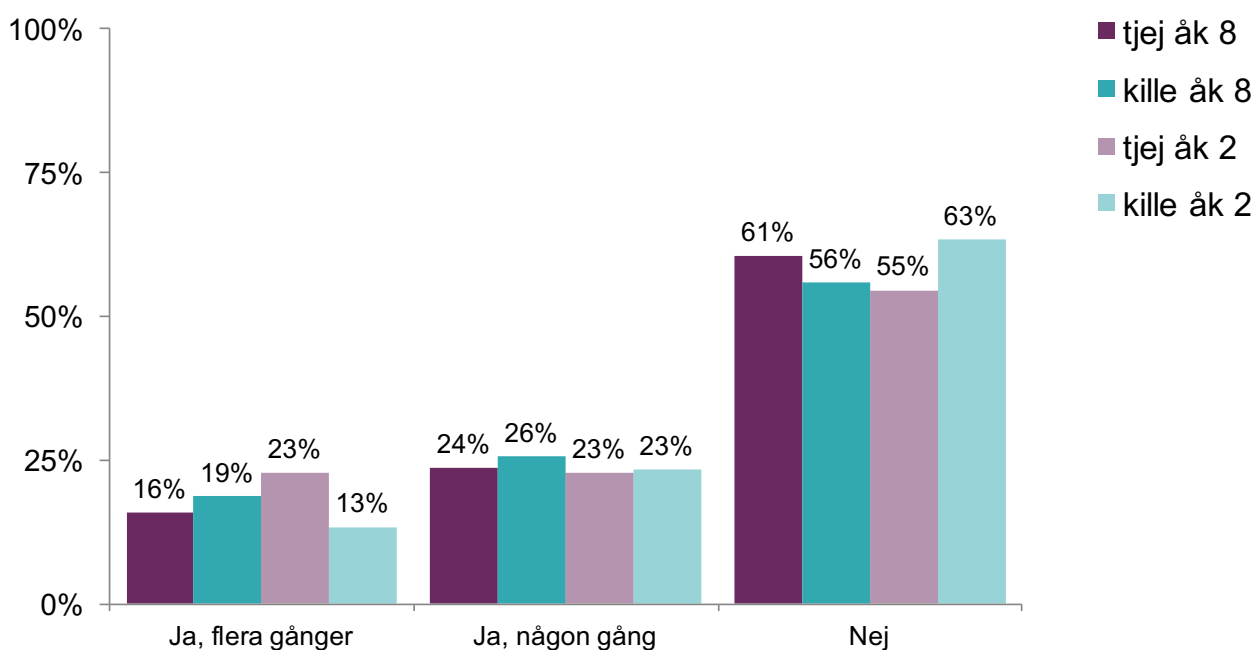

Orättvis behandling

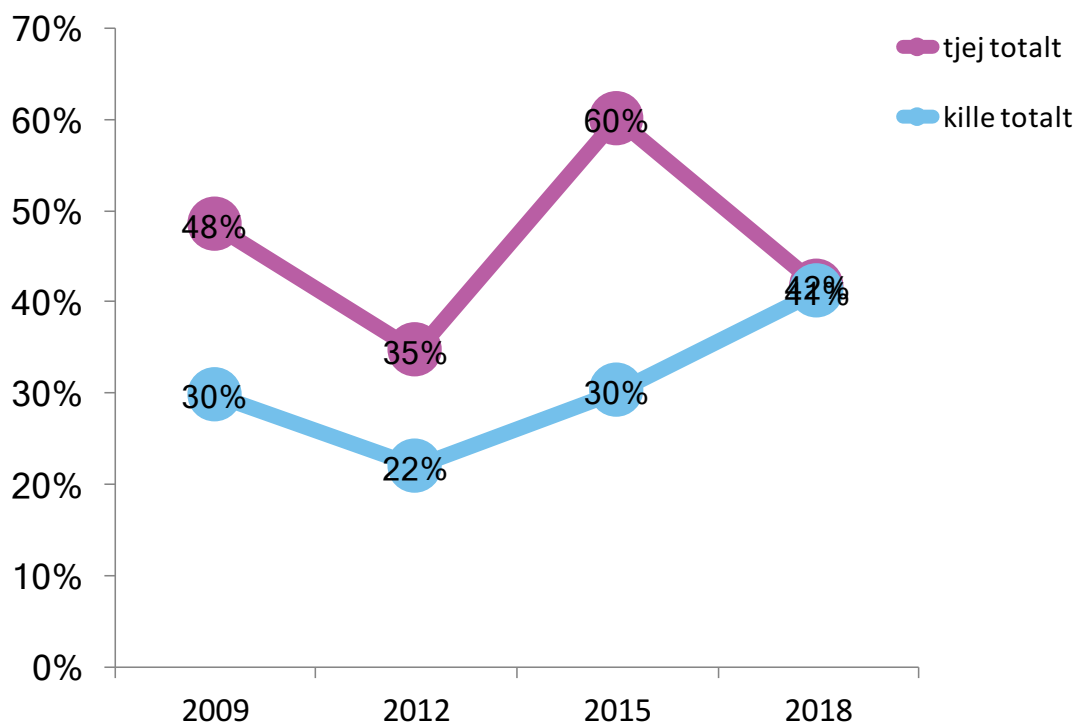
Ungdomarna fick även ange om de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt. Vad gäller orättvis behandling svarar tjejer i årskurs 2 och killar i årkurs 8 i högst grad att de utsatts någon eller flera gånger. I diagram E4a framgår att andelen killar som utsatts för orättvis behandling ökat sedan 2012 medan andelen tjejer som utsatts minskat sedan 2015.

I diagrammen på följande sida framgår det att majoriteten av de som utsatts har blivit utsatta av andra elever eller ungdomar. 40 % svarar också att de har utsatts av personal inom skolan.

E4. Har du de senaste sex månaderna, har du upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?

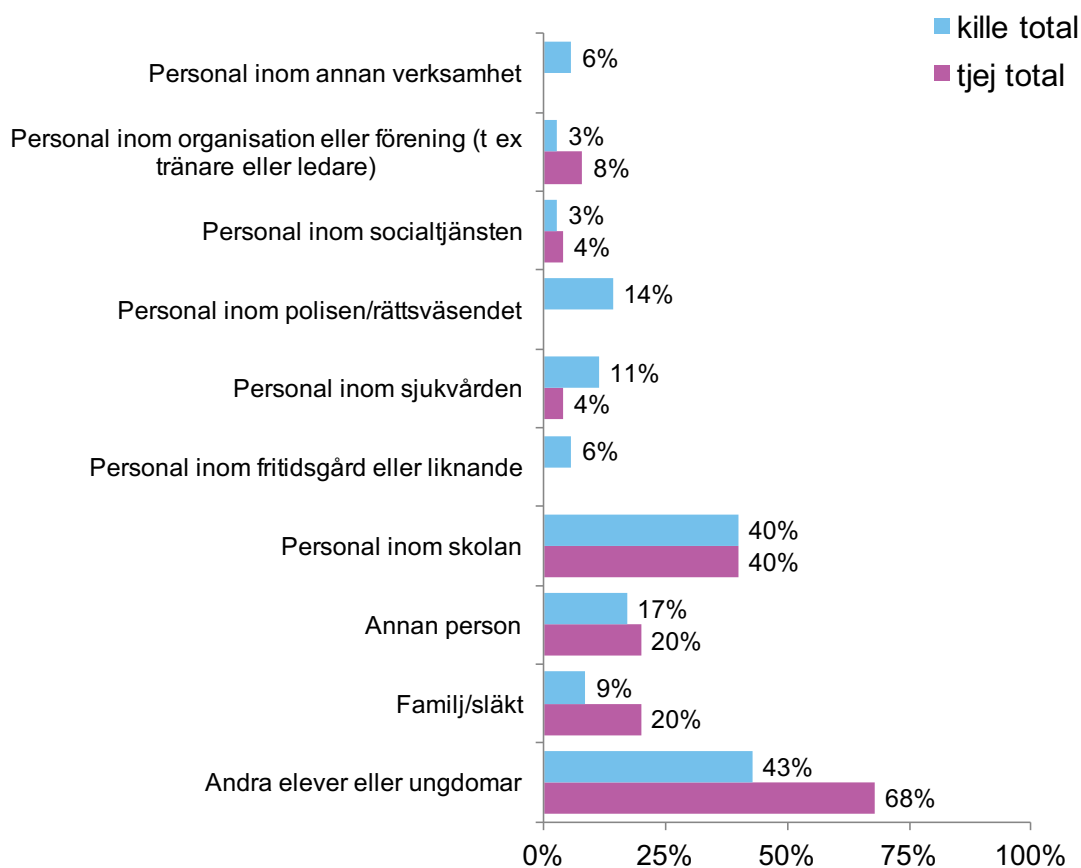

E4a. Andel utsatta för orättvis behandling (flera gånger + någon gång)
Utveckling över tid

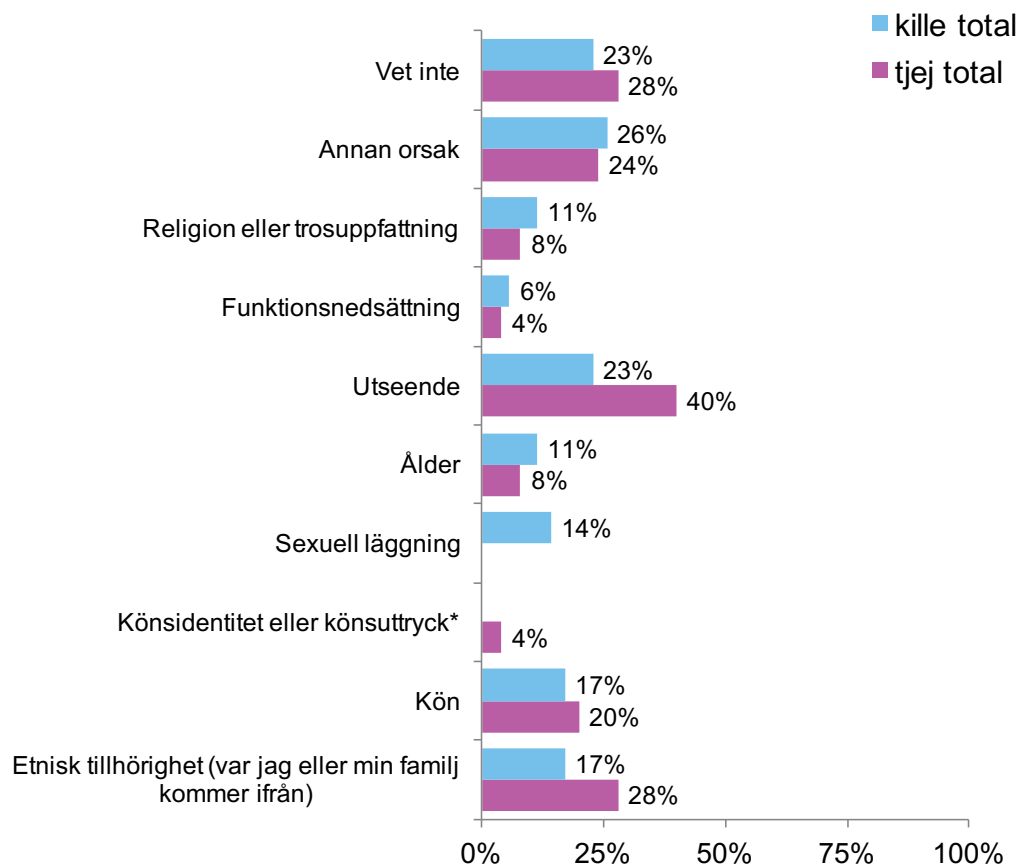
E4b. Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling

E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?

Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling

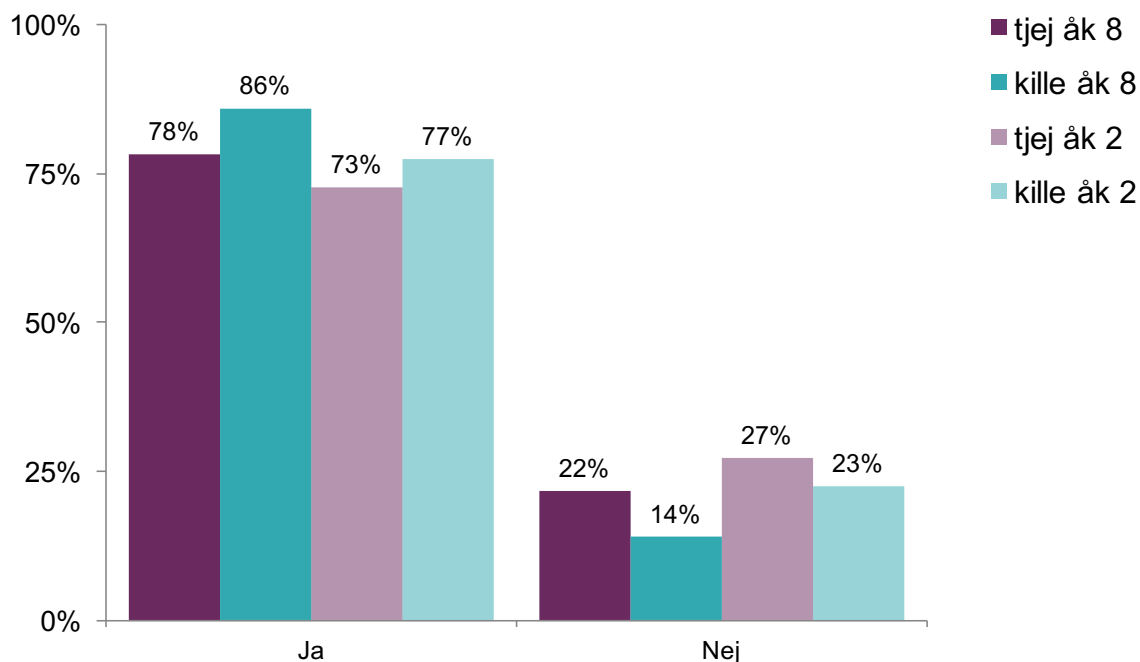

Stöd och hjälp

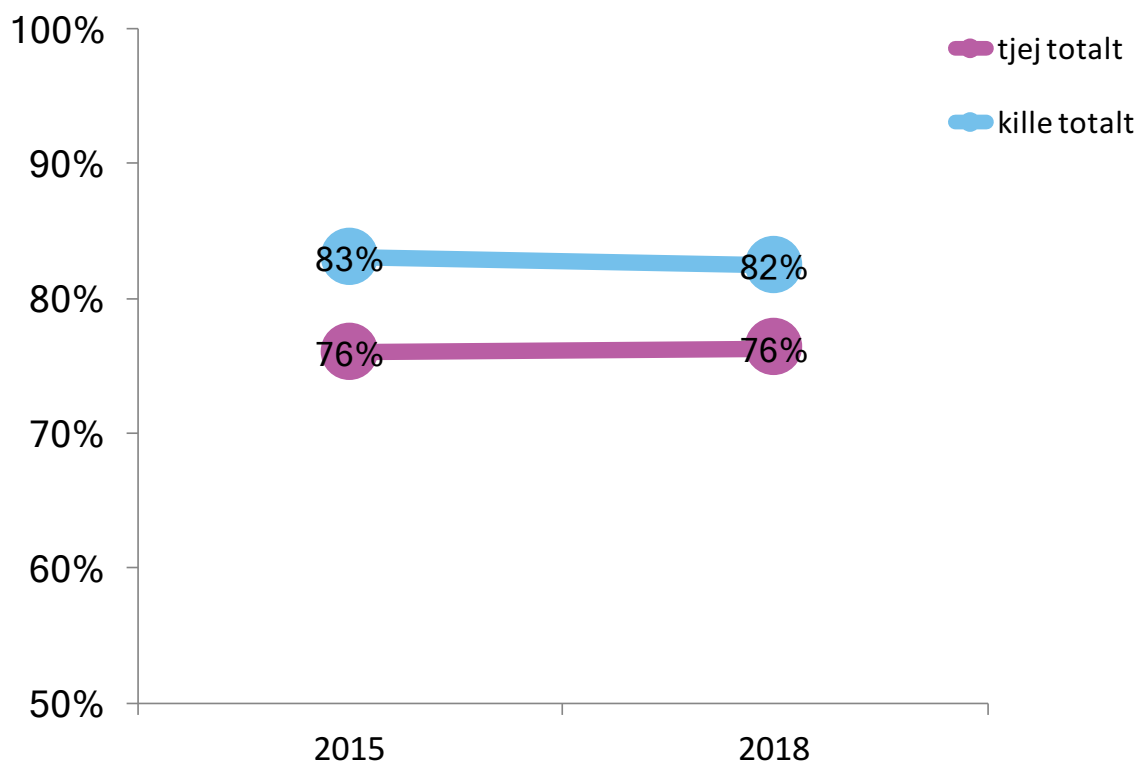
Mellan 73-86 % av ungdomarna i Emmaboda svarar att de vet vart de kan vända sig om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Tjejer på gymnasiet vet i lägst grad vart de kan vända sig och killar i årskurs 8 vet vart de kan vända sig i högst grad.

Över tid har inga större förändringar skett, se diagram E5a.

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

E5a. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?
Andel ja: Utveckling över tid

I Lupp-enkäten finns även ett avsnitt som rör ungas hälsa. En god hälsa tidigt i livet leder till att unga kan skapa goda sociala relationer och tillgodogöra sig utbildning. Detta påverkar i sin tur bland annat möjligheterna till trygghet, arbete och inkomst. Ungas hälsa är därför avgörande för flertalet andra aspekter senare livet. Idag finns det dock stora skillnader i ungas hälsa, bland annat utifrån om man är kille eller tjej, vilken bakgrund man har och familjens ekonomiska situation. Det finns också hälsoskillnader mellan personer i särskilt utsatta situationer och den övriga befolkningen. Särskilt tydliga är dessa skillnader för personer med funktionsnedsättning, HBTQ-personer och vissa nationella minoriteter¹.

Ungas hälsa, i synnerhet den psykiska hälsan, har uppmärksammats i ett flertal rapporter under 2000-talet. Det konstateras att de flesta ungdomar i Sverige mår bra, men att psykisk ohälsa och psykosomatiska besvär har ökat betydligt de senaste årtiondena, för att under den senaste åren ha stannat på en relativt konstant och hög nivå i jämförelse med resten av befolkningen². Ungas psykiska hälsa är därför även ett av de prioriterade områdena i den nationella ungdomspolitikerna.

Relationer och nöjdhet med livet

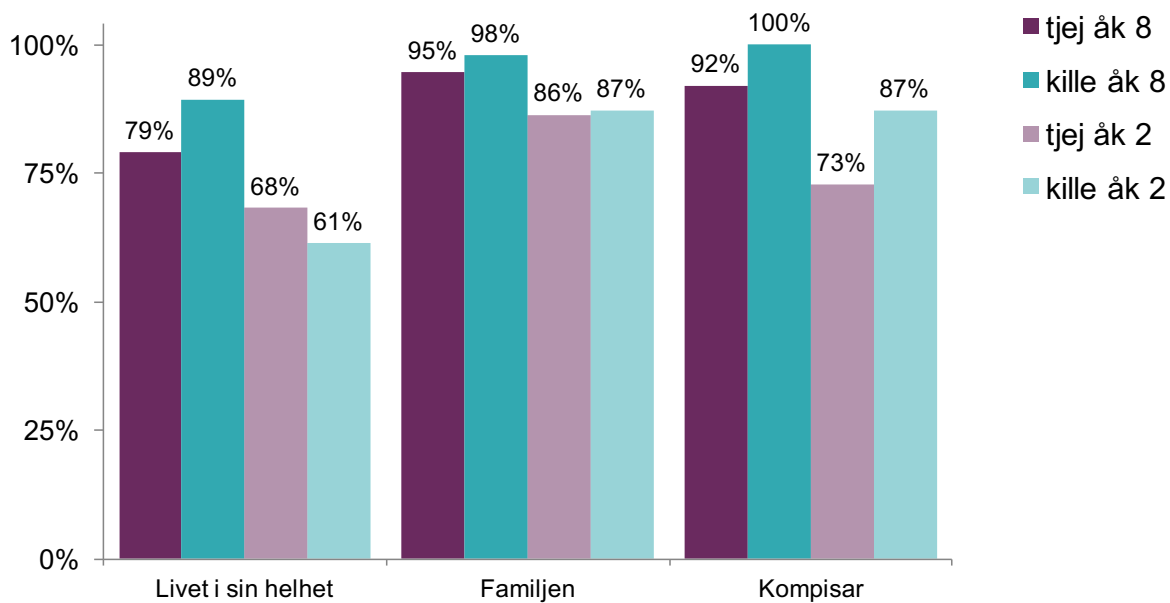
Familje- och kompisrelationer samt andra sociala nätverk är bestämningsfaktorer som påverkar en individs hälsa. Hur individen ser på livet som helhet är en fråga som ofta, med lite olika formuleringar, även används för att avspegla psykisk hälsa. I diagram F0 på följande sida ser vi att en klar majoritet är nöjda med sina familje- och kompisrelationer. Andelen som är nöjda med livet i sin helhet är något lägre, speciellt bland gymnasieungdomarna.

Nöjdheten med kompis- och familjerelationerna är på en liknande nivå som år 2015, se diagram F0a på följande sida. Vad gäller nöjdhet med livet i sin helhet har det däremot skett en negativ utveckling, från 83 % till 75 % nöjda.

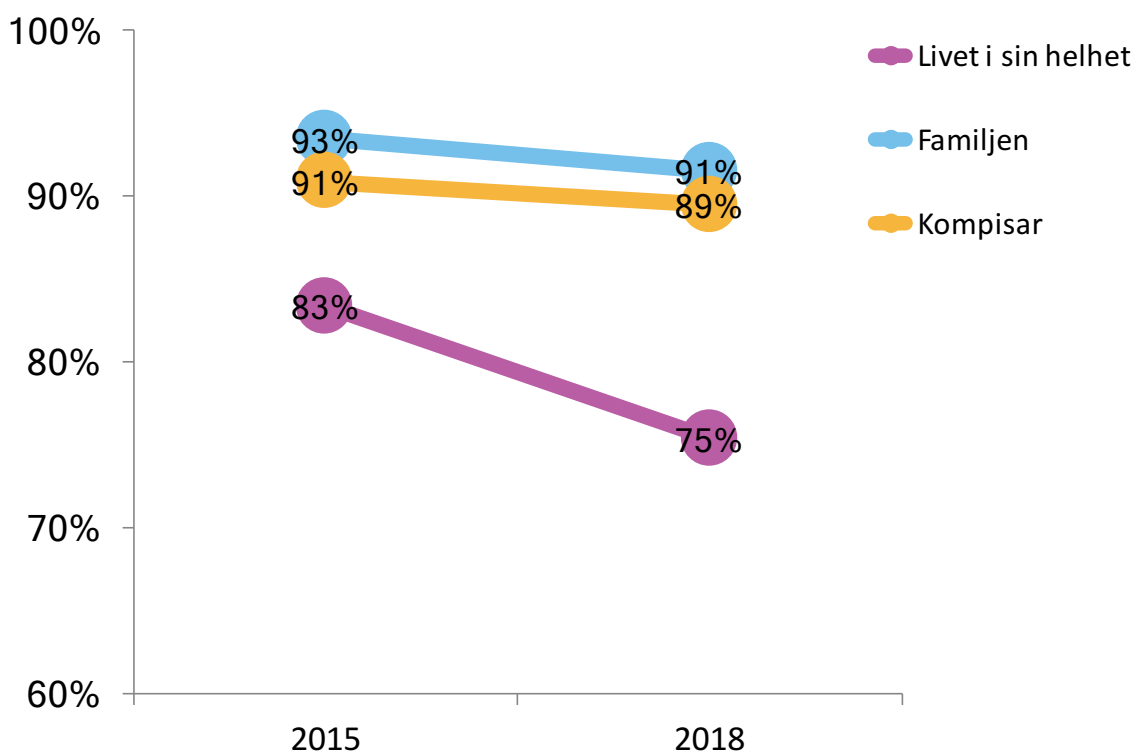
¹ SOU 2016:55, Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa

² Regeringens proposition 2013/14:191

F0. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
 Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

F0a. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Totalnivå. Utveckling över tid

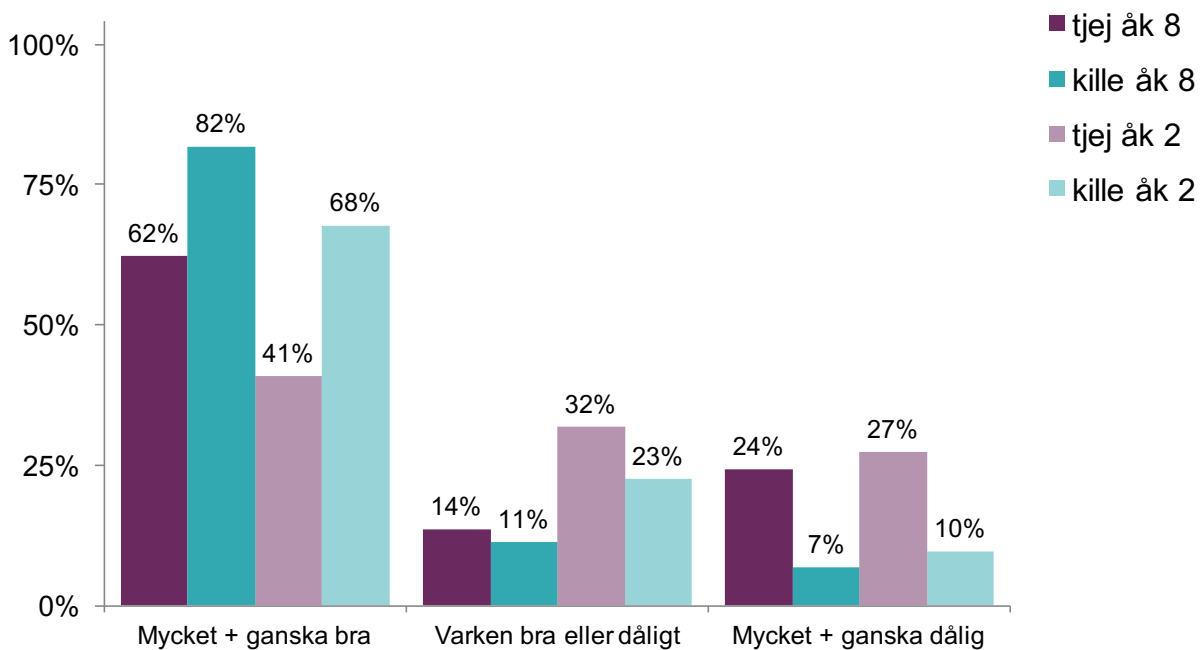

Självskattad hälsa

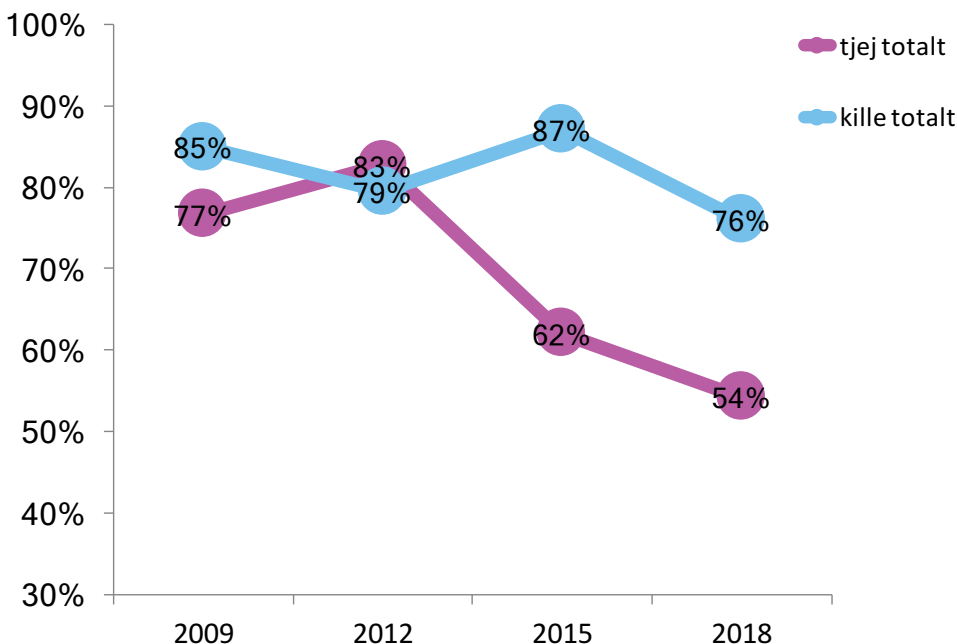
Självskattad hälsa innebär att individer ombeds att själva skatta sitt allmänna hälsotillstånd på en skala. Den självskattade hälsan är med andra ord ett subjektivt mått. Resultat av detta slag ifrågasätts ibland på grund av det subjektiva inslaget, men har visat sig stämma väl överens med mer objektiva och medicinska mått på hälsa¹.

Vad som framgår är att killar i klart högre grad än tjejer svarar att de mår mycket eller ganska bra. Vidare svarar drygt en fjärdedel av tjejerna att de mår mycket eller ganska dåligt. Från år 2015 har en negativ utveckling skett för både killar och tjejer, se diagram F1a nedan.

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

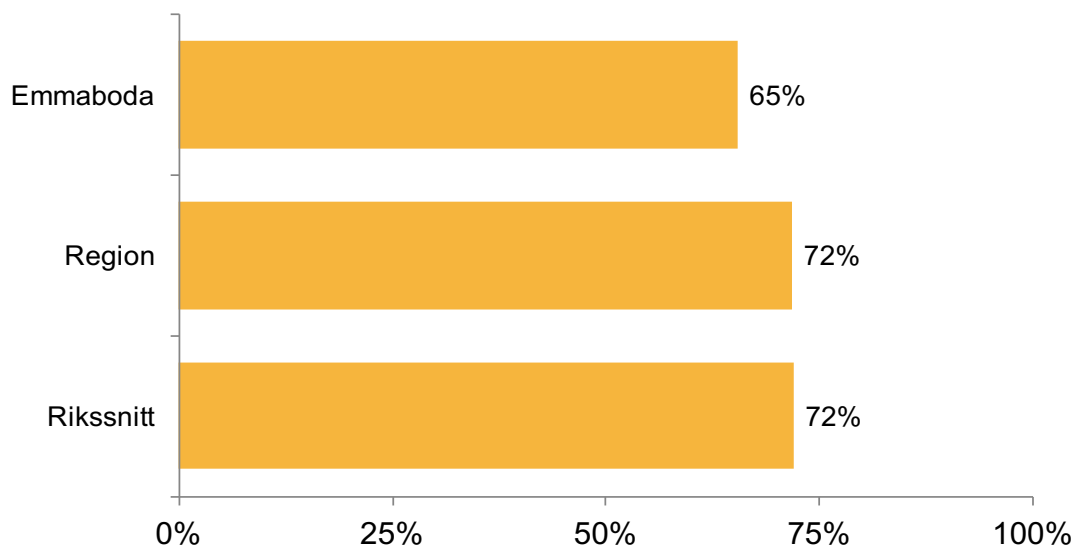
F1a. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Utveckling över tid

1 Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013-2014

I en jämförelse mellan Emmaboda kommun och riksnitt och region framgår att ungdomarna i Emmaboda kommun generellt mår sämre.

F1b. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelser

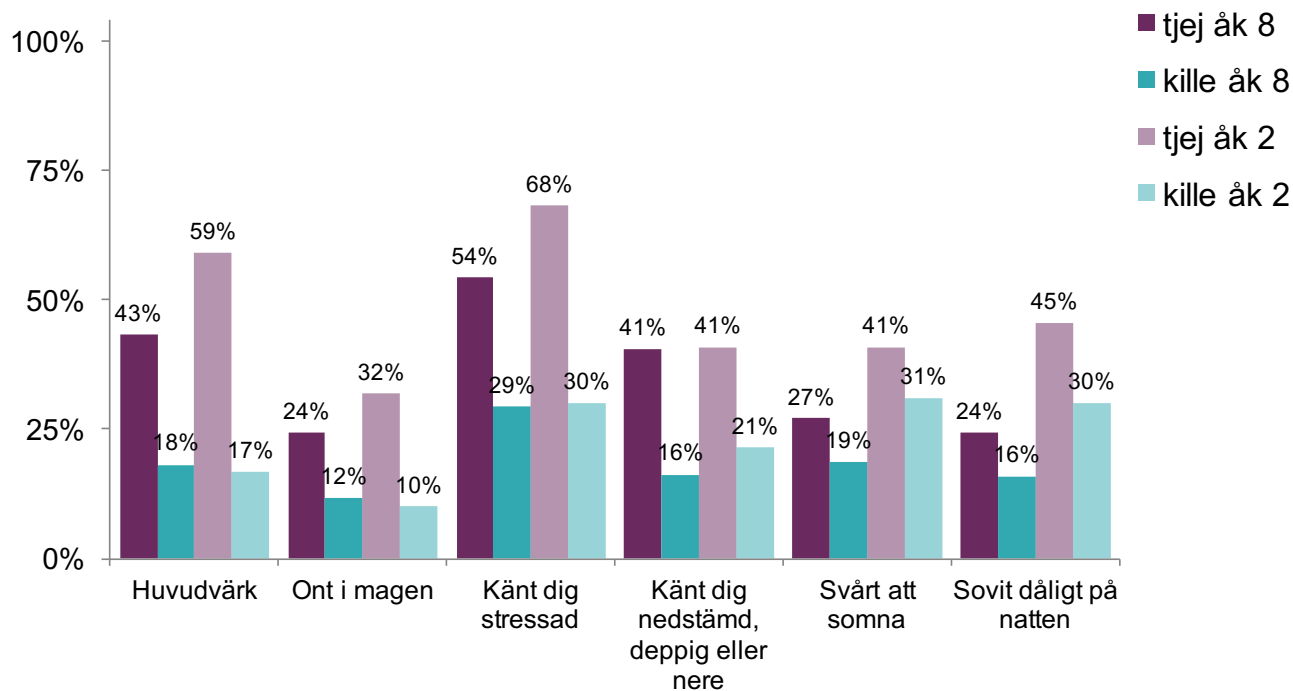
Psykiska och somatiska besvär

Ungdomarna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika psykiska och somatiska besvär, så som stress, huvudvärk, ont i magen, sömnsvårigheter och nedstämdhet. Enligt MUCF indikerar förekomsten av sådana besvär ohälsa om de förekommer flera gånger i veckan eller oftare under en längre period. Liknande kategorisering görs i Folkhälsomyndighetens undersökning "Hälsa på lika villkor".

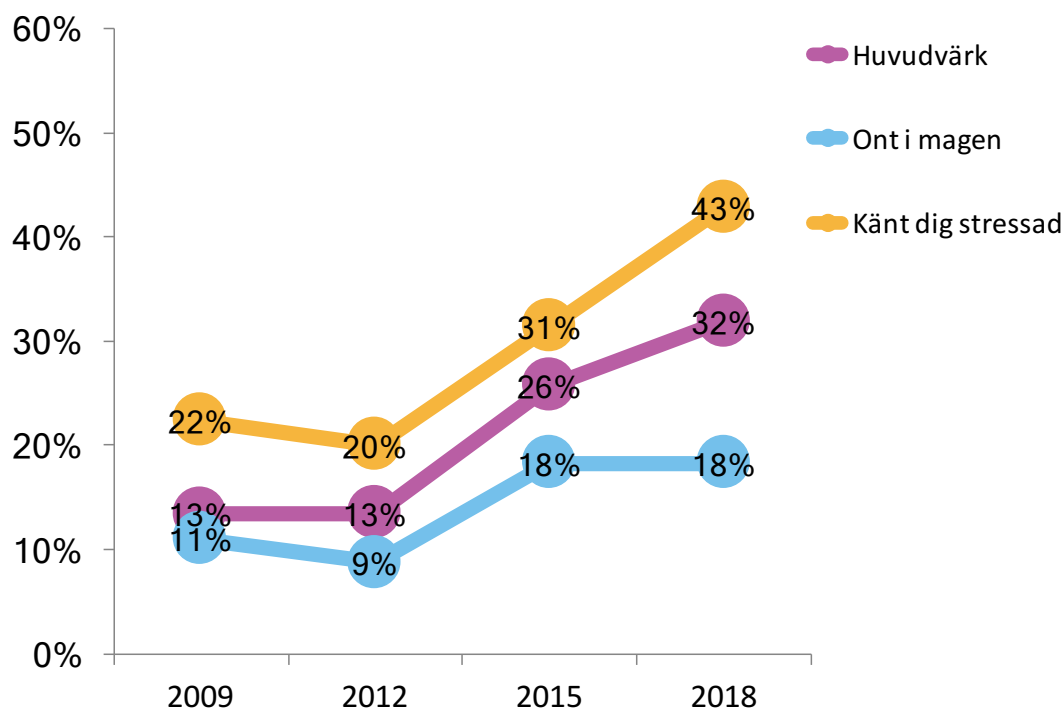
I diagram F2 på nästa sida redovisas andelen ungdomar som har de listade besvären regelbundet, det vill säga flera gånger i veckan eller oftare. En stor andel, framförallt tjejerna, uppger att de har problem med stress. 60 % av tjejerna och 30 % av killarna svarar att de stressar flera gånger i veckan eller oftare. 41 % av tjejerna och 18 % av killarna har känt sig nedstämda flera gånger i veckan eller oftare.

I diagram F2a på följande sida redovisas andelen som regelbundet stressar, har ont i magen och har huvudvärk över tid. En ökning har skett avseende stress och huvudvärk. I diagram F2c på sida 56 görs även jämförelser mellan Emmaboda, regionen och riksnittet. Där framgår att ungdomarna i Emmaboda i högre utsträckning har huvudvärk.

F2. Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna?
 Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

F2a. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Utveckling över tid, totalnivå

F2b. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Utveckling över tid per kön¹

	Tjej totalt		Kille totalt	
	2015	2018	2015	2018
Huvudvärk	32%	49%	17%	18%
Ont i magen	24%	27%	12%	11%
Känt dig stressad	42%	60%	21%	30%
Svårt att somna	34%	32%	26%	24%
Känt dig nedstämd, deppig eller nere	44%	41%	13%	18%

¹ Vissa av delfrågorna var formulerade på ett annat sätt eller fanns inte innan år 2015, varför jämförelser endast görs mellan 2015-2018

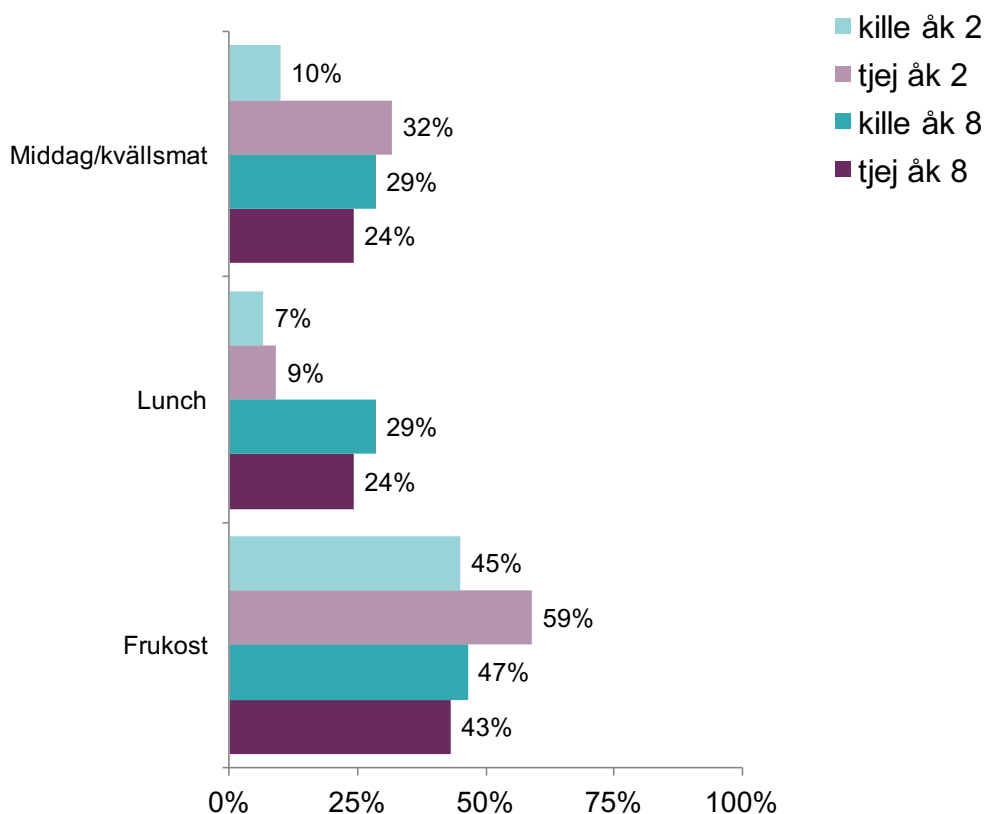
F2c. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Jämförelser

	Huvudvärk	Ont i magen	Känt dig stressad	Svårt att somna	Känt dig nedstämd, deppig eller nere	Sovit dåligt på natten
Emmaboda	32%	18%	43%	29%	30%	28%
Region	21%	15%	42%	29%	28%	26%
Rikssnitt	18%	14%	43%	27%	28%	25%

Hoppa över måltider

I diagram F3 nedan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare. En relativt hög andel i alla åldersgrupper, mellan 43-59 % hoppar över frukosten flera gånger i veckan eller oftare. Andelen som hoppar över övriga måltider är lägre.

F3. Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

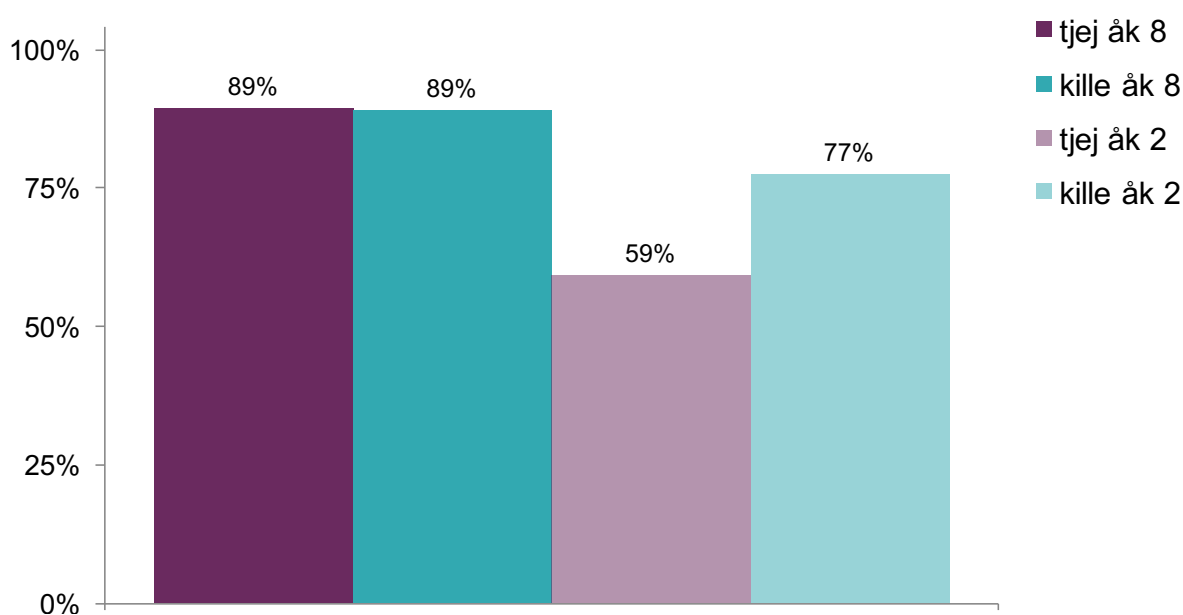

Träning och motion

Fysisk aktivitet är relaterat både till fysisk och psykisk hälsa. Andelen skolbarn som uppnår den rekommenderade mängden fysisk aktivitet (1 timme per dag enligt WHO) är fortsatt låg i Sverige. Det är en levnadsvana som inte har förbättrats över tid, konstaterar Folkhälsomyndigheten¹.

Vad som framgår i diagram F4 är att en andel mellan 59-89 % av ungdomarna i Emmaboda tränar minst en gång i veckan. En högre andel av högstadieungdomarna tränar än gymnasieungdomarna. Tjejerna i årskurs 2 är den grupp som tränar i minst utsträckning.

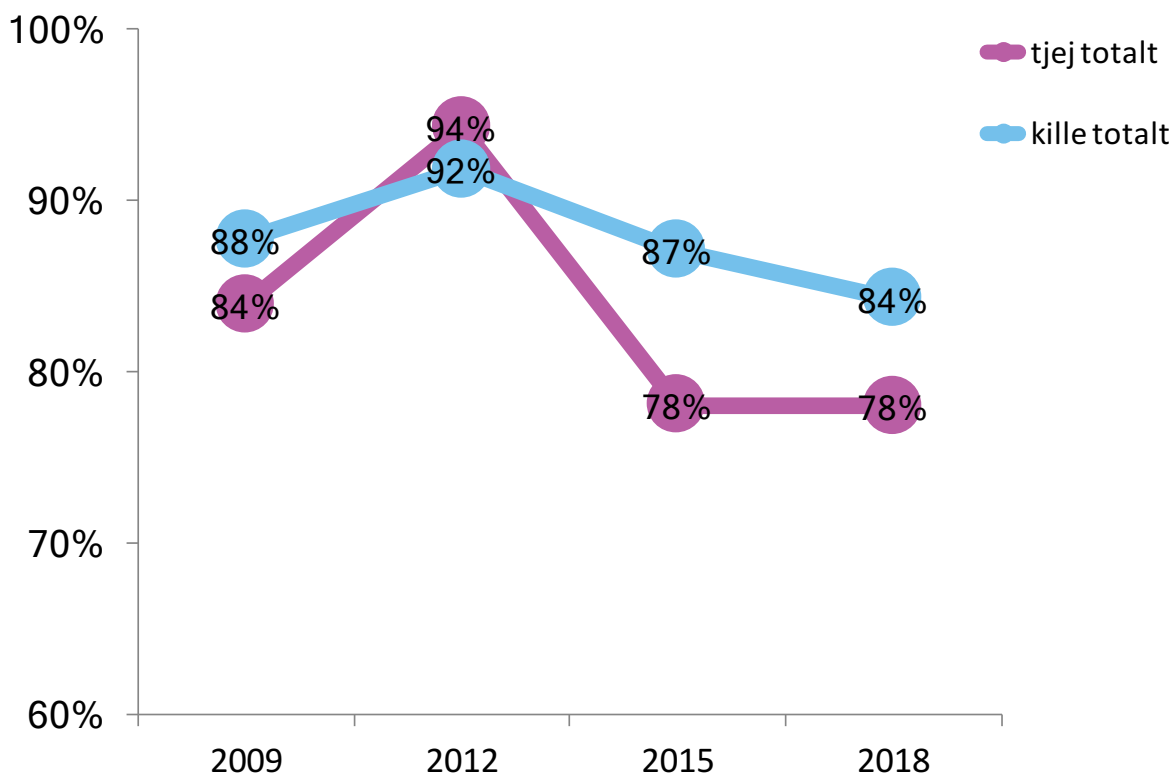
F4. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?
Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

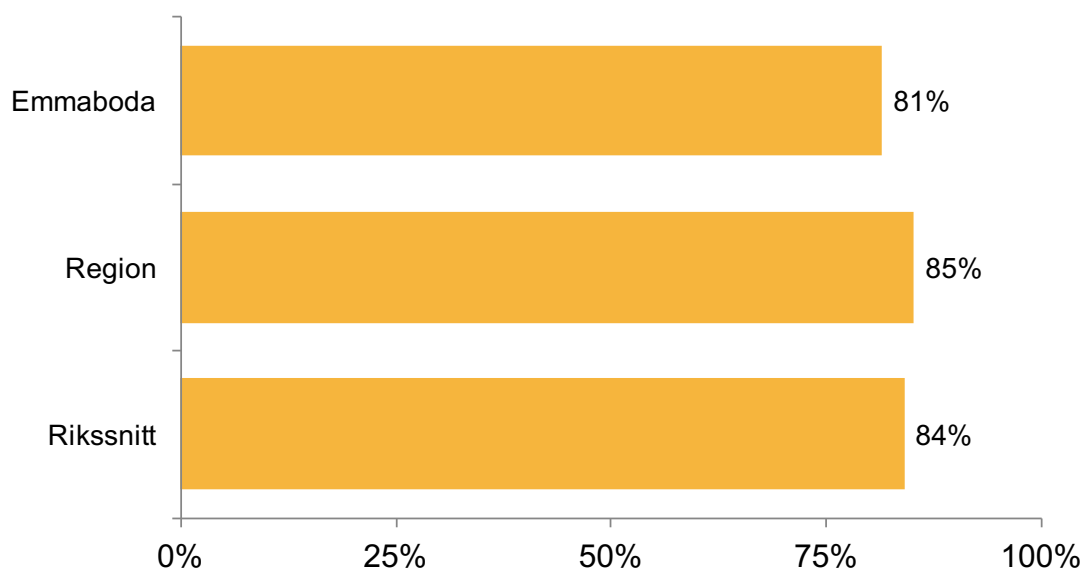
Vad som framgår i diagram F4a på följande sida är att andelen unga som tränar regelbundet minskat något sedan 2012 men är på en liknande nivå som år 2015. I diagram F4b framgår att andelen unga som tränar regelbundet i Emmaboda är något lägre jämfört med rikssnitt och regionsnittet.

¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2013-2014

F4a. Andel som tränar minst en gång i veckan
Utveckling över tid

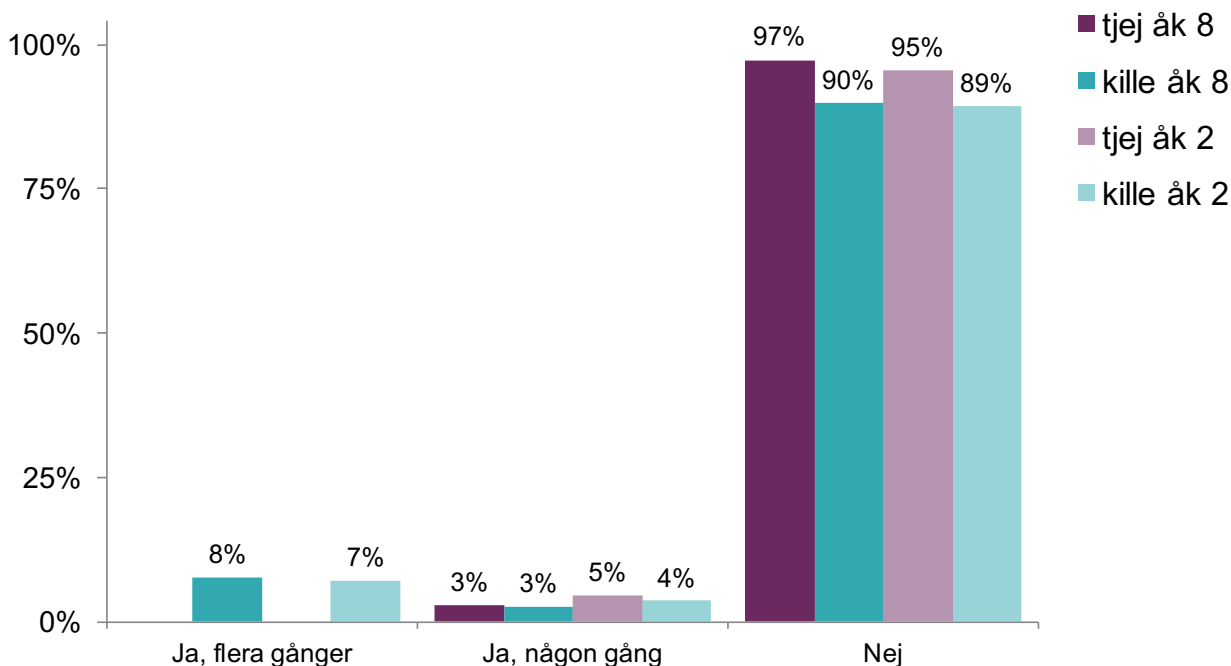
F4b. Andel som tränar minst en gång i veckan
Jämförelser

Prestationshöjande medel

I Lupp-enkäten ställs en fråga om användningen av anabola steroider eller motsvarande medel. Fler killar än tjejer svarar att de använt denna typ av medel någon gång, se diagram F5.

F5. Har du någon gång använt anabola steroider eller andra motsvarande prestationshöjande medel?

Alkohol, tobak och snus

Lupp-enkäten innefattar också frågor om hur ofta man röker, snusar och dricker alkohol. I tabell F6 på följande sida redovisas resultaten för dessa frågor. Vad som framgår i Lupp-resultatet är att andelen som snusar minst en gång i veckan är högst bland tjejer i gymnasiet. 14 % av tjejer i gymnasiet snusar minst en gång i veckan. Vad som också framgår är att andelen som röker minst en gång per vecka är högst bland gymnasieungdomarna, 18-19%. 14 % av högstadietkillarna svarar också att de röker.

Över tid kan vi se att regelbunden rökning ökat bland tjejerna i årskurs 2 och killarna i årskurs 8. Andelen som snusar har ökat bland tjejer i årskurs 2, men minskat bland killar i båda årskurserna.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) konstaterar att andelen skolelever i Sverige som använder tobak minskat de senaste åren. Vad gäller alkohol konstaterar CAN att såväl andelen alkoholkonsumenter som alkoholkonsumtionen bland svenska elever är på fortsatt historiskt låga nivåer.¹

¹ CAN: Skolelevers drogvanor 2018

F6. Hur ofta brukar du...

	Tjej åk 8		Kille åk 8		Tjej åk 2		Kille åk 2	
	2015	2018	2015	2018	2015	2018	2015	2018
Röka cigaretter?								
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	94%	97%	94%	86%	93%	82%	79%	81%
Minst en gång per vecka	6%	3%	6%	14%	7%	18%	21%	19%
Snusa?								
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	100%	100%	81%	91%	100%	86%	73%	90%
Minst en gång per vecka	0%	0%	19%	9%	0%	14%	27%	10%
Dricka folköl?								
Aldrig/Sällan	92%	97%	77%	83%	93%	82%	77%	87%
Minst en gång per månad	8%	3%	23%	17%	7%	18%	23%	13%
Dricka starköl, starkcider, alkohläsk, vin eller sprit?								
Aldrig/Sällan	83%	92%	77%	79%	50%	64%	38%	67%
Minst en gång per månad	17%	8%	23%	21%	50%	36%	63%	33%
Hur ofta dricker du så mycket alkohol att du känner dig full?*								
Aldrig/Sällan	86%	75%	57%	45%	29%	50%	21%	40%
Minst en gång per månad	14%	25%	43%	55%	71%	50%	79%	60%

*Av de som vid något tillfälle druckit alkohol

40 % av ungdomarna i Emmaboda kommun svarar att de får tag i alkohol via kompisar, kompisars syskon eller en partner. 23 % har svarat "på annat sätt" medan 12 % svarar att de får tag i alkohol från en annan vuxen (inte föräldrarna).

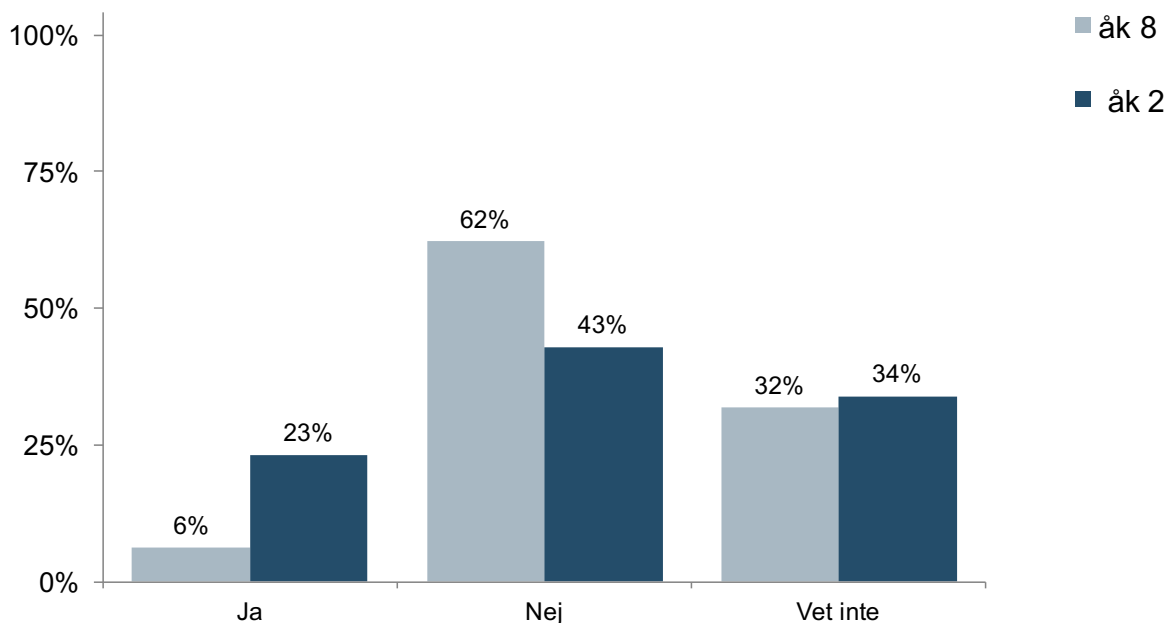
I diagram F7 framgår det att 6 % av högstadieungdomarna och 23 % av gymnasieungdomarna svarar att de får dricka alkohol för sina föräldrar.

F6a. Hur får du oftast tag på alkohol?

Besvarades endast av de som någon gång druckit alkohol

	Andel 2018
Köper själv i affären	5%
Beställer på internet	7%
Handlar utomlands	5%
Tillverkar själv	5%
Får från mina föräldrar	9%
Tar från mina föräldrar utan att de vet om det	5%
Från syskon	2%
Från kompisar, kompisars syskon, flickvän/pojkvän/partner	40%
Från annan vuxen	12%
På annat sätt	23%

F7. Får du dricka alkohol för din/dina föräldrar?

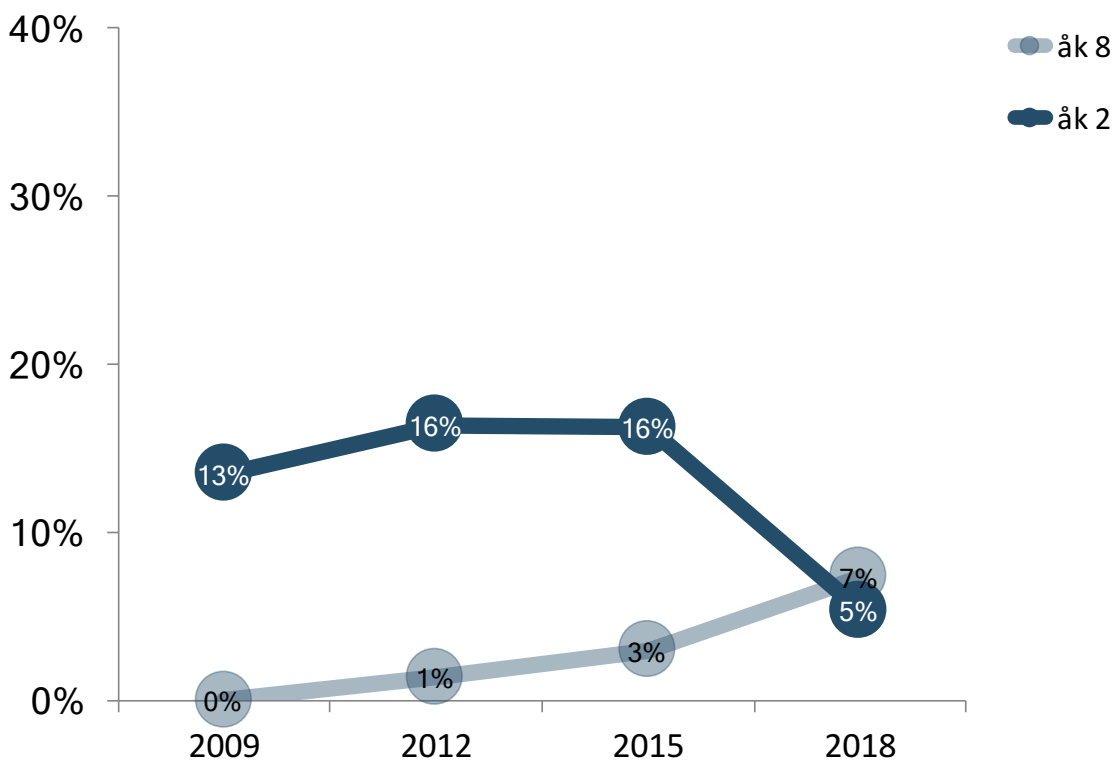

Narkotika

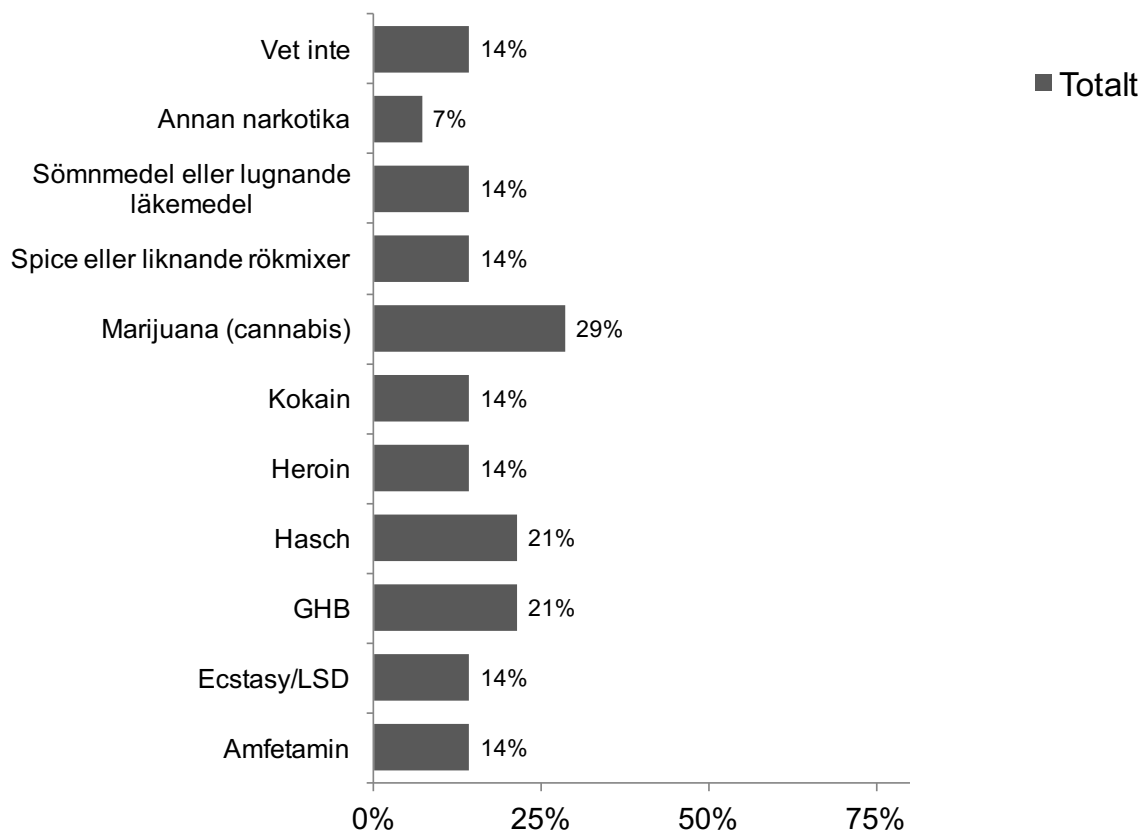
Lupp-enkäten innefattar också frågor om narkotikaanvändning. 7 % av högstadieungdomarna och 5 % av gymnasieungdomarna svarar att de en eller flera gånger har använt narkotika. I diagram F8 framgår det att andelen som använt narkotika minskat bland gymnasieungdomar sedan 2015, men ökat bland högstadieungdomarna.

På följande sida ser vi att hasch, marijuana och GHB är de narkotikasorter som flest ungdomar använt.

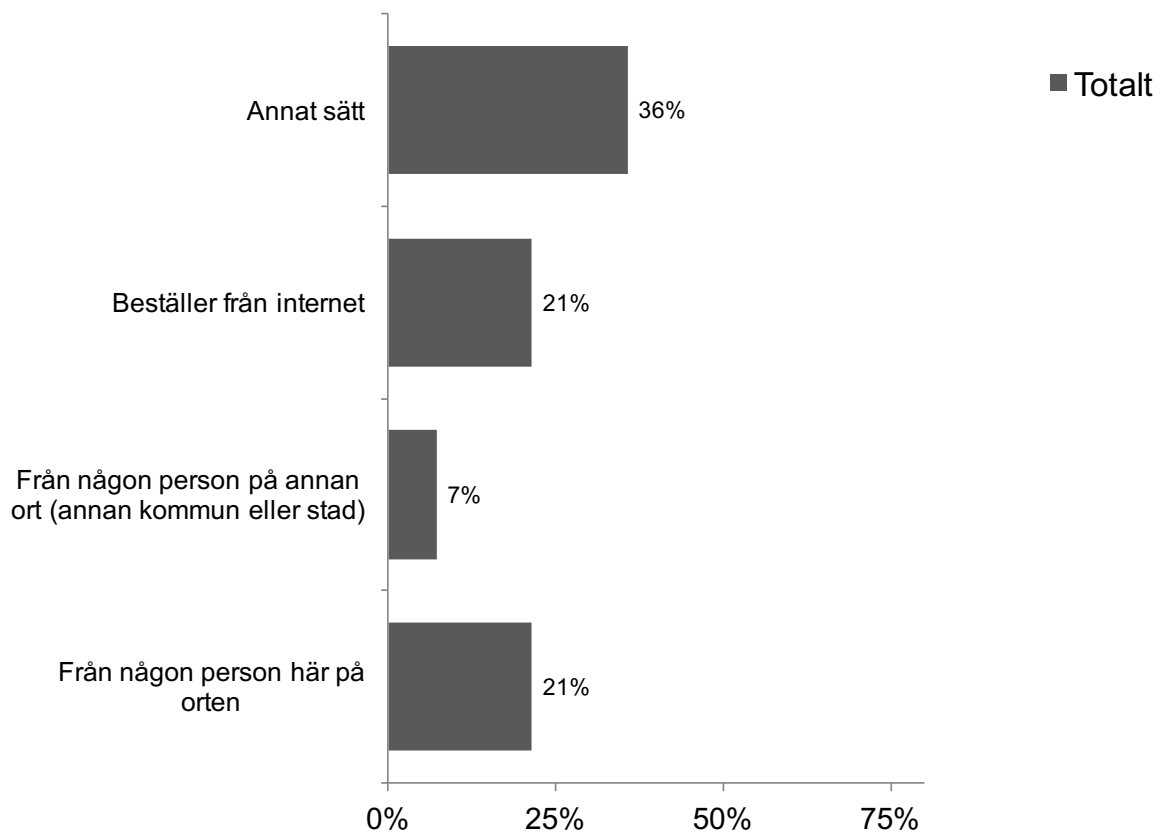
F8. Andel som använt narkotika över tid

F8a. Vilken eller vilka typer av narkotika har du använt?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

F8b. Hur fick du/får du tag på narkotika?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

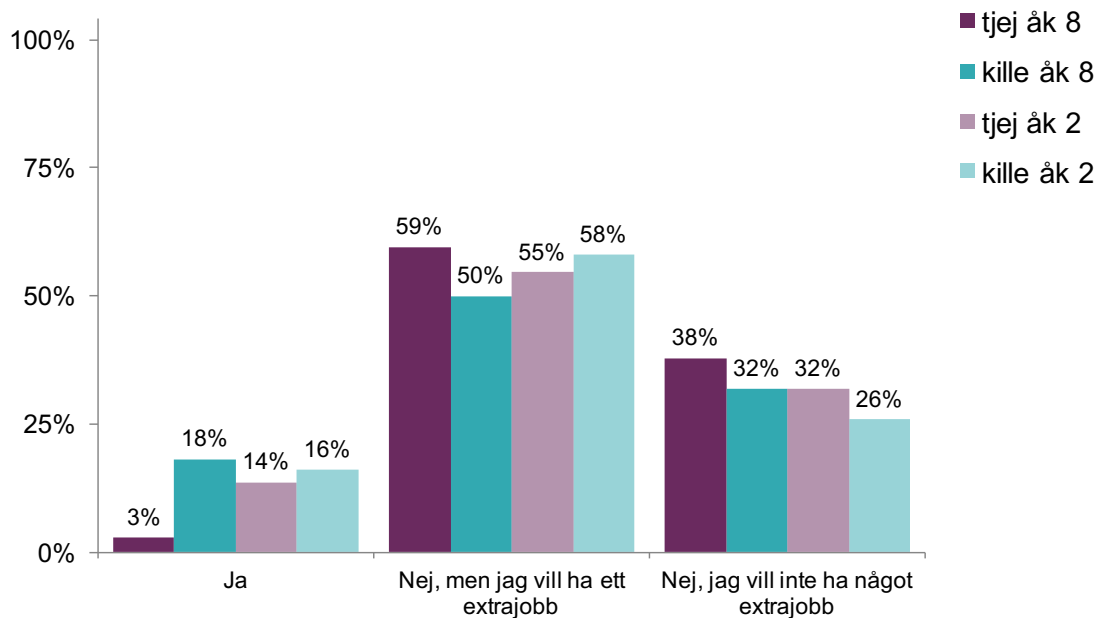

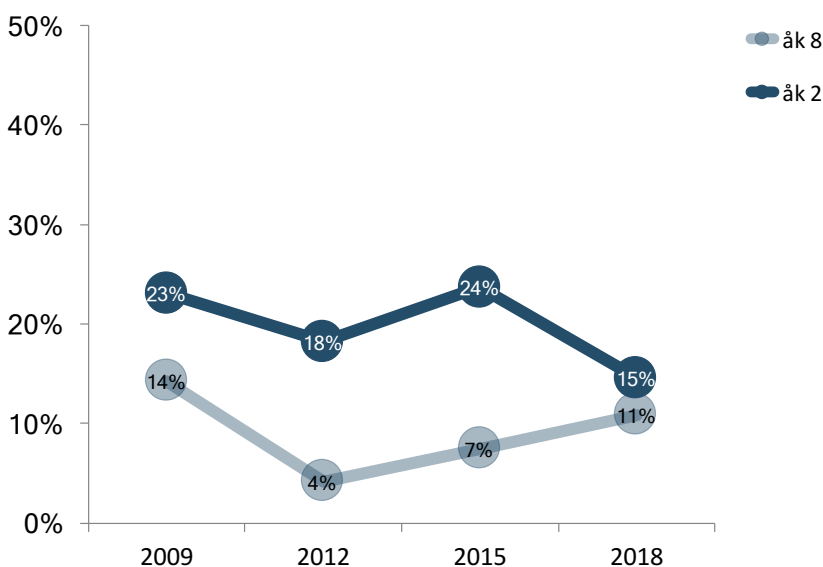
Arbete

I detta avsnitt redovisas några frågor gällande ungdomarnas relation till arbetsmarknaden. Totalt svarar 11 % i årskurs 8 och 15 % i årskurs 2 att de har ett extrajobb. Sedan 2015 har andelen gymnasieungdomar med extrajobb minskat medan andelen högstadieungdomar med extrajobb ökat. I diagram G1b på nästa sida ser vi att andelen ungdomar med extrajobb i Emmaboda är lägre än för rikssnitt och region.

G1. Har du något extrajobb just nu?

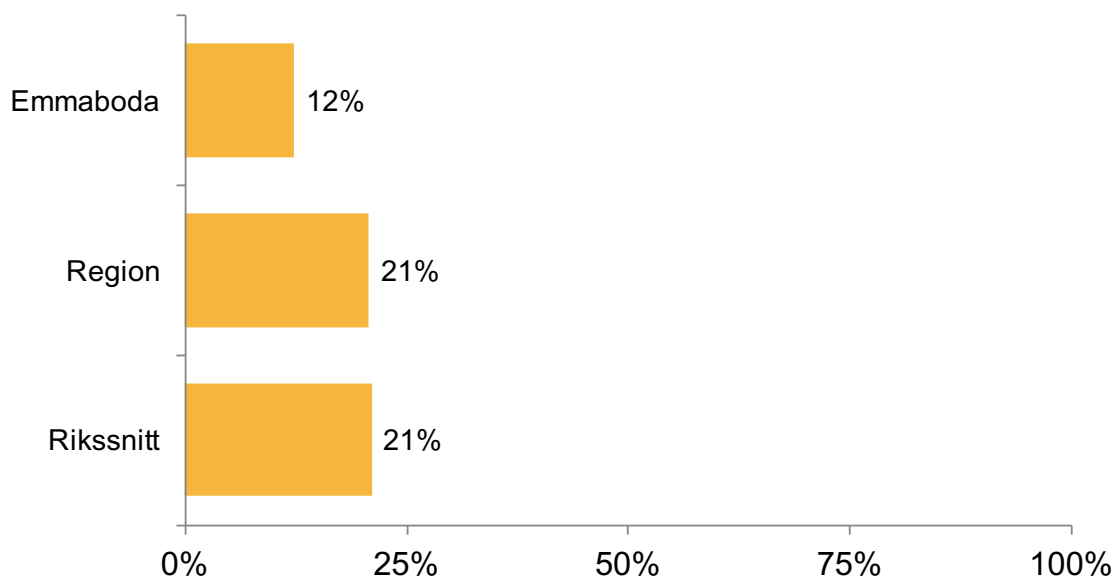

G1a. Andel med extrajobb: Utveckling över tid*

Obs! 2009 och tidigare var svarsalternativen på frågan endast "ja" eller "nej" för att år 2012 och senare vara "ja", "nej", "nej men jag vill ha ett extrajobb" vilket kan påverka jämförbarheten..

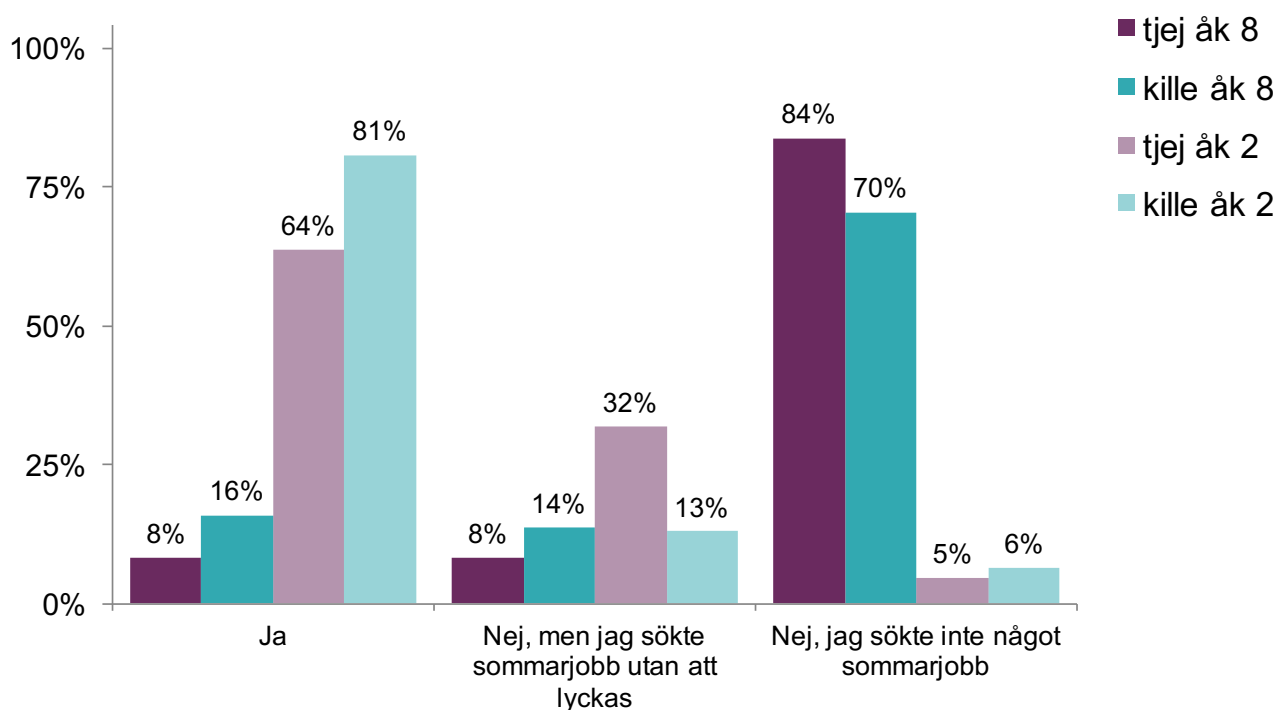
G1b. Andel med extrajobb: Jämförelser

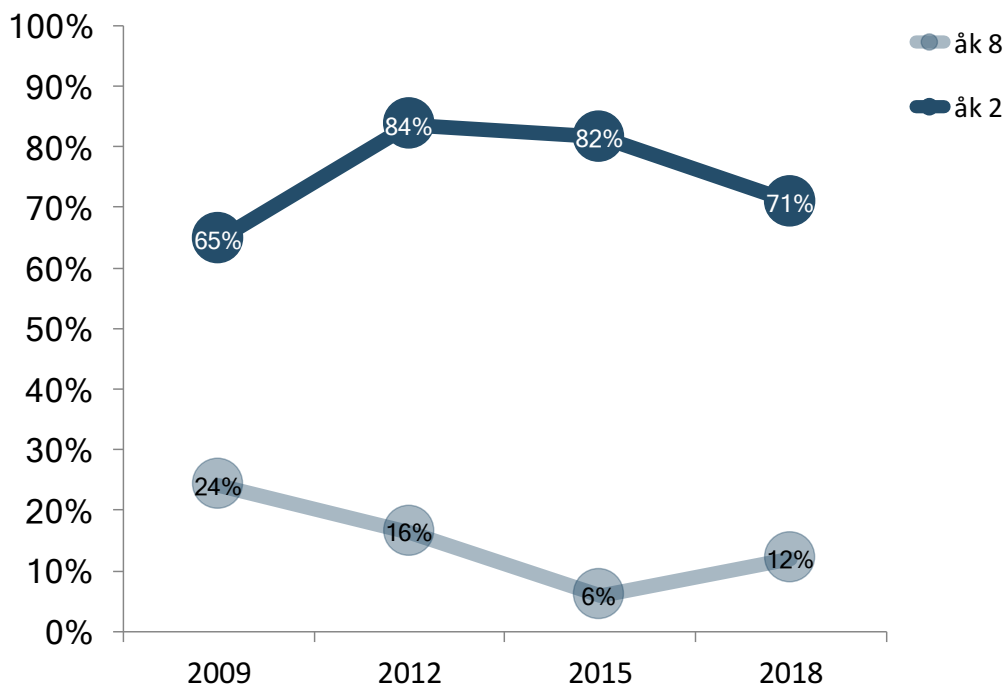
Totalt svarar 12 % av högstadieungdomarna och 71 % av gymnasieungdomarna att de hade ett sommarjobb i somras.

Andelen högstadieungdomar som har haft ett sommarjobb den senaste sommaren har minskat från 2012 till 2015, för att åter öka något i år, se diagram G2a på följande sida. Andelen gymnasieungdomar som har haft ett sommarjobb har däremot minskat från år 2015. Majoriteten av ungdomarna i årskurs 2 fick sitt sommarjobb genom kommunen, se diagram G2c på sida 66. Bland ungdomarna i årskurs 8 har majoriteten fått sitt sommarjobb genom någon i familjen eller släkting/bekant.

G2. Hade du ett sommarjobb i somras?

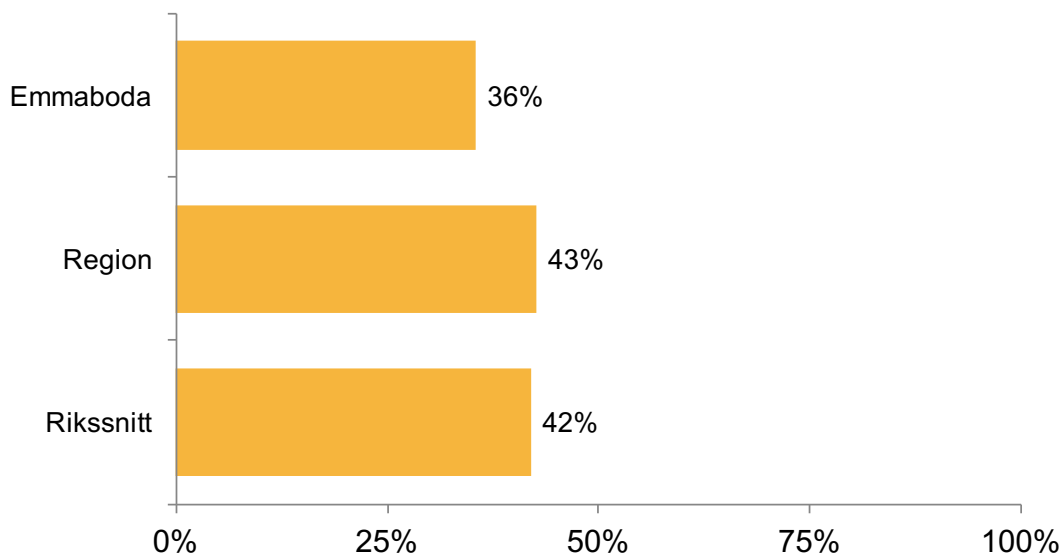

G2a. Andel med sommarjobb den senaste sommaren
Utveckling över tid

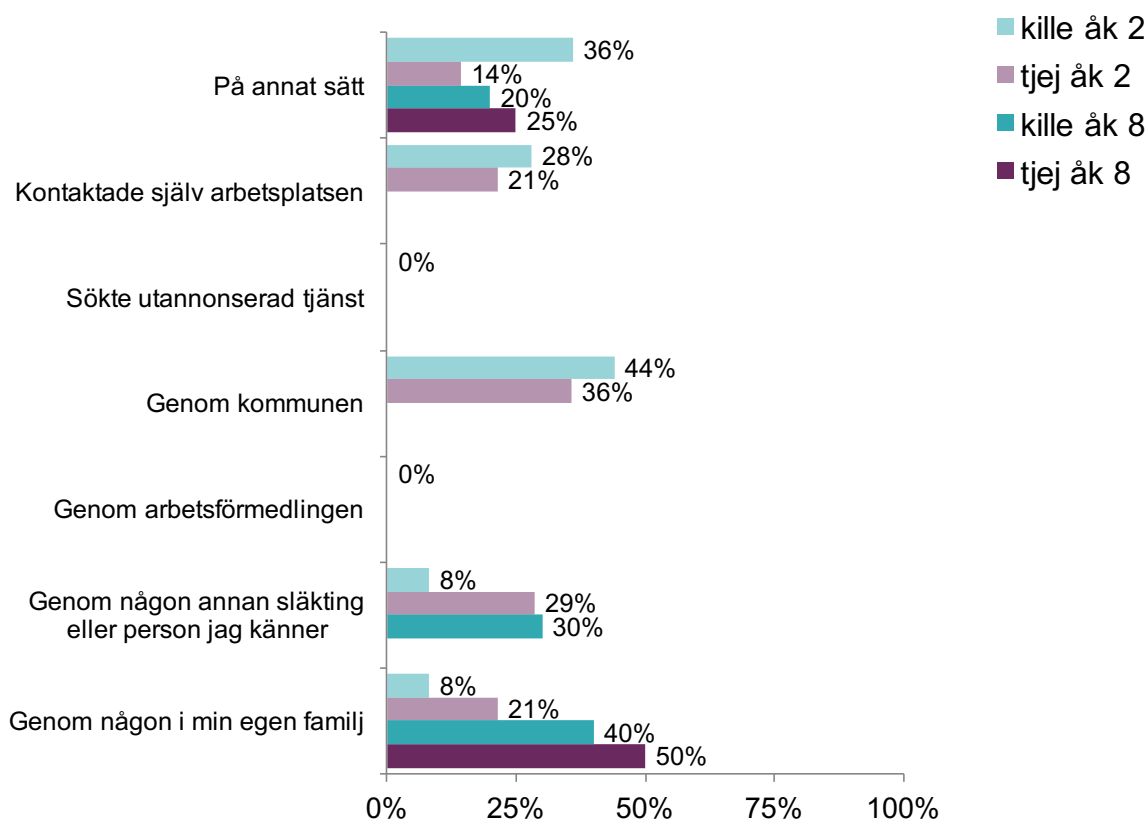
Vid en jämförelse mellan Emmaboda kommun, regionsnitt och rikssnitt ser vi att andelen med sommarjobb den senaste sommaren är lägre i Emmaboda.

G2b. Andel med sommarjobb den senaste sommaren
Jämförelser

G2c. Hur fick du ditt sommarjobb?

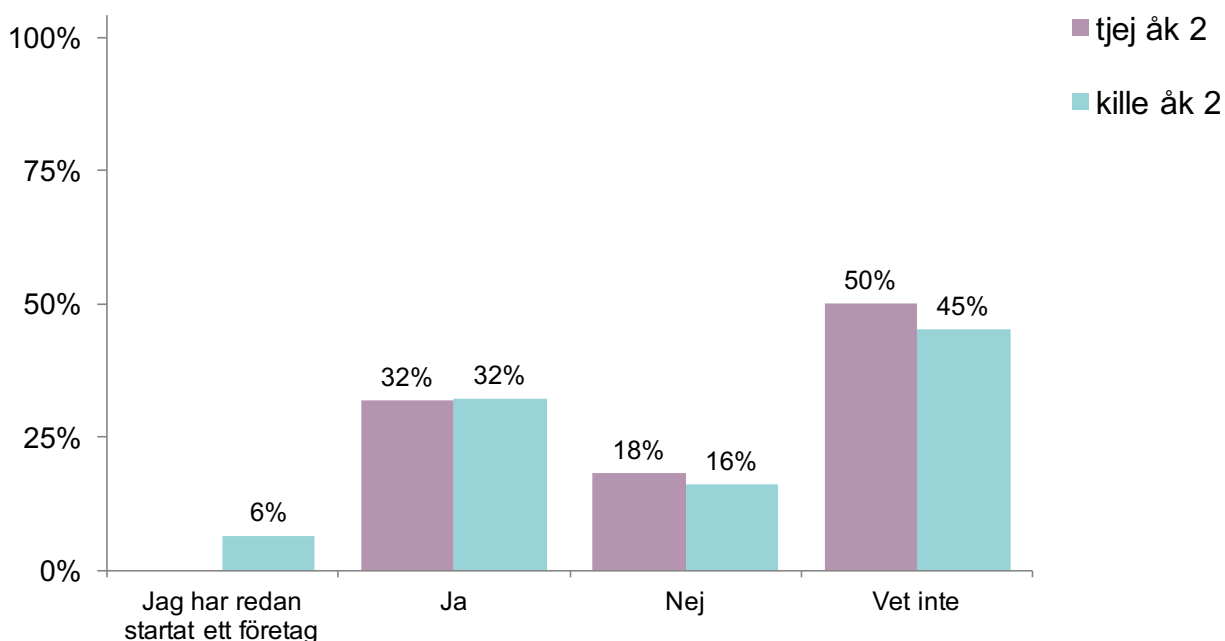
Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

Inställning till eget företagande

Gymnasieungdomarna fick svara på en fråga om deras inställning till att starta eget företag. En andel om 6 % av killarna svarar att de redan har ett företag medan 32 % av både killar och tjejer svarar att de skulle kunna tänka sig att starta eget företag i framtiden. Omkring hälften svarar att de inte vet.

G3. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

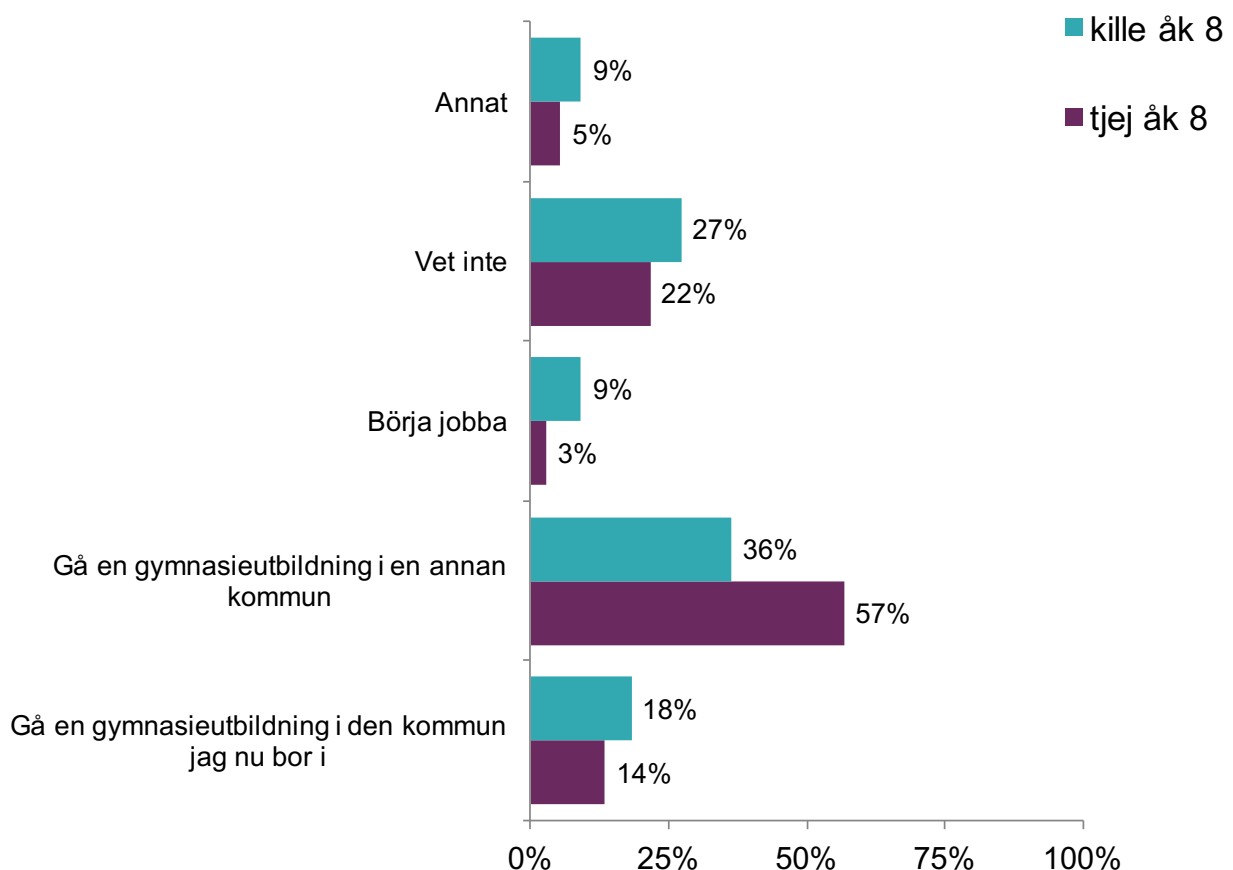
I det sista avsnittet i Lupp-enkäten ställs frågor om hur ungdomarna ser på framtiden, vad de vill göra och huruvida de planerar att flytta från kommunen.

Vad unga i årskurs 8 vill och tror att de kommer göra

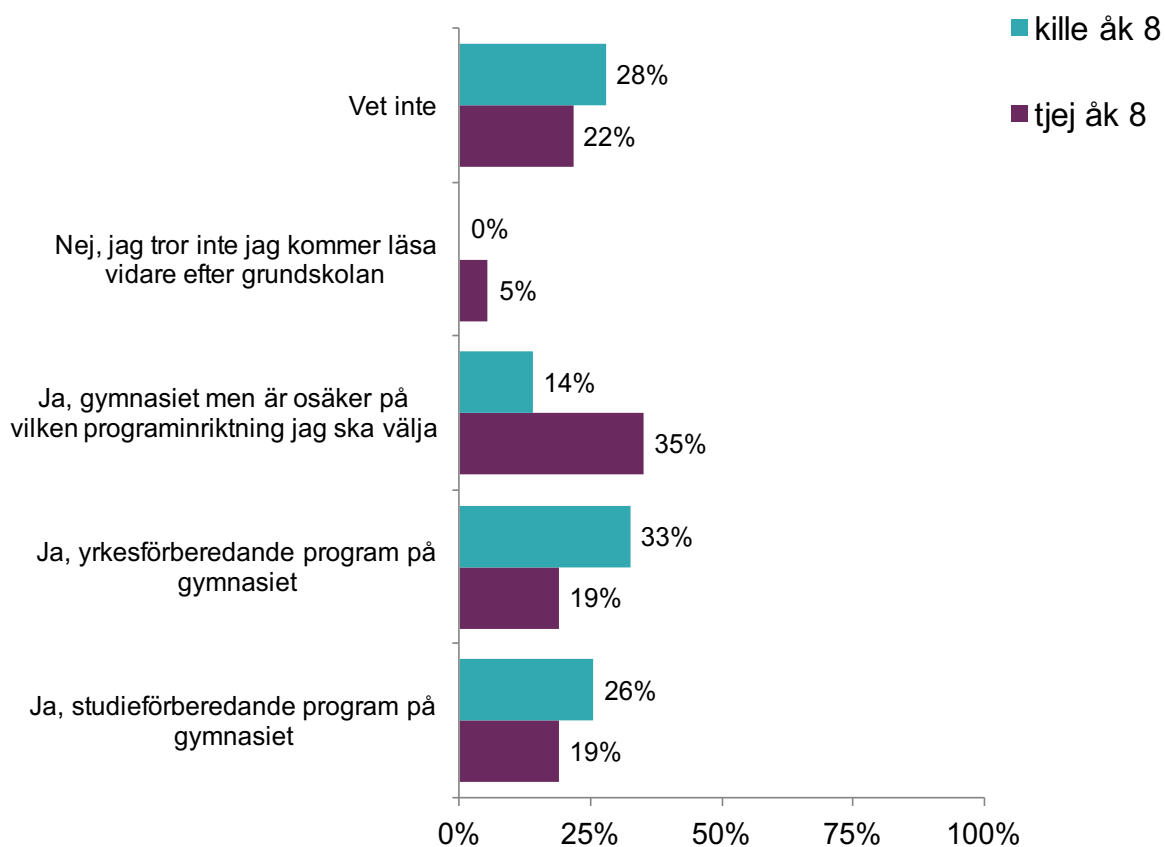
54 % av killarna och 71 % av tjejerna i årskurs 8 skulle helst gå en gymnasieutbildning direkt efter grundskolan, se diagram H1a. 9 % av killarna skulle helst jobba. Motsvarande siffra bland tjejerna är 3 %.

Vad gäller planer på vidare studier tror majoriteten att de kommer läsa vidare direkt eller senare, se diagram H1b på följande sida. Endast 5 % av tjejerna tror inte att de kommer läsa vidare. 28 % av killarna och 22 % av tjejerna är osäkra och svarar "vet inte".

H1a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?

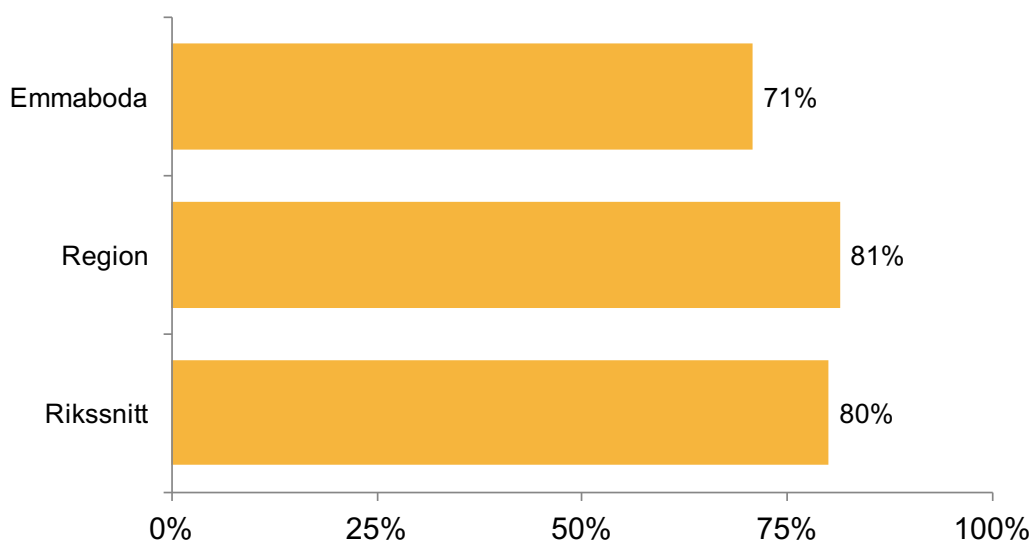

H1b. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)?

Andelen som tror de kommer läsa vidare efter grundskolan är lägre i Emmaboda jämfört med regionsnitt och rikssnitt.

H1c. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)? Andel ja: Jämförelser

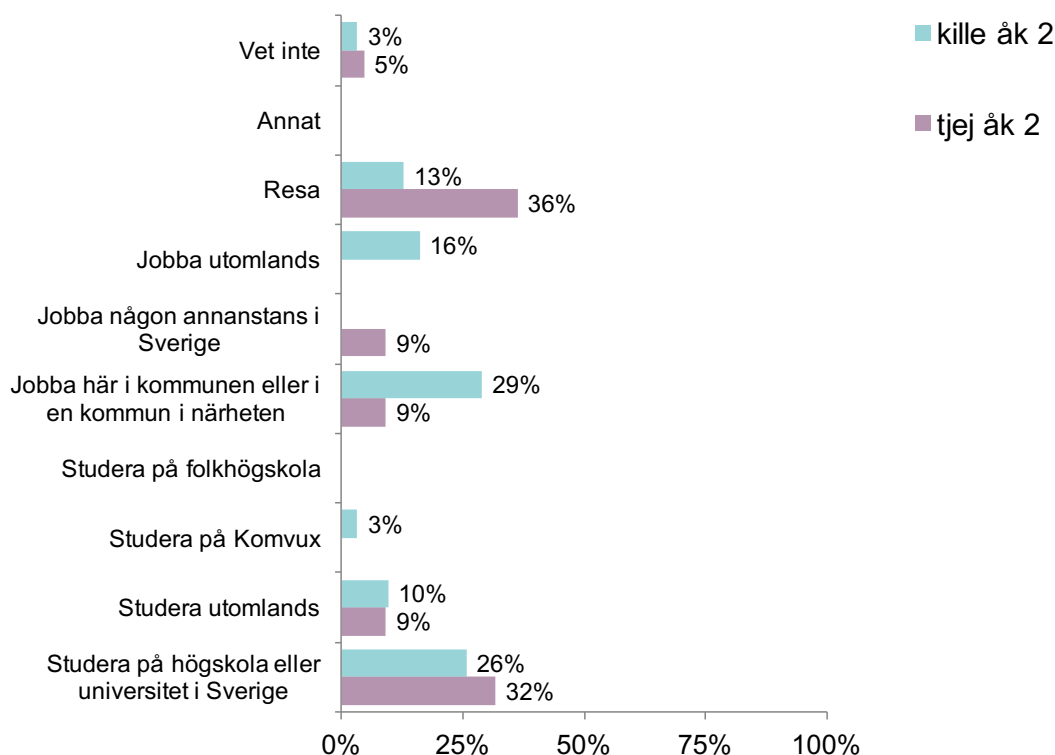

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer göra

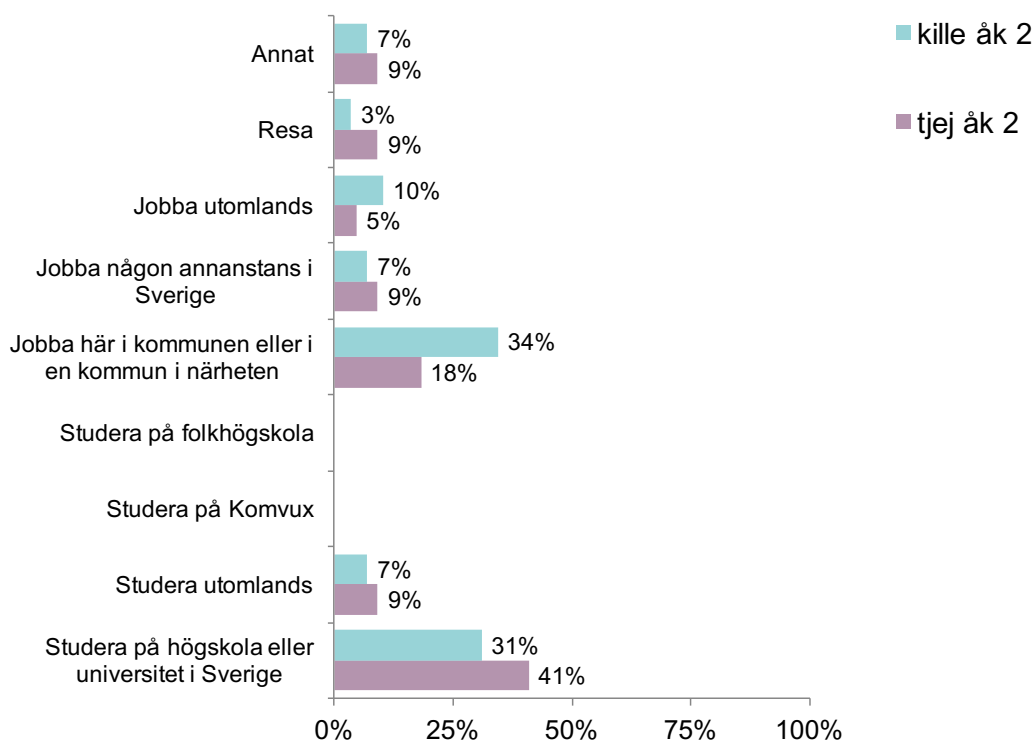
Vad gäller frågan om vad ungdomarna i årskurs 2 helst skulle vilja göra direkt efter gymnasiet svarar 32 % av tjejerna och 26 % av killarna att de vill studera på högskola eller universitet i Sverige. 29 % av killarna skulle helst jobba i kommunen eller i en närliggande kommun och 36 % av tjejerna skulle helst vilja resa.

I diagram H3 på följande sida framkommer det att 73 % av tjejerna och 45 % av killarna i årskurs 2 tror att de direkt eller senare kommer att studera vidare efter gymnasiet.

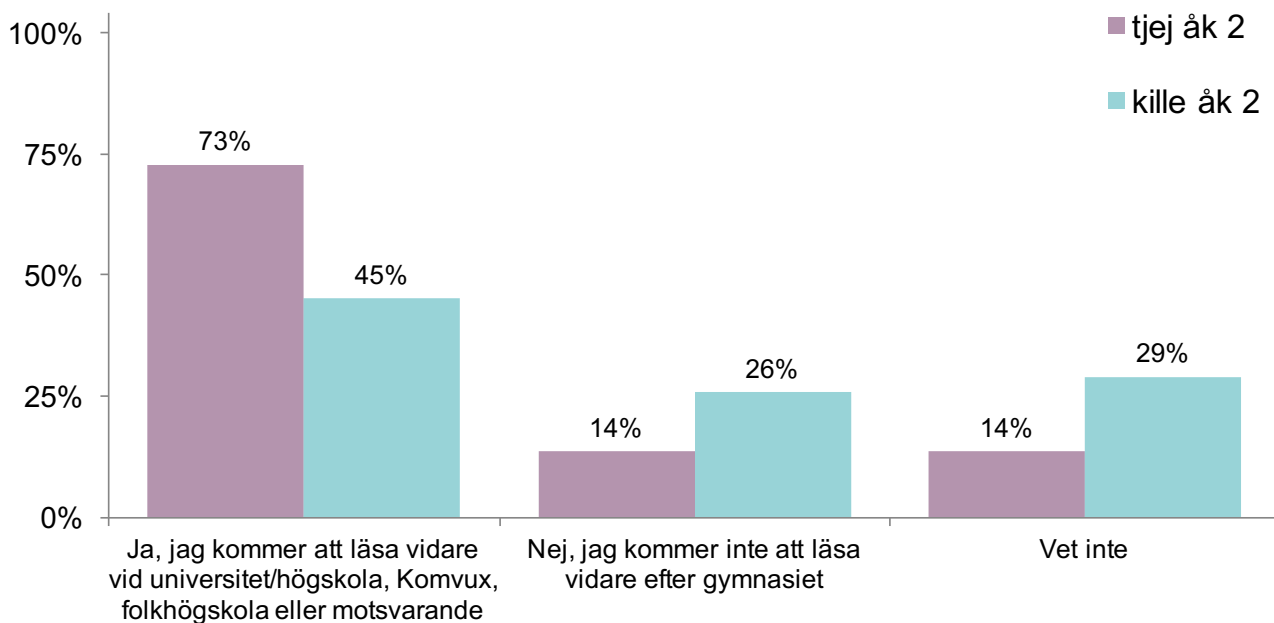
H2a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

H2b. Vad tror du att du kommer göra direkt efter gymnasiet?

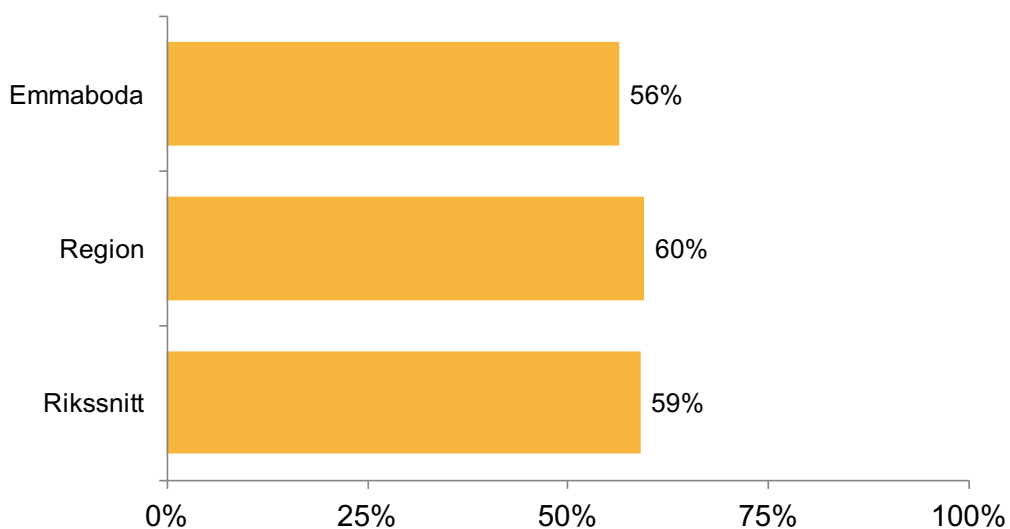

H3. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

Andelen gymnasieungdomar som tror att de kommer läsa vidare är något lägre i Emmaboda jämfört med resultatet för region och rikssnitt.

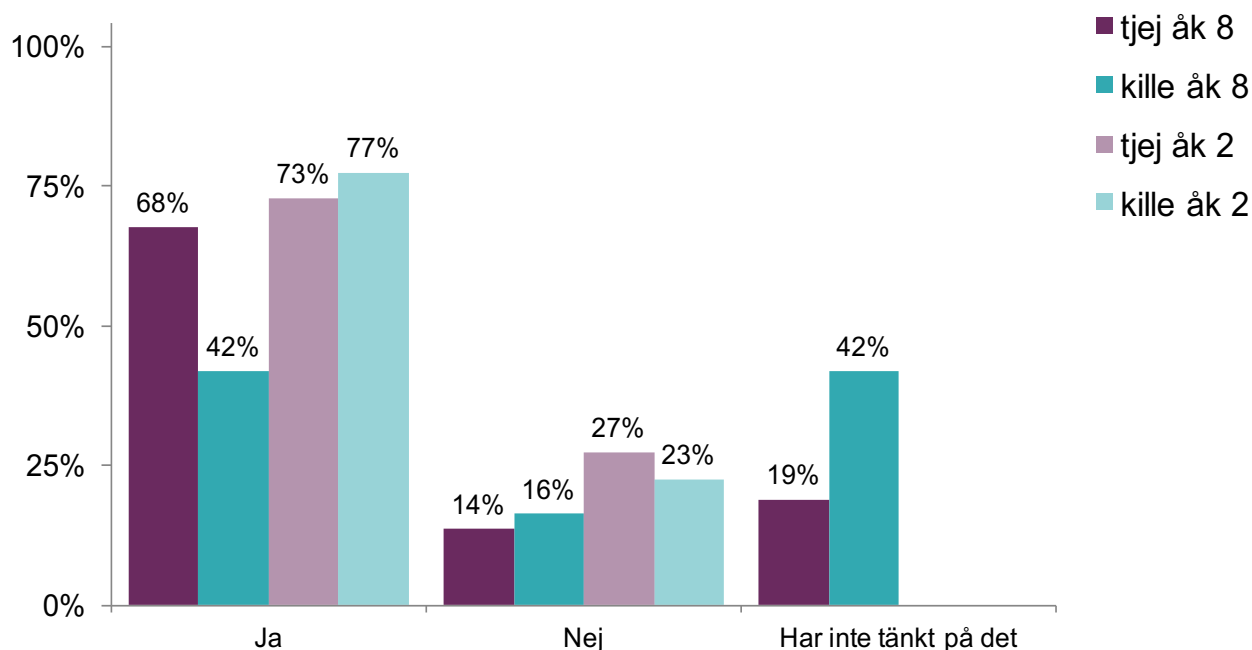
H3a. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet (direkt eller senare)? Andel ja: Jämförelser

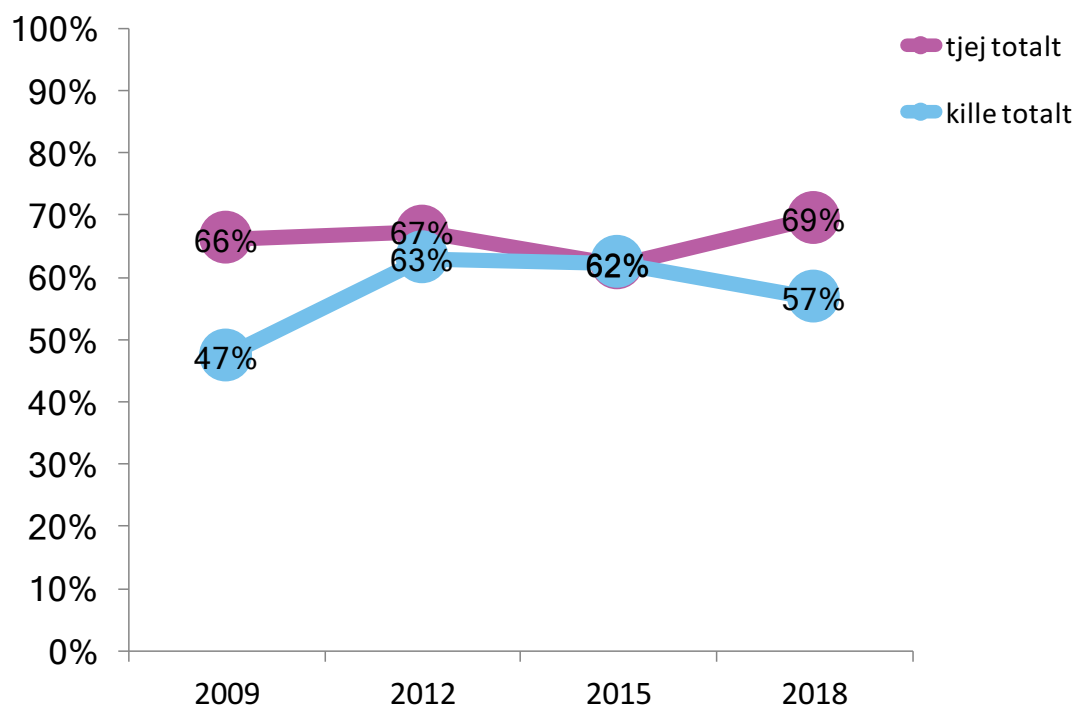
Flytta eller stanna i kommunen

Drygt 15 % av ungdomarna svarar att de inte tänkt på huruvida de tror att de kommer flytta från kommunen de bor i eller inte, medan 65 % svarar att de tror att de kommer flytta. Bland ungdomarna i årskurs 2 är andelen som tror att de kommer flytta högre, 75 %. Andelen tjejer som tror att de kommer flytta har även ökat något över tid, se diagram H4a. I en jämförelse till rikssnitt och regionsnitt framgår att andelen ungdomar som vill flytta i Emmaboda är högre.

H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

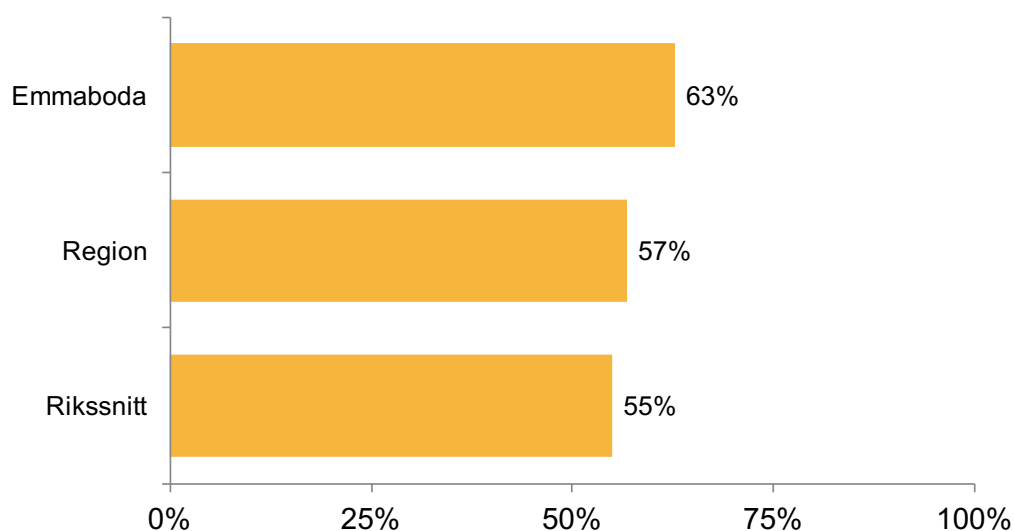

H4a. Andelen som tror de kommer flytta över tid*

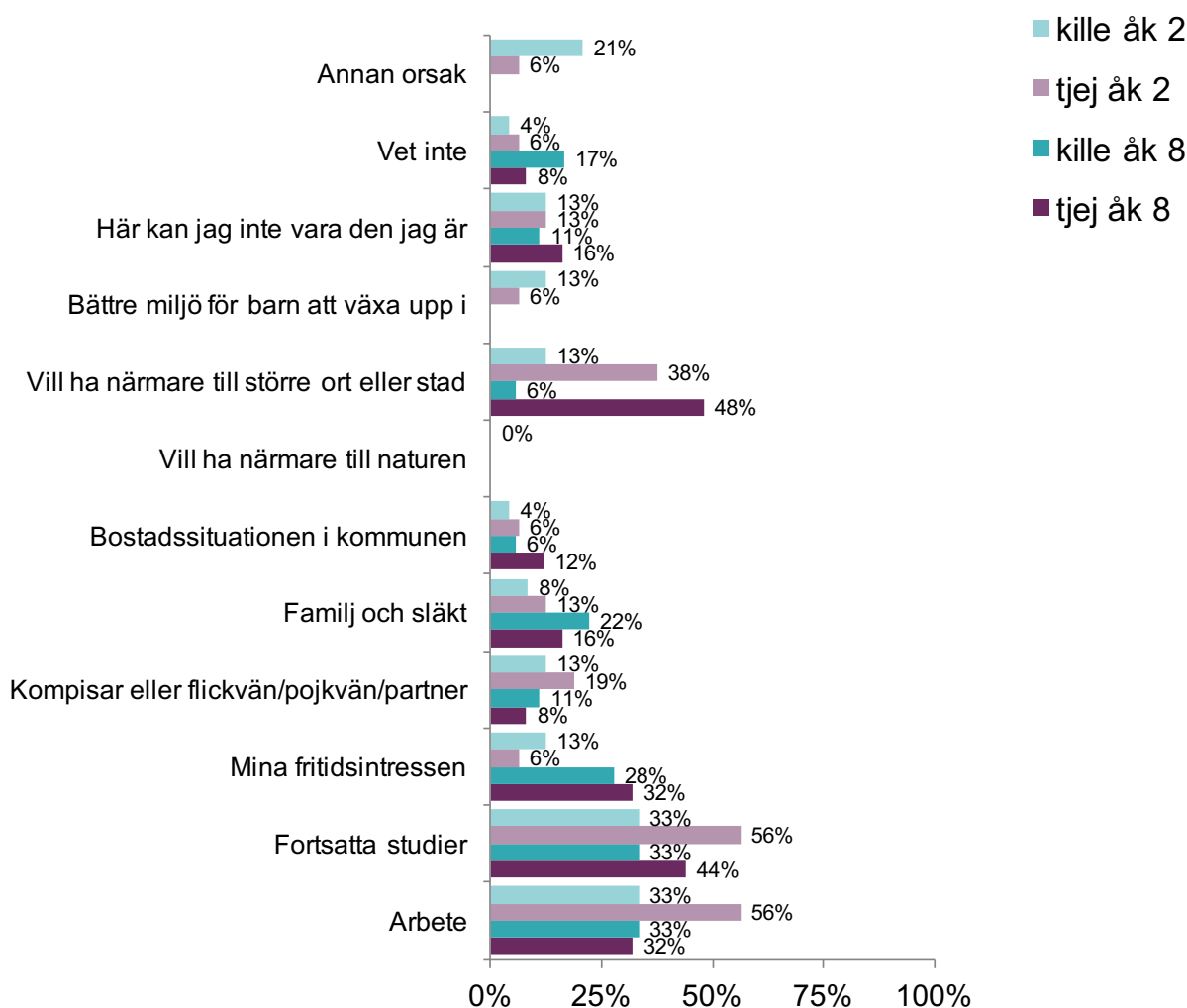
*Andelen ja-svar redovisas över tid. Observera att svarsalternativen på frågan 2014 och tidigare varit ja/nej/vet inte, för att i år vara ja/nej/har inte tänkt på det

H4b. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelser

De som svarade att de tror att de kommer flytta fick svara på en följdfråga om varför. Flest har angett fortsatta studier, arbete och att de vill ha närmare till större ort eller stad. Bland högstadieungdomarna har en del även svarat sina fritidsintressen.

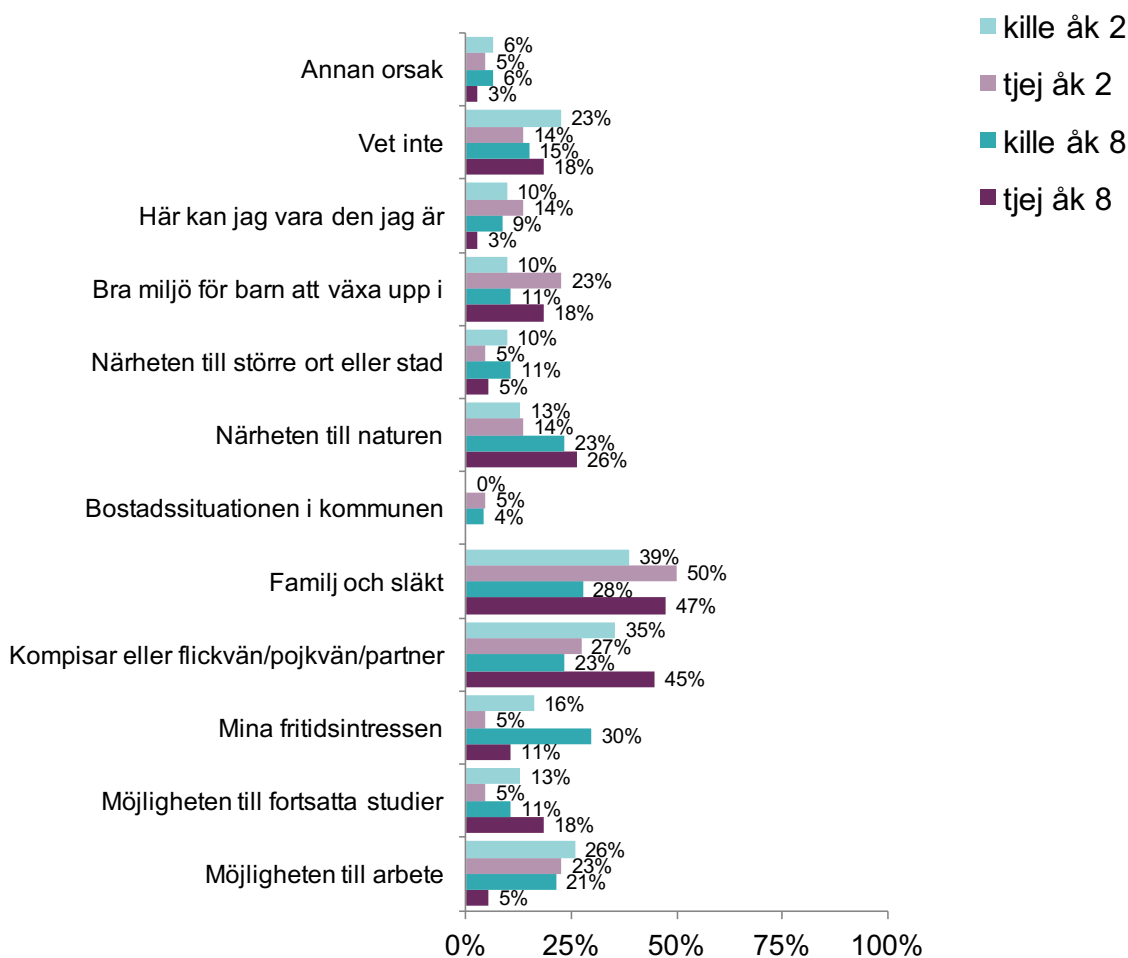
H4c. Av vilken anledning tror du att du kommer flytta från kommunen? Besvarades endast av de som tror de kommer flytta

Det bästa med kommunen

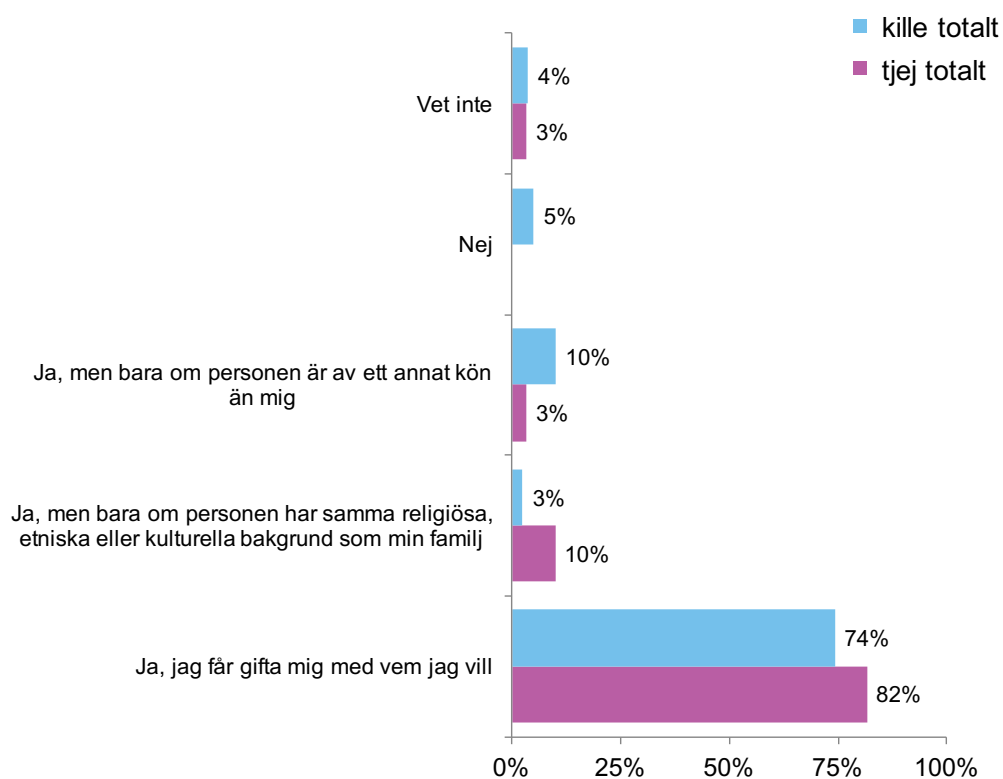
I Lupp-enkäten ställdes även en fråga om vad som är det bästa med att bo i kommunen. Familj och släkt samt kompisar och partner är det som flest anger. Högstadiekillarna uppskattar även sina fritidsintressen i hög grad.

H5. När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun?

I enkäten ställdes en fråga om huruvida eleverna får gifta sig med vilka de vill. 82 % av tjejerna totalt och 74 % av killarna svarar att de får gifta sig med vem de vill, se diagram H6 på följande sida.

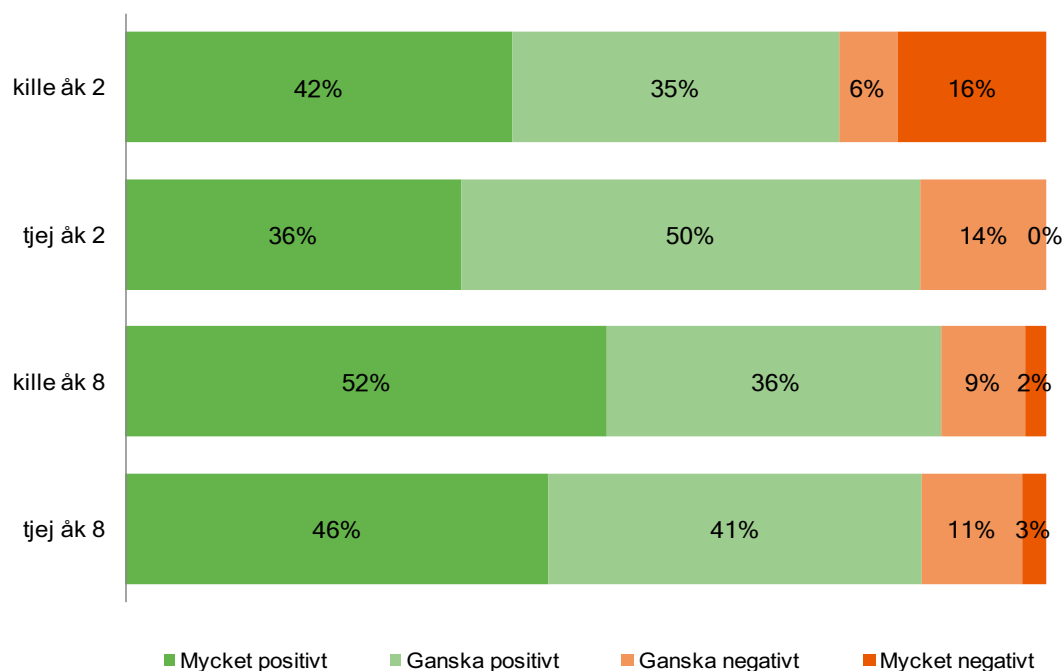
H6. Får du gifta dig med vem du vill?

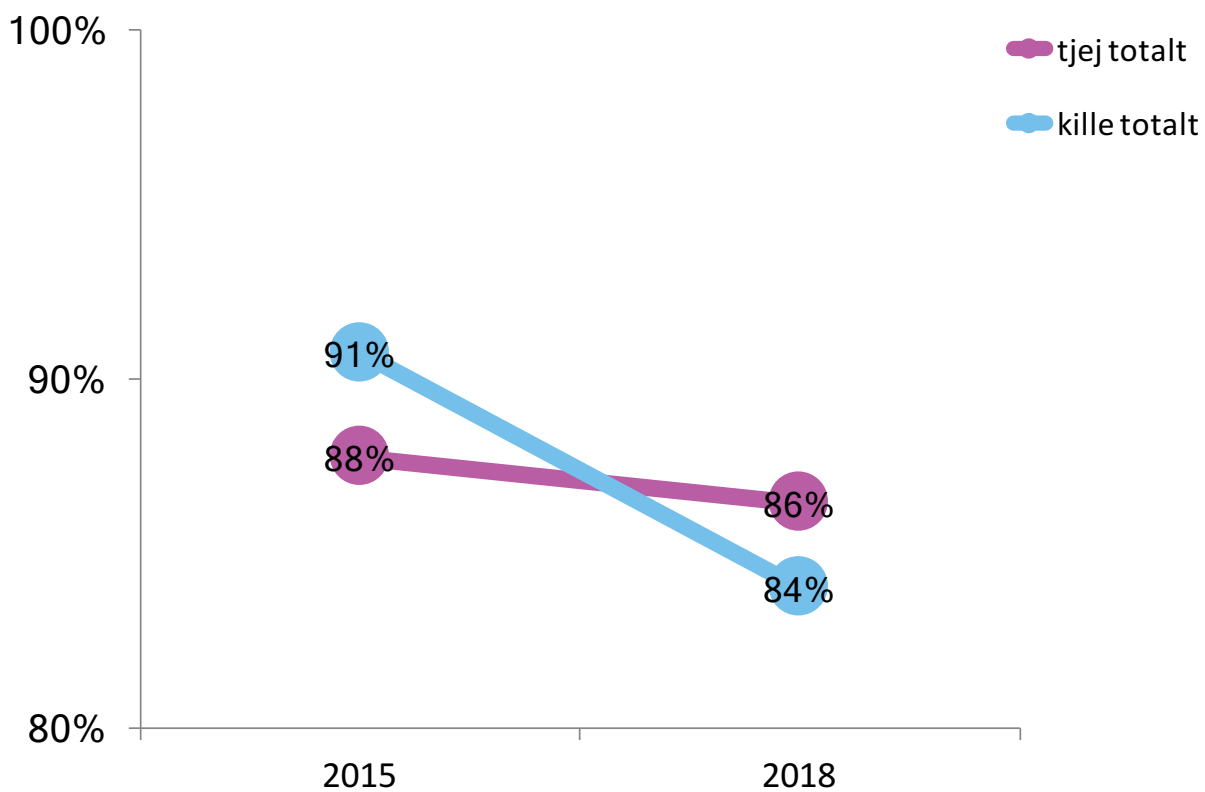
Framtid

Som det framgår i diagram H7 svarar en andel om drygt 85 % av ungdomarna i båda årskurser att de ser mycket eller ganska positivt på framtiden. Minst positiva är killar i årskurs 2 där en dryg femtedel svarar att de ser ganska eller mycket negativt på framtiden. Över tid har det även skett en negativ utveckling, se diagram H7a.

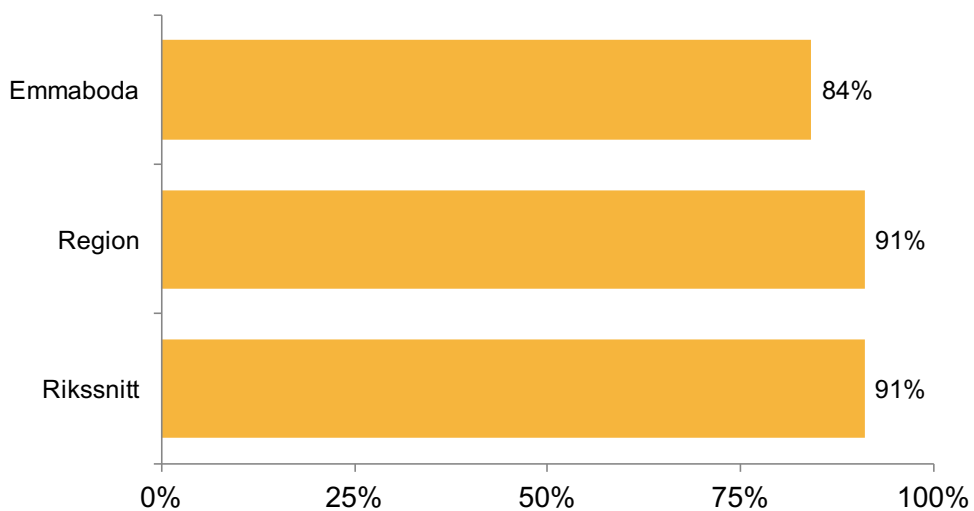
H7. Hur ser du på framtiden?

H7a. Hur ser du på framtiden? Utveckling över tid

H7b. Hur ser du på framtiden? Andel som svarat "mycket positivt" eller "ganska positivt"
Jämförelser

Referenser

- Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning: Skolelevers drogvanor 2018
- Folkhälsomyndigheten 2014: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013-2014
- Kommittédirektiv 2014:111. Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor: Fokus 14: Om ungas fritid och organisering
- Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa
- Regeringens proposition 2013/14:191. Med fokus på unga - en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande
- Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen
- SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?
- SOU 2016:5 "Låt fler forma framtiden" del A
- SOU 2016:55 "Det handlar om en jämlik hälsa"
- Sveriges Kommuner och Landsting 2014: Ungas inflytande och delaktighet

